

Riaona

N na Kanga
n Ibuobuoki?

Ngkana A Kitana te
Ekaretia Naake Ko Tangiriia,
iteraniba 30

Reiakinaki mai Irouia Naake
a Tia n Oki, iteraniba 26

E Kanga Ataakin Rongorongan
te Ekaretia n Ibuobuok,
iteraniba 12

E A ROKO
IKAI TE
EKARETIA

Punta Arenas **Chile**

Te Ekaretia e korakora i Chile, man te taun n te rereua mai meang nakon kaawan Santiago i nuuka, ni karokoa te titeiki n te Punta Arenas i meang, ma ana uoote aika itiua ao ana mwaanga aika uoua. Aikai tabeua koaua ibukin Chile ao te Ekaretia i Chile:

Membwa
n te Ekaretia

595,526

3.3

te betienti ni mwaitia
te botanaomata aika
kaain te Ekaretia

77 titeiki,
590 bootaki n taromauri,
10 mition

100

tienta ibukin
rongorongan te utu

tembora: Santiago
(katabuaki 1983), Concepción
(katabuaki 2018), Antofagasta
(katanoataaki 2019)

3

2,653

te maire (4,270 km) raroana
man tian Chile mai meang
nakon te tia mai maiaki, 217
te maire (350 km) rababana
mai mainiku nako maeao

1956

E baireaki te moan
bootaki n taromauri

1972

Te moan titeiki ae kateaki

1988

Te kaaua n aba n te aonaa-
ba ae karekea 50 ana titeiki

1994–96

26 titeiki aika
a boou aika kateaki

Man te Riaona

Kanoan te rongorongo aei e karoaki imwain butin te aoraki ae COVID-19. Tabea kabwarabwara a kona n aki kaineti raoi n te tai aei. Taiaoka butimwaai iango ake a kainnanoaki ni kaineti ma kainibaire n te Ekaretia ao te tautaeka.

Rongorongan te Ekaretia: Te Buoka ibukin te Korakora ao ana Kairi te Tamnei Unimwaane Quentin L. Cook, Kate Holbrook, ao Matt Grow

12

I Rinanon te Kaitataan Imarenau ma Raou ni Mwaane—A Kukurei ni Butimwaea Okiu Kaaín te Ekaretia?

Bouke "Bob" S. Ecoma Verstege

40

Ngkana I Namakina te Mwamwanaaki n taekan te Ekaretia
Travis Ewell

26

Ti na Kangaa Ni Kakorakorai Ara Onimaki—Nikabane

Inanon ara kamatebwai n Ana Boki Moomon n te namakaina aei, ti reiakina taekan Korioa, are e tuangia kaain te Ekaretia ae mwaiti are a tia ni mwamwanaaki irouia burabeti ma imwina e a kokoaua are bon ngaia are e a tia ni mwamwanaaki ioun Tatan ao e a tia ni keweiaia tabeman. Ti reiakina taekaia Tioromwaite, koraki n aomata ake a karaureiia man te Ekaretia. Ao ti noora Aramwa te ataei, are e a tia ngkoia ni matoatoa ni kaitaraa te Ekaretia, n ukora korakorai oin natina ake a ikawai ni kaitaraa te rinerine are e na kairia nako man ana Ekaretia te Atua.

Tabeman ibuakora iai aia utu ke raoraoia ake a rinea n aki manga ira ana Ekaretia te Uea are e kaokaki. Aio are e kona n rang ni kamaraki ibukira ngaira ake ti namakina ara koaua bwa a rang matoatoa. Ti tangiria n ibuobuoki, ma a mwaiti ibuakora ake a titiraki bwa ti na kanga.

Te tabeka n te maekatiin e aki kona ni marooroakin taekana ni kabane bwa bukin tera e karoko te onimaki ke ni kabwara raoi bwa e kanga te kaeka ngkana e riki. Ni kabane

mwanangara n te onimaki e bon kaokoro. Ma te tabeka aio ti kantaningaia ni karekei tabeua ibuobuoki, n aron:

- Ana taneiai te mwaane temanna n okina nakon te Ekaretia ao tera are e a tia n reiakina mai iai (taraa iteraniba 26).
- Kakawakin butimwaeiia aomata ni kabane (taraa 40).
- Taian iango ibukiia kaaro iaon aron te iraorao ma natiai ake a ikawai ake a tia n rinea te kawai ae kaokoro (taraa iteraniba 30).
- Te taratara ae ibuobuoki iaon rongorongan te Ekaretia ao e kanga ni kona ni kakorakora ara onimaki (taraa iteraniba 12).

Ti kantaningaia bwa bwaai aikai a katauraoaki n riki bwa te moani bointe ibukim ni ukori kairi mai ieta ibukin te tai ae ko mena inanona.

Raomi ni Koaua,
Adam C. Olson
Manatia n Eteta

Kanoana

5 Te Kakao nakoia Taan Korobanna ni Kabuta te Aonaaba ☺

6 Bannan te Onimaki ☺

Ignatius ao Adelaide Baidoo

Te utu ae Baidoo a tia n noori ana kakabwaia te euangkerio man te burokuraem n te koroboki ao te wareware n aia titeiki ao n aia utu.

8 Reirei ibukin Mwakuri n Ibuobuoki

Mwakuri n Ibuobuoki rinanon Waaki ni Kakukurei te Ekaretia

Ana waaki ni kakukurei te Ekaretia a anganiira ara tai ni karikirakea ara reitaki, ni karoko irouia, ao ni buokia tabeman.

12 Rongorongan te Ekaretia: Te Moan Buoka n te Korakora ao ana Kairi te Tamnei

Iroun Unimwaane Quentin L. Cook, Kate Holbrook, ao Matt Grow

E kanga kamatebwaien rongorongan te Ekaretia ni karikirakea ara onimaki ao nanora ni maiuakina riki te euangkerio n ae bwanin?

20 Katamneiaia Bxaeoniaia i Inria

Iroun Taunalyne Rutherford

Aomata Aika Itiaki aika kakaonimaki aikai a kaota nanon te riki bwa membwa aika rangi ni matoatoa n te Ekaretia.

26 Ngkana I namakina te Mwamwanaaki n taekan te Ekaretia

Iroun Travis Ewell

Imwiin reiakinan bwaai iroun te Tari Ewell are e a kamamaraa ana onimaki ao ni uotia nakon kitanan te Ekaretia inanon tabeua te tai, e kunea bwa iai te bwai ae e a tia ni kabuua.

30 Ko Tangira, E Kamaiuko ☺

Iroun Krista Rogers Mortensen

Te tina e kunea bwa tera aia rinerine natina aika ikawai, e bon riai n tangiriia.

32 Bwanaaia Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira ☺

Te utu a katuka oin aia kaangaanga bwa ana karaoa te mwakuri ni ibuobuoki ibukina; te tautia ae te bwairati e tei ibukin ana koaua ao ni kaunga tabeman; te tina ae kawakina ana berita; te kabwarabure e roko n te tai ae aki kantaningaaki.

36 Nakomai, Iriirai: Ana Boki Moomon ☺

Beeba ni kaongora aikai a kona ni boutoka am kamatebwai n ana Boki Moomon n te namwakaina aei.

40 I Rinanon te Kaitataan Imarenau ma Raou ni Mwaane—A Kukurei ni Butimwaea Okiu Kaain te Ekaretia?

Bouke "Bob" S. Ecoma Verstege

Ngke e namakinna te Tari Verstege bwa e na oki nakon te Ekaretia, e raraoma irouia tabeman kaain te aro ngkana a kona ni butimwaea okina.

Wareware ni Kawaekoa

Nakomai, Iriirai Boutoka

Te Moaniba ae boou n rongorongan te karekemwane:
laon te Moaniba
Tamnei man te stock.adobe.com
com ao unsplash.com

Mwakoro

Kairake n Ikawai

44

Taai aika a na roko e kona n riki bwa te bwai ae kakamaaku. Ma n ana ibuobuoki Tamara are i Karawa, ti bane ni kona ni **mwakuri ni kaineti ma ara onimaki n taai aika a na roko**. N te namwakaina aei, wareki karaki mairouia tabeman kairake n ikawai ake a tia n reiakini tabeua **kiing ni katauraoi** ibukin taai aika a na roko.

Kairake

52

Reiakinna bwa e kanga **te euangkerio ni kona ni bitiia kaain am utu** ao bukin tera ngkai am **rinerine aika bebete** a kakaawaki inanon maiura.

Ataei

Rao

Ko kona n riki **bwa te mitinare**, n aron Aramwa!

RONGORONGO N TURAI TII IAON BWAAI AIKA A MAIU MAN TE ITI

Iai am titiraki ibukin taekan te Euangkerio? Aikai Nimaua Kawai n Ukorii Rekeia

Iroun Chakell Wardleight

Te kairake n ikawai e tibwauaia bwa e kanga taian titiraki ni kona ni kakorako-
ra te onimaki ngkana ko butimwiaia.

Tera ae Ti na Karaoia bwa Ti na Karekei Nano aika Rairoi

Iroun Marc Deo Dela Cruz

Te kairake n ikawai i Biribin e tibwauaia
bwa e kanga ni kunea te onimaki ngke
ana baire ibukin taai aika ana roko e
bitaki.

TURAI 2020 WAORIUM 23 NAMBWA 4 RIAONA 16722 859

Ana maekatiu Ana Ekatertia Iesu Kristo
ibukia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira
ni Kubata te Aonaaba

Te Moan Beretitenti: Russell M. Nelson,
Dallin H. Oaks, Henry B. Eyring

**Te Kooram n Abotoro n te Tengaun
ma Uoman:** M. Russell Ballard,
Jeffrey R. Holland, Dieter F. Uchtdorf,
David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd
Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A.
Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund,
Gerrit W. Gong, Ulisses Soares

Eteta: Randy D. Funk

Atetuwaitia: Becky Craven, Sharon Eubank,
Cristina B. Franco, Walter F. González, Larry S.
Kacher, Jan E. Newman, Adrián Ochoa,
Michael T. Ringwood, Vern P. Stanfill

Manatia n Tarekita: Richard I. Heaton

Tarekita n Ana Maekatin te Ekaretia:
Allan R. Loyborg

Manatia n te Bitineti: Garff Cannon

Manatia n Eteta: Adam C. Olson

Kauoman ni Manatia n Eteta: Ryan Carr

Te Tia Ibuobuoki n te Boreti: Camila
Castrilón

Koroboki ao Etetanakia: David Dickson,
David A. Edwards, Matthew D. Flitton,
Garrett H. Garff, Jon Ryan Jensen, Aaron
Johnston, Charlotte Larcabal, Michael R.
Morris, Eric B. Murdock, Joshua J. Perkey, Jan
Pinborough, Richard M. Romney, Mindy Selu,
Lori Fuller Sosa, Chakell Wardleight, Marissa
Widdison

Te Tarekita n te Korobanna: Tadd R.
Peterson

Korobanna n anai nano: Jeanette
Andrews, Fay P. Andrus, Mandie Bentley,
C. Kimball Bott, Thomas Child, Joshua
Dennis, David Green, Colleen Hinckley, Eric P.
Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy,
Aleni Regehr, Mark W. Robison, Nicole
Walkenhorst

Koteineita n te Intellectual Property:
Collette Nebeker Aune

Manatia ni Karaobwai: Jane Ann Peters

Karaobwai: Ira Glen Adair, Julie Burdett,
José Chavez, Thomas G. Cronin, Bryan W.
Gyi, Ginny J. Nilson, Marrissa M. Smith

Manga boretiakina: Joshua Dennis,
Ammon Harris

Tarekita n te Boreti: Steven T. Lewis

Tarekita n Tibwatibwa: Nelson Gonzalez

Autereti n te meerit: Riaona, FL 23,
50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT
84150-0023, USA.

Te *Riaona* (te taeka n Ana Boki Moomon
nanana bwa "kambiwati" ke "te
tiakairi") e boretiaki n te taetae n Albanian,
Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian,
Cebuano, Chinese, Chinese (kabebetaki),
Croatian, Czech, Danish, Dutch, English,
Estonian, Fijian, Finnish, French, German,
Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian,
Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian,
Lithuanian, Malagasy, Marshallese,
Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese,
Romanian, Russian, Samoan, Slovenian,
Spanish, Swahili, Swedish, Tagalog,
Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, ao

Vietnamese. (Tain rairakiia e kaokoro n te
aba teuana ma teuana.)

© 2020 iroun Intellectual Reserve, Inc. A
bane n tauaki mwiin taian karaiia ibukin
katoontongan. Boretaki n te United States
i America.

Rongorongan Kariaiakan

Katoontongan: Ma tii ngkana tao
e kaotaki, aomata a kona ni kaewei
bwaai aikai man te *Riaona* ibukin oin
kainnanoia, n aki kamanenaka bwa te
bwai ni karekenwane (n raonki ma
nakoa n te Ekatertia). Te kariaia aei e kona
ni kamaunaaki n te tai ae aiki ataki.

Korotannei a n aki kona ni katoontongaki
ngkana iai tuua ake a kaotaki n aron taekan
te korobanna. A riai titiraki ibukin karekan
katotoongana ni koreaki nakon Intellectual
Property Office, 50 E. North Temple St., FL
13, Salt Lake City, UT 84150, USA; imerri: cor
-intellectualproperty@
ChurchofJesusChrist.org.

**For Readers in the United States and
Canada:** July 2020 Vol. 23 No. 4 LIAHONA
(USPS 311-480) Kiribati (ISSN 1096-5130),

KAKAEA RIKI

N te Gospel Library App ke n te
liahona.ChurchofJesusChrist.org, ko kona ni:

- Kakaea te Riaona ae ngkai.
- Karekei rongorongo aika a tii kona n noraki ni bwaai
aika a maiu man te iti.
- Ukeri maekatin aka ngkaoa.
- Karini ami karaki ao ami kukune.
- Kabooa kakarokoan te maekatiu nakoim ni katoa
otinakona ke kabooa kakarokoan te maekatin nakon
temanna.
- Kanakoraoa am kamatebwai ma bwaai ni mwakuri
ake a maiu man te iti.
- Tibwauai rongorongo ao witeo aika mamaten nanom.
- Anai man te intanete ke karaoi kaobin rongorongo.
- Ongora nakon rongorongo aka bon mamaten nanom.

REITAKI MA NGAIRA

Kanakoa am titiraki ao am katamaroa nakon
liahona@ChurchofJesusChrist.org.

Kanakoa am karaki nakon
liahona.ChurchofJesusChrist.org
ke meerinna nakon:

Liahona, flr. 23
50 E. North Temple Street
Salt Lake City, UT 84150-0023, USA

is published six times a year (January, April,
May, July, October and November) by The
Church of Jesus Christ of Latter-day Saints,
50 East North Temple, Salt Lake City, UT
84150. USA subscription price is \$4.00
per year; Canada, \$4.80 plus applicable
taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake
City, Utah. Sixty days' notice required for
change of address. Include address label
from a recent issue; old and new address
must be included. Send USA and Canadian
subscriptions to Salt Lake Distribution Center
at address below. Subscription help line:
1-800-537-5971. Credit card orders (Visa,
MasterCard, American Express) may be
taken by phone. (Canada Poste Information:
Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS
(see DMM 507.1.5.2). **NONPOSTAL AND
MILITARY FACILITIES:** Send address changes
to Distribution Services, Church Magazines,
P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-
0368, USA.

Ni kabane Titebo Aroia Imatan te Atua

TE KAKAO NAKOIA TAAN KOROTAMNEI N TE AONNABA

Kam bane ni kaoaki ni karioi ami mwakuri ni Korotamnei ae boou ibukin te ka 12 ni Kauaaba ni Korotamnei ae Taabangaki, e tibaontianaki man te Miutiam n Rongorongan te Ekaretia i Salt Lake City, Utah.

Ni kabane kariobwai ni kareke rongorongo, teiia nako, ao aroiiia n aia katei nako a bane ni butimwaeaki. Karirinrin ake a butimwaeaki a na katekeaki n te Miutiam n Rongorongan te Ekaretia ao iaonrain.

Te kauaaba are e taraaki iroun te kurubu ae uare-reke aika a rang mwaatai a karekei karinrin mairouiia taan korotamnei n te aonaaba n te mwakuri korakora ni kaungaa tamaroan kariobwai mairouia Aika Itiaki ni Bong aika Kaitira ni kaotibwai man taabo aika raroa kakaokoron aia karaobwai n aia katei irouiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira, ao ni karababa ana ikoikoti ni bwain te Miutiam n Rongorongan te Ekaretia.

- Kibunikoora: "Ti Tebo Aroia Ni Kabane Imatan te Atua," kairaki man 2 Nibwaai 26:33
- Bongin namwakaina ibukin karinana: Beberuare 1-Tuun 1, 2021
- Ririki: Te tia Korotamnei e riain 18 ana ririki ke iaona
- Kaniwanga: Taan korotamnei ake aia mwakuri a na rineaki ibukin te kaotibwai a na kaongoaki inanon Okitobwa 2021
- Bongin namwakaina ni Kaotibwai: Maati 2022 nakon Okitobwa 2022

Nakon ChurchofJesusChrist.org/artcompetition ibukin kabwarabwaraan tuana, konabwai ae kainanoaki, kabae ara iaonrain, ao matakauakinan mwakuri aika kaunganano man kauaaba aika nako. ■

"[Te Uea] akea te bwai ae e na karoia ma ti ae maataata nakoia natia aomata; ao e weteia ni kabane bwa a na nakolina ma ni katoonga ana raoiroj; ao akea ae totokoia ngkana e nakolina, ae bwatabwata ke ae mainaina, te toro ke ae inaomata, te mwaane ke te aine; ao e uringia aika a beekan; ao titebo aroia ni kabane imatan te Atua, lutaia ma Tientaire."

—2 Nibwaai 26:33

Ignatius ao Adelaide Baidoo

Accra, Ghana

Ignatius ao Adelaide a tia n nooria bwa e kanga ana buroukuram te Ekaretia n te konabwai ni wareware ao ni koroboki ao katuruturuana iaon kamatebwai an te euangkerio ae boboto-n te mweenga n tia ni kakabwaiaia membwa n aia titeiki ao utu.

CHRISTINA SMITH, TIA RAWETAMNEI

Ignatius:

I riki n irekereke inanon te buroukuraem n te konabwai ni wareware ao koroboki n te euangkerio ngke I kaaina te beretitentii n te titeiki. I kawara te kiraati ao I ataia bwa tiaki tii ibukiia koraki ake aki kona ni wareware ao ni koroboki. Bon ibukira ngaira ni kabane ni katamaroai ara atatai n ana euangkerio lesu Kristo.

Nakomai, Iriirai ao reiakinan te euangkerio ae boboto-n te mweenga e na buukiia naba utu bwa ana ikotaki ni wareki koroboki aika tabu ao reiakinna imarenaia.

Adelaide:

Inanon ara utu, ti kataia ao ni karaoi ni kabane ake ti kona ni karaoi. Ni kabane a bane n irekereke iai. I rang kukurei n aroia natu ni buukiia n tatabemaniia ngkai ti bootaki ni wareka Ana Boki Moomon. A rang n tangira ana Boki Moomon. Ti a tia ni karekea ara tai ae tamaroa ni wareware ao n tibwauai ara koaua n ikotaki.

UKOUKORI AIKA MWAITI RIKI

Taraa riki taekan mwanangan Baidoos n onimaki, n raonaki ma taian tamnei, n te aonraain ke n te Gospel Library n teina ae ngkai n te rongorongo aei iaon ChurchofJesusChrist.org/go/7620.

Reirei mairoun Beretitenti Henry B. Eyring bwa e kanga ara mwakuri korakora ni karaoa mweengara bwa te tabo n onimaki ao n tangira ni kona ni uota te kimwareirei ae akeea tokina nakon ara utu n ChurchofJesusChrist.org/go/7720.

**Reirei ibukin te Mwakuri
n Ibuobuoki**

**MWAKURI N IBUOBUOKI
RINANON WAAKI NI
KAKUKUREI TE EKARETIA**

Teuana te kawai ae ti kona ni buokiia raora ao kaain te uuote, kaain rarikira, ao raoraora bon rinanon waaki ni kakukurei n te Ekaretia. Ngkana tao ko bairea te waaki ni kakukurei ibukin kainnanon ke n te bwai are e tangiria temanna are ko buokiia ke ko kaoiia bwa a na iri waaki ni kakukurei ke taai n ibuobuoki ibukiia tabeman, waaki ni kakukurei iaon ana karinan te uuote, titeiki, ke titeiki aika mwaiti a kona ni katauraoi kawai aika uaana ao ni kakukurei ni karekea te katiteuanaaki ao ni kakorakoiia membwa.

Waaki ni kakukurei n te Ekaretia a kona naba ni karekei taai aika a mwaiti n ibuobuoki. N aron te katooto, waaki ni kakukurei a kona ni katauraoi taai ni mwakuri ni karikirake ake a kakabwaiaia tabeman ao ni karikirakea te reitaki ae tamaraoa inanon te kaawa. Waaki ni kakukurei n te Ekaretia e kona naba n riki bwa te tai ni karoko irouia membwa ake aki kakaonimaki n te Ekaretia ao nakoia raoroaia man aaro tabeua ke raoroaia ake akea aia aro.

N raonaki ma aomata aika a mwaiti n ana waaki ni kakukurei te Ekaretia a karekea te tai ibukin te Uea ni kakabwaia ao ni kakorakora ara uuote, mwaanga, ke kaain rarikira, ao ara kaawa.

Katean Reitaki Aika Tamaraoa

E nang roko te winta, ao David Dickson e aikoa ataia bwa tera ae nang karaoia ni kamanoia ana utu ni kabueeia.

David, buuna, ao natina aine aika uoman a bon tibwa mwaing naba nakon kaawan Fredonia, Arizona, USA, te buakonikai ae kiriin man tabukibuki ni katobibiaki n taian katati aika uraura ma ni korakora, te aroka ae titebo ma te buruukam, ao aroka aika manguroro baia.

Te mweenga are a kakabooa tikuia iai te utu ae Dicksons a katan iaon te kanaiai n te titobu bwa buokan aia bwai ni kaura ai ao ni kabueeia. E waekoa n ataia David bwa rikorikoan te aia bon te rabakau ae riai ibukina bwa n tain te winta i Fredonia e bon kaonaki n te tinoo ao te aiti.

“Bon akea au aia ke au tao ke bon te rabakau bwa N na kanga ni kabongana teuana!” E taku David. “I aki ataia bwa tera ae N nang karaoia.”

Tabeman kaain te uuote a titirakina David ngkana e tau ana aia ibukiia ana utu ibukin buokaia n te winta ae nang roko. “E aki maan ataakina irouia bwa e aki tau ae irou,” e taku David. “A waeckoia ni buokai imwiina kaain te kooram n unimwaane n riko aia. Ngkai I onrake n te kakaitau, I a butimwaea aia anganano.”

E waekoa ni kunea David bwa te mwananga aei n nako n riko aia bon teuana ana waaki ni kakukurei te uuote ae e kaman baireaki, barongaaki raoi, ao ni karaoaki nanona. N ingabongin te Kaonobong teuana, David, kaain te kooram n unimwaane, ao tabeman kaain te uuote a nakon taian maunga n taian turaki ao te tureira.

“N te bwakantaai teuana, te kakaitau nakon aia bwai ni mwakuri ao rabakauia, kaain te uuote ibukin katauraoia au utu n taian bwarikoriko n aia are a na kateimatoaira e kuri ni kaania uoua te winta,” e taku David. “Ma ae kakaawaki riki, I reiakinaki bwaai ni kabane ae I riai n ataia n riko aia i bon irou. N te tai are I kitana iai Fredonia, I ataia bwa N na kanga n taua te tao, ao I ibuobuoki n ana waaki ni kakukurei te uuote ake imwiina riki iaon te riko aia nakon ae I kona ni warekia.”

Ana waaki ni kakukurei te uuote n aron aikai aki tii karikirakea te reitaki ae tamaraoa imarenaia kaain ana Ekaretia te Atua ma e karikirakea naba te reitaki ae tamaraoa ma aomata nako inanon te kaawa.

“I uringa temanna te aine, ae tiaki kaain te Ekaretia, are e boou n te tabo,” e taku David. E riai ni kaura te aia man mweengana bwa e aonga ni kabueea. N te tai are ti ataa iai ana kaangaanga, ti kakoaua raoi bwa e tau ana aia ibukin kateimatoakina inanon tain te winta. E rangi ni karabwarabwa bwa e kuri n aki kona n taetae.”

Te mwakuri n ibuobuoki i Fredonia e kakoauaki bwa a bane ni mano aomata nako ao n abuee n tain te winta.

Karoko Irouia Tabeman ni Buokiia

Inanon karaoran au mwakuri ni mitinare i Romania, Meg Yost ao toana aki toki ni kawara te utu ae tuai man taromauri n te tai ae rangi ni maan. "Te utu ae Stanica a mena ibuakoia kaain moan te Ekaretia i Romania," e taku Meg, "ao ti tangiriia."

Ngke e a roko te tai ni babaire ao ni barongai ana waaki ni kakukurei te mwaanga, a baireia taan kairiiri bwa te mwaanga e na riai ni karaoa "Te Tairiki ibukiia Bwaeoniaia." Aio e na riki bwa te tairiki ibukin bukamaruaia bwaeoniaia ake a rangi n nini-koria n rianna rinanon te United States ni karokoia i Salt Lake Valley. E riki naba bwa te tai n anga karineaia bwaeoniaia n te Ekaretia i Romania.

"Ti taku n ara iango bwa e na riki bwa te kawai ae nakoraoi ibukiia tabeman kaain te aro ni kaoti aia koaua ibukin rairakiia ao a kanga n tia n noora rikiraken te Ekaretia i Romania," e taku Meg. "Ti waekoa n iangoia bwa te utu ae Stanica a riai ni kairaki iai. Ti kaoiia bwa a na iri, ao a rangi ni kukurei!"

N tairikin te waaki ni kakukurei, a teimatoa n tuai ni kaoti te utu ae Stanica ngke e a boo te tai ni waaki.

"Ti raraoma bwa ti taku bwa a nang aki roko," e taku Meg. "Ma ngke a bo te tai, ao a rin n te mataroa. Te utu ae Stanica a kaota aia koaua ae nang tikiraoi ibukin te euangkerio ao te Ekaretia. E reke naba aia tai n rena ma tabeman kaain te aro ake a bon tuai man nooria n te tai ae rangi ni maan."

Kaain te mwaanga a katagainai baia ao ni butimwaiia te utu ae Stanica. N te Tabati are imwiina, e rangi ni miimi ma ni kuku-rei Meg n noora Titita Stanica n te taromauri.

"Ngke I kawara te mwaanga tabeua te namwakaina imwina, e bon teimatoa n roroko!" E taku Meg. "I taku bwa reken te tai ni kaota ana koaua ao n namakina te kairaki ao ni kainnanoaki n te mwaanga e rangi ni buokaki iai."

4 lango ibukin te Mwakuri n Ibuobuoki rinanon Waaki ni Kakukurei n te Ekaretia

- **Bairei waaki ni kakukurei ake a na buoki kainnano:** Waaki ni kakukurei bon kawai aika moan te nakoraoi ni katoki mwaitin kainnano aika kakao-koro. A tia ni baireaki ibukin katokan kainnano aika onoti ibukin te aomata ke te kurubu. A riai naba ni buoka katokan kainnanoia naake a iri waaki, ngkana tao te kainnano anne te kaai n ikikina raoi, n reiakina riki taekan te euangkerio, ke n namakina te Tamnei.
- **Kaoiia aomata ni kabane:** Ngkai ko bairei waaki ni kakukurei, karaoa te waaki ae onoti ni kaoiia naake a na reke kabwaiaia man irriaran te waaki. Katikua n am iango kaain te aro aika boou, kaain te aro aika aki batni kakaonimaki, kairake, kairake n ikawai aika tuai ni iein, aomata aika aki toamau rabwataia, ao aomata tabeman man aaro tabeua. Anga te kakao ma nanoia ae a tangiria n am iango, ao kabwarabwara bwa e aera ngkai ko tangiria bwa a na roko.
- **Kaunga te iriiri:** Naake ko kaoiia a na karekea riki ae mwaiti man taian waaki ni kakukurei ngkana e reke aia tai n iria. Teuana te kawai ni kaungaia aika roko bon karekeaia membwa ni kamanenai aia bwaintangira, rabakauia, ao aia tare-na n tain te waaki ni kakukurei.
- **Ti butimwaaai ngkami ni kabane:** Ngkana a ira te waaki ni kakukurei raoraom, karaoa am kabanea ni kona ni karaoa ae a na namakina te butimwaeaki. N aron naba anne, ngkana iai aomata ae ko nooria ma ko aki kinaia, iraorao nakoia ao butimwaaia naba! ■

UKOUKORI AIKA MWAITI RIKI

Iaon ChurchofJesusChrist.org, ko kona ni matakau n te witeo "Kaoakiia Tabeman n 'Roko ao n Ibuobuoki'" n noria bwa e na kanga ni bebete ni kaoiia tabeman bwa a na mwakuri ma ngaira.

KAUKA NANOM

"Ti riai ni kakauongo raoi ao ni kinai ubu aika boou ngkana a ira ana waaki ni kakukurei ao ana taromauri te Ekaretiā. . . . Ti kona ni karaoi bwaai aika a bebete ni buokiia raoraora aika a boou n namakina te mwaneaki ao te butimwaeaki . . . , n aron ae ko kamauriia, moangare ma nanom nakoia, . . . kabwarabwariia nakoia tabeman membwa, ao a mwaiti riki. Ngkai ti kauki nanora nakoia raoraora aika a boou . . . , ti mwakuri inanon tamnein te ibuobuoki."

Unimwaane Ulisses Soares man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman, Tii Teuana inanon Kristo," Riaona, Nobembwa. 2018, 38.

MWAKURI MAN TE KAKAO

Tutuoai ana waaki ni kakukurei te uoote ao te mwaanga aika a nang kaoti. langoiia naake ko buokiia ao iangoia ni kaoiia nakon taian waaki ni kakukurei.

TIBWAUA AM TANEIAI

Kanakoa nakoira am taneiai ngkai ko buokiia tabeman ke ngkai ko a tia n ni buokiia. Nakon te liahona.ChurchofJesusChrist.org ao kotea "Submit an Article ke Feedback."

Iroun
Unimwaane
Quentin L. Cook

Man te Kooram
n Abotoro n te
Tengaun ma
Uoman

Rongorongo
aika Kimototo
irovia taan koro
rongorongo aika
Kate Holbrook
ao Matt Grow

Rongorongan te Ekaretia

TE TABO AE E NAKO MAI
IAI TE KORAKORA AO
ANA KAIRI TE TAMNEI

*Inanon te rongorongo aei, n te taromauri ibukin te
aonaaba ni kabuta are e karaoaki i Nauvoo, Illinois, n
Tebetembwa 9, 2018, Unimwaane Quentin L. Cook ao taan
kareke rongorongo ibukin te Ekaretia Kate Holbrook ao
Matt Grow a kaekai titiraki ibukin rongorongan te Ekaretia
are e tabekaki irovia kairake n ikawai ni kabutaa te
aonaaba.*

Unimwaane Cook: Rongorongan te Ekaretia e kona
n riki bwa te boto ae e nako mai iai te onimaki, ma
irovia tabeman, e a tia n aki rang mataata ke n tar-
riaoki. Tabeman a taekin karaki aika kewe ibukin taai aika
nako ni kananououaia tabeman n aia onimaki.

N reiakina ae *koaua* n rongorongan te Ekaretia, ti na
kabaei nanora ni kabane ma aomata Aika Itiaki ake ngko-
ananoa ao aika n te bong aei. Ti na kunei katootongaia
aomata aika aki kororaoi n aromi ao ngai ake a mwakuri
ni kaineti ma aia onimaki ao ni kariaia te Atua bwa e na
mwakuri rinanoia ni kakoroa bukin Ana mwakuri. I berita

*Ngkai ti reiakina riki
rongorongoia Aomata
Aika Itiaki ake ngkoa, ti na
kakorakoraaki ni kakoroa
bukin ara mition ngkai te
nati te aine ao te nati te
mwaane iroun te Atua.*

bwa kamatebwaian rongorongan te Ekaretia e kona ni kakorakora am onimaki ao nanom ni maiukina te euangkerio n ae bwanin riki.

Rongorongan Kaokan Bwaai bon karakinan te anga karea, te motinnano, ao te onimaki. Ti bane n riki bwa mwa-koron Kaokan Bwaai ao rongorongan te Ekaretia. Ngaira n tatabemaniira iai ara mition ae ti na kakoroa bukina n te maiu aei are e na buoka te euangkerio ni kaona iai te aonaa-ba. Ngkai ti reiakina riki rongorongoia Aomata Aika Itiaki ake ngkoa, ti na kakorakoraaki ni kakoroa bukin ara mition ae natin te Atua te aine ao te mwaane.

N te maan ae raka iaon 24 te ririki are I a tia ni beku iai bwa te Mataniwi ni Kabuta, nanoia Taari bon te itiaki n aron ae kona ni karaoaki, n rongorongan te Ekaretia ao n te reirei. Ti namakinna bwa te konabwai ni katauraoi bwaa n ibuo-buoki aika boou—riki *The Joseph Smith Papers, the Gospel Topics Essays, Church History Topics*, ao ngkai te waorium ae batu kanoana *Aika Itiaki*¹—bon te kawai ae tamaroa n tuangakiia aomata bwa a na kamatebwaia te rongorongo ake a koaua are e na buokiia ni kamaataataia n taikan ana euangkerio Iesu Kristo n te kawai ae koaua.

Teuana te rongorongo ae mamate nanou iai n *Aika Itiaki* bon karakinan Addison Pratt ngke mwananga nakon te Betebike Maiaki. E bwabetitoia e kaniia 60 te aomata. Ngai, ma buu, ae Mary e reke ara tai ni kawara Austral Islands, French Polynesia, n te tabo are e anga reirei iai Addison Pratt.

Teuana te taneiai ae te kabanea ni kamiimi are I a tia ni karekea bon ongorau iroun te ataeinnaine ae mena ikekei are e taku, “Ngai te kaitiuu n roro mairovia au bakatibu ae kaain te Ekaretia.” Addison Pratt e a tia ni bwabetitoia ana bakatibu ake a raroa imwaain mwanangaia Aika Itiaki nako Utah.

N te tabo are ko mena iai n te aonaaba aei, tera rikim are ko roko mai iai, ko kakawaki, ngkoe bon mwakoron rongorongan te Ekaretia. Ti rangi ni kainnanoiko ao n tangiriko. Ko na kakabwaiai maiuia aomata.

Iotebwa Timiti ao ana Boki Moomon

Ngke tebwai tabun au ririki, ti taku n ara iango bwa e na aki nako ni mitinare tariu ae ikawai ibukina bwa te uoote e kariaia-kaki ni kanakoa tii temanna te ataeinimwaane n te taina n nako ni mitinare. Aomata nako a riai n tauraoi ibukin te karinrin n te tanga ni buaka. Ma ara bitiobi ao ara beretitenti n te titeiki a kunea bwa a kona ni kanakoa riki temanna. Ngaia are, a maroorokina ma tariu, ao e okira te auti ao e tuangiia au karo.

Tamau bon te mwaane ae kakateke, ma e aki kakaonimaki n te Ekaretia. Ma ana kaeka e aki raoiroi—ma tao iai bukina ae aki ataaki. Akea ana kanganga n te Ekaretia ke tao n te mition naba, ma tariu e katauraoi ibukin nakona n reirei ibukin te nakoa n taokita. E taku tamau, “Ko a tia ni katauraoiko nakon te reirei ibukin te nakoa

Bukin tera ngkai te Ekaretia e aki kanakoi kamataata iaon tabeua bwaai aika kauntaekaaki inanon rongorongo te Ekaretia?

Iroun Kate Holbrook

Ngke e koro aua au ririki, tinau ma tibu te unaine a mwakuri n te Beehive House, ana auti ngkoa Brigham Young i Salt Lake City, Utah. A reireinai ni kabane rongorongan Brigham Young ae mwaiti buuna. Tao 10 te ririki imwiina, I ataia bwa ngaia e mwaiti buun lotebwa Timiti. I aki reiakin taekan atiibu ni mamata, are e kabonganai lotebwa ni buoka rairan ana Boki Moomon, ni karokoa are I a bon ikawai. Te Ekaretia e aki karaba te rongorongo mairou, ma rongorongan rimoa e aki kamatataaki raoi ngke I uarereke.

Te bwai are I reiakinna n au bootaki n te Tabati ao n au kiraati n te tieminari bon ngaia oin ana mwakuri te Ekaretia. I reiakinna taekan te rairannano. I reiakinna bwa N na kaira maiu inanon te rau n ana euangkerio lesu Kristo. I reiakinna bwa N na kanga ni karikirakea au reitaki ma Tamau are i Karawa. Aikai bwaai inanon maiu ae I rangi ni kawakin raoi. I ataia bwa irouwia tabeman, e kona n rangi ni kamaraki reiakinna taekan te bwai ae ko taku n am iango bwa ko riai ni kaman ataia ma ko aki ataia. Ao anne bukina ngkai Ngai ma Matt ti karaoa te mwakuri ae ti karaoia. Ara kantaninga bwa te taneiae anne ibukiia

aomata e riki ngkai bwa mwakoron te tai are ngkoa ibukina bwa iai ioura te boki *Aika Itiaki*, are e kaota te rongorongo ae bwanin ibukiia aomata.

Ti na kanga n ataia ngkana te rongorongo ibukin rongorongan te Ekaretia e onimakinaki?

Iroun Matt Grow

I a tia ni mwakuri ibukin te Ekaretia inanon ruaiwa te ririki n nako ni koro rongorongo. I a tia n noori anuaia ara Mataniwi ni Kabuta n reitaki ma ara rongorongo. Te marooro tiaki ibukin taekan “Ti na kanga ni karaba ke ni kaeta te rongorongo?” Ma, te marooro bon taekan “Ti na kanga ni karaoa te rongorongo bwa e na kai reke, tauraoi, ao ni mataata te aba iai?”

Ti bane n ataia bwa te kaangaanga n te rongorongo n te tai ae ngkai bon tiaki kakaean te kaeka—ti katobibiaki n taian kaeka—ma n ataa te kaokoro imarenan kaeka aika raraoi ao kaeka aika buakaka, te rongorongo ae raoiroi, ao te rongorongo ae buakaka. A rangi ni mwaiti marooro n te aonraain ibukin rongorongora, ao angin marooro aikai a karekea riki te un nakon te kaotaaki.

Taratara raoi ibukin aekan nako rongorongo ake a na ukora kabwakaakia aomata. Ma kakaei aekakin rongorongo ake a boboto iaon rekooti ake a katikui aomata ao ae e ukora ae na booraoi nakoia. E rangi ni bebete tiribureakin aia mwakuri aomata ake ngkoia, n anaa te taeka man te rongorongo ke te bwai ae riki man kanoan te rongorongo ao karaoia bwa e na kakamaaku.

Ngkai ngai te tia kororongorongo, I kataia n ira ana taeka n reirei te tia korokaraki mai Buritan. E taku: “Te tai are ngkoia bon abaia ianena: a karaoi bwaai aika kakaokoro ike-kei” (L. P. Hartley, *The Go-Between* [1953], prologue). Are nanona bwa ngkana ti nakon tai are ngkoia, ti aki kan “kabooraoa te tai are ngkoia ma te tua ae ngkai.” Ti tangiria ni kan kataia n ota irouia aomata ma oin kanoan aia rongorongo ao oin aia katei. Ti tangiria n taotaoni nanora n te bwai are ti karekea bwa aia kairua. Ti tangiria n nanorinano ibukin tian wanawanara. Ao ti tangiria ni karekea tamnein te tangira ae kororaoi ibukin taai ake ngkoia.

n taokita. Ko a tia n anai am kiraati. Ko kona ni karaoa ae tamaroa riki ngkana ko nako n reirei n te nakoa n taokita nakon ae ko na nako ni mitinare.”

N te tairiki anne, tariua ae kakaonimaki, ma ni kaka-teke e tekateka irarikiu, ao ti a marooro ngaira ni kauoman. Ti motikia bwa iai teniua titiraki are e bairea iai ana kaeka nakon tamara. Te moan, “Iesu Kristo bon te Tia Kamaiu ibukin te aonaaba?” Te kauoua, “Ana Boki Moomon bon ana taeka te Atua?” Ao te kateniu, “Iotebwa Timiti bon te burabeti?” I ataia bwa kaekaan titiraki ake teniua akanne e kuri n rooti au babaire nako ae N na karaoi inanon maiu.

I a kaman tangira te Tia Kamaiu n taainako ao I a tia ni wareka ana Boki Moomon, ma n ataakin aron kaka-wakira taian kaeka akanne, I tataro n te tairiki anne ao ni karekea rinanon te Tamnei ae Raoiroi te kaeka ae moan te nakoraoi nakon titiraki akanne. Iesu Kristo bon te Tia Kamaiu, ana Boki Moomon bon ana taeka te Atua, ao Iotebwa Timiti bon te burabeti. I kakoaua bwa a koaua bwaai aikai.

Te Mare n ae Rawatai te Buu

I tangiria ni katurui teniua iango iaon taekan te mare n ae mwaiti te kainaba. Te moan, e mataata bwa e mwaiti te anganano ae karaoaki inanon te mare n ae mwaiti te kainaba. E mwaiti te tangira ao te katiteuanaaki, ma iai naba te anganano, ao kaaro inanon maare akanne a reireiniia natia bwa a na anganano. Angiia ataei ake a riki man maare akanne a uota ana euangkerio Iesu Kristo ni katobibia te aonaaba ao ni kakabwaiai maiuia aika a mwaiti.

Te kauoua, iai tabeman, n aron Vilate Kimball, are a karekei oin aia kaotioti—imwaain ae e bwanin aia atatai bwa tera ae na kaoti—bwa te reirei aei e roko mairoun te Atua.²

Ao te kateniua, n aia kauntira naake a maan n te Ekaretia, iai te namakin bwa te mare n ae mwaiti te kainaba ngke e karaaoaki e kakoroa are bon oin bukina. Ti riai n anga karineaia Aika Itiaki akanne, ma te kantaninga anne e a tia ni korobukina.

Ngkai, iai titiraki aika tuai kae-kaaki. Ma I tangiria bwa kam na ataia bwa iai Tamara are i Karawa ae tangira are iai ana baire ae koro-raoi, bwa Ana baire bon teuana te bwai ae kakukurei, ao bwa iai ara Tia Kamaiu are e a tia ni karaoi bwaai ni kabane ibukira. Ti kona n onimakiniia.

Bukin tera ngkai rongorongan ana Moan Kaotioti lotebwa Timiti iai teutana kaokorona?

Iroun Matt Grow

lotebwa Timiti e korea mwiina ke e tuangii ana tia koroboki bwa a na korei mwiin aua rongorongo aika kakaokoro ibukin te Moan Kaotioti. N te rongorongo e kaota te karaki ae ti te arona, ma iai te kaokoro. Tiaki miimi n anne. Ngkana e aki bwanin te booraoi ibuakon te rongorongo, anne ngke Ngai, ae te tia koro rongorongo, e na iai te kanamakin ibukina bwa tiaki anne aron ana mwakuri te ururing. Ti noora te banna ae ti te arona n tabeua rongorongo n rongorongan rimoa ke inanon booki aika tabu (taraa Makuri 9:7; 22:9).

Ururinga naba aron matoatoara kabwarabwaraakin te taneiai ae tabu n te taetae. lotebwa e arana te taetae bwa "te karabuuti ae uarereke n irari-ki" (inanon *History of the Church*, 1:299). langoi oin am taneiai aika tabu. Ana bebetera aron kabwarabwaraakin taneiai akanne n te taeka? Ti riai ni kukurei ngkai e mwaiti ara rongorongo ibukina bwa e anganiira nonoori ma taratara aika a boou. Nako wareka rongorongan te Moan Kaotioti n taian rongorongo n Atuun te Euangkerio. Karaoana e na karikirakea am karabwarabwa n te bwai are e riki n te bong anne.

Tera taben te Urim ao Tummim ae karaolia ibukin rairan ana Boki Moomon?

Iroun Kate Holbrook

lotebwa Timiti e raira ana Boki Moomon man ana bwaintangira ao mwakan te Atua. Te Urim ao te Tummim, are e taekinaki n ana Boki Moomon, e taunaki ma taian bwaatua. Ngke Moronaai e angan lotebwa taian bwaatua koora, e anganna naba te Urim ao te Tummim. Te atiibu ni mamata, are e kabongana lotebwa n rairairi iai, e aki taunaki ma taian bwaatua. Bon te bwai ae kunea lotebwa n oin ana ririki mai imwaaina are e buokia n toma ma te kaotioti n te tamnei. Ngaia are e kabonganai ni kauoua.

Emma Smith, temanna mai buakoia ana tia koroboki, e uringnga imwiina bwa n te tabo are e tekateka ni moana iai ana rairairi e aki titiraki ni kangai, "Ngkai, I mena iaa? Ti toki ngkai iaa?" E na bae ni waaki n te tabo are a toki iai. Ngkana ko taraa te iteraniba n ana tienoro lotebwa Timiti n oin rongorongona ae e koreia teniuia te ririki imwiin rairan ana Boki Moomon, e onrake n taeka aika a kamaunaaki, iango aika aki bwanin, ao tiententi aika aki tomatoma. Ngkana ko taraa te iteraniba n ana Boki Moomon, bon akea aekan aikanne. Te koroboki ae bwanin, e tamaroa taekaia—e bwanin aron korean taekan te rongorongo, akea te bwai ae kamaunaaki.

Anne ae kakaongora iangoana, ma te bwai ae kakaawaki riki nakoui bon kanoan te rongorongo n ana Boki Moomon. Ana Boki Moomon bon te tabo are e reireinai iai te Uea are Benamina ni moanibwaia te nano n tituaraoi iaon te momotikitaeka, are e reireinai iai Aramwa bwa tera nanon ae ngkana I a bwabetitoaki, te bwai are I berita bwa N na karaolia ibukiia ao ma raoraou Aika Itiaki. Ana Boki Moomon te tabo are e reireinai iai Moomon ao Moronaai aron kakawakin te tangira ae kororaoi ao tera ae ko na karaolia bwa e aonga n reke. E a tia te boki aei n oneai n arou aei ao n aron taraakin te aonaaba irou.

Bukin tera ngkai a karaoa te mare ma ae riaon temanna buum n te Ekaretia inanon taai ake ngkoa?

Iroun Kate Holbrook

Te kaetieti n ana Boki Moomon n taekan te mare ma ae riaon temanna buum e taekina bwa te maeka ma buum ae ti temanna bon ana kantaninga te Atua ibukiia Ana aomata, ma iai taai aika onoti ngkana E tua karaoan te mare ma ae riaon temanna buum ibukin karikirakeaia aomata aika raoiroi (taraa lakobwa 2:30).

Ma aio te tai ae onoti are e tuangaki iai lotebwa Timiti bwa e na karaoaki. Inanon ririki aika mwaiti lotebwa e aki waekoa ni karaoa nanon te aeka ni mare aei, ma n tokin te tai e karaoa ibukina bwa e tangiria ni kan ongotaeka n ana tua te Atua nakoina. E kataia ni karaoa te mare n ae e mwaiti te kainaba i nuukan 1830s, ma bon inanon raoi 1841 are e karaurau, n ae ataaki riki, ni moanna ni kabwarabwara te mwakuri aei nakoia raona aika e onimakinia. A kubanako. A bubuti n aia tataro ma Tamaia are i Karawa ibukin kamatataakia n te reirei aei, ao a karekea te kakoaua ae onoti n tamnei bwa e bon nakoraoi ibukiia n te tai anne.

Te mare ma ae riaon temanna buum, e karaoaki n ae ataaki inanon 50 te ririki, bon te bwai ae a kona aomata n rineia. Taan rabakau a kataia ni kan ataia bwa mwaitira ikawai irouia Aika Itiaki ake a tia n rinanon te mare ma ae riaon temanna buum, ma ti ataia bwa n ae tabangaki bon ti tabeman mairouia Aika Itiaki. Ao ti ataia bwa angiai mai ibuakoia bon kaain te Ekaretia aika koaua, ao n iai aia motinnano. N 1890, Beretitenti Wilford Woodruff (1807–98) e korea te katanoata nakon tebotanaomata are anne bon katokan karaoan te mare ma ae riaon temanna buum. Ngke a ongo aomata te katanoata nakon tebotanaomata aei, a namakina te bebete. Te mare ma ae riaon temanna buum e bon kangaanga irouia. Ngke a ongo tabeman te katanoata aei, a nanokawaki. E a bon rangi n batia aia anganano, ao iai aia koaua ibukin te reirei aei.

Tabeman kaain te Ekaretia a miimi bwa tera ae na riki imwiin te maiu aei mai mwin karaoan te mare ma ae riaon temanna buum. Taan kairiiri n te Ekaretia a reiakina bwa te mare ma ae riaon temanna buum e aki riai ibukin te maeka ma te atua ke te maiu ae akea tokina. E ngae ngke I kakaitau bwa te maeka ma buum ae ti temanna bon te tua ao bwa te mare ma ae riaon temanna buum bon te tua ae onoti, I aki kakeaa aia kakoaua ma aia ongotaeka ae kari-neaki ara bakatibu aika taua te aro are a maiuakina te reirei aei. A bon rangi n ongotaeka, ao iai aia kakoaua bwa e bon koaua.

Te Tembora ao Berita aika tabu

I Kirtland, Ohio, teuana mai buakon bwaai aika kamiiimi are e riki bon katean ao katabuan te Kirtland Tembora. Te tataro ni katabu, are e karekea Iotebwa man te kaotioti, e kaoti n te ka 109 ni mwakoro n Reirei ao Berita aika Tabu. Inanon te tataro anne e butibia te Uea bwa e na butimwaea aia mwakuri Aika Itiaki ao aia anganano ni katean te tembora.

Teuana te wiiki imwiin katabuan te tembora, Iotebwa Timiti ao Oliver Cowdery a karekea riki teuana te mii ni burabeti. Aio e riki n tain te Itita, are bon te Toa are te Riao. E roko te Uea inanon te mii ni burabeti ao e butimwaea te auti. E tuangiai Aika Itiaki bwa a riai ni kimwareirei ibukin ae a tia, “ma korakoraia, ni katea te auti aei nakon arau” (Reirei ao Berita aika Tabu 110:6). Imwiin tokin te mii ni burabeti anne, teniman burabeti n taai ake ngkao a kaoti: Mote, are e kaoka kiingin ikitakiia Iteraera man mwakoron te aonaba ake aua; Eriati, are e anga te mwioko n tararua n ana euangkerio Aberaam; ao Eria, are e kaoka kiingin te mwaaka ni kabaebae (taraa Reirei ao Berita aika Tabu 110:11–16).

Kaokan kiing akanne e rangi ni kaka-waki ibukin kakoroan bukin ana kantaninga te Uea. Tiaki tii kainnanoa ana Boki Moomon ma ti kainnanoi kiing naba akanne ao otenanti n te tembora. Kiing akanne aki nang kakaawaki ngkao nakon ae a rangi ni kakawaki n te tai aei.

I a tia n noria bwa ngkana temanna mai buakoia Abotoro ake Tengaun ma Uoman e weteaki bwa te burabeti, e rairaki nanona

nakon otenanti n te tembora n te kawai ae rangi ni kakukurei. Bon te tibwangga ae rangin n tamaraoa ngke I ira katabuan Nauvoo Illinois Tembora ma Beretitenti Gordon B. Hinckley (1910–2008). I uringnga e rangi n riingaki nanona ngke e nang kateaki te tembora aei ao ai

kakaawakira aei nakoina ni karekei taian tembora nakoia Aika Itiaki.

Beretitenti Thomas S. Monson (1927–2018) e reitanakoa katean tembora ao ni karekeia ana kairi te tamnei n aron naba anne mai kawa n aron are e karaoria Beretitenti Hinckley. Ao ti a tia n noora ana kairi te tamnei anne n te kawai ae rangi ni kamiimi iroun Beretitenti Russell M. Nelson. Mwiokoan te burabeti e roko nakoia, ao e rikirake ana namakin ibukin kakawakin otenanti n te tembora.

Teuana mai ibuakon ana rongongo ngke te Beretitenti n te Ekaretia e kaungaia aomata bwa a na nakon te tembora, ni karekei aia otenanti, ao n tiku ni kawain te berita. Imwiin te tai naba anne, e taku bwa ngkana arona bwa tera nako bukin kitinan kawain te berita, okira te kawai anne.³

E kanga te mwakuri n te tembora ni kakabwaiaia Aika Itiaki n taai ake ngkoa?

Iroun Matt Grow

Ngke e mate lotebwa Timiti, ai bon tii teutana iteran oon Nauvoo Tembora ao e a tia, ao n te tai ae waekoa e teretere raoi iroun Beretitenti Brigham Young (1801–77) bwa Aika Itiaki a na manga kakioaki nako. Ngaia are e titirakina te Uea: "Ti na tiku ikai ni katiaa te tembora, n ataa-kina bwa ti na manga bon uruakia ngkai e a bon kaan tia, ke ti na nako ngkai?" E roko te kaeka n ae itiaki, "Tiiku" (taraa Brigham Young diary, Tian. 24, 1845, Church Archives; Ronald K. Esplin, "Fire in His Bones," *Ensign*, Maati 1993, 46). Otenanti ibukin te entaumente ao ibukin te kabaebe a bon rangi ni kakaawaki ngaia ae a bon riaii n tiku Aika Itiaki.

Ao ibukin te ririki are imwiina, a bane n anga aia bwai ibukin kate-an te tembora. Ngke e nang toki, a kabuokaki mweengaia ni katobibia Nauvoo, ao a katauraoia Aika itiaki bwa a na nako maeao ngke e nang tia te tembora irouia. N Ritembwa 1845, e a bon taraa n taubobonga te tembora ngaia are Aika Itiaki a kona ni katabua mwakorona, n anga te entaumente nakoia ake a kororaoi, ao ni kabaeia buumwaane ao buuaine imarenaia.

Tabeua namwakaina imwiina, a reitinako ni mwakuri ni katauraoia aomata nako n te maiu n tamnei ibukin mwanangaia ae moan te korakora nako maeao. I rou e rangi n nano ao n tabu ngkai I kabaeaki man te mwaaka naba anne nakon buu, natiu, au karo, ao rooro ake a kaman rimoara ao rooro aika tuai ni bungiaki. Anne Kaokan bwaai are e karekeia angan karoan bwaai ni kabane.

Ko kona n tibwaua te tai ae riki man Kaokan Bwaai are e a tia ni kakorakora am koaua?

Iroun Kate Holbrook

I uringa karakinan Emma Smith are e kataia ni birinako man te bwaini-kirinaki i Missouri. Te Karaanga ae Mississippi e tuai ni bane ni bwanin buraochina—e aki matoa ibukin te eaekon ma aomata ao aia bwai. Bon te karaanga ae rababa, ao e rangi ni kakamaku te nakonako inanona. Emma iai natina ae onoua ana ririki ae taua man iteran ana kamumun, ao iai ae waniua ana ririki e mena n are iterana, ao ae uoua ana ririki e taua inanon baina aio, ao ae e a tibwa bungiaki ni baina arei.

Butikan temanna ana tia koroboki lotebwa e itui baeki aika karaoaki man te kunnikai are a nim bwatiniia nakon te korea. Inanon baeki akanne iaan ana kamumun, e uti kaobiin ana rairairi lotebwa ibukin te Baibara, are e a tia ni mwakurii inanon namwakaina. Ma beeba ao natina, e kakaraurau n nakonako te mwaneka teutana imwiin teutana n rinanon te karaanga are e buraochi ni kamwaitorotoro, ni kantaningia bwa e na aki bwaka inanona.

Irou, anne kanikinaean korakoran te ninikoria ao te onimaki—are ngkana iai te bwai ae ko riai ni karaoria bwa ko ataia bwa e koaua, ko na bon tii waaki nako, n reitinako ni karaoi bwaai aika uarereke e ngae ngke a taraa ni kangaanga.

"Kabebetea Nanomi"

Angia mai buakomi iai ami kangaanga ao karawawatami. Tabeu mai buakon akanne a roko ibukina bwa iai te rinerine. Tabeu mai buakon akanne a roko ibukina bwa iai teuare e buakaka. Ma ko riai n ataia bwa iai Tamara are i Karawa ae tangira ao bwa ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo e kona ni kakabwaiaira ni kawai are aki bwanin ara atatai iaoia.

Tabeman taan koro rongorongo a taku bwa mwaitiia Aika Itiaki ake a birinako mai Missouri nako Nauvoo n tain te winta n 1838–39 e riaon riki 8,000. Bon tain te winta. E mena iaia Iotebwa? E mena n te Karabuuti i Liberty, ma te uruaki n nano n te bwai are a rinanon Aika Itiaki. E namakina bwa e a tia ni kakeaaki.

Inanon tain te kabuanibwai anne, e karekei tabeua booki aik atabu aika moan te tikiraoi—mwakoro 121, 122, ao 123 n Reirei ao Berita aika Tabu. A rangi ni bongana. Au kantatinga bwa kam na wareki. *Aika itiaki* iai rongorongoia ae kakimototoan te bwai ae riki aei:

“E takarua n tang Iotebwa n tei ibukiia aika itiaki aika akea aia bure. ‘O te Uea,’ e bubuti, a na a maanra ngaiia n rinanon bwainikirinaki aikai aika a bure man aki eti n te tua, i mwaain ae e na kamarauaki nanom nakoia, ao n ringaki nanom ma te nanoanga ibukiia?”

“Natiu, e na mena te rau n tamneim,” e kaeka te Uea. “Am kaangaanga ao karawatakim a na riki ma tii n te tai ae uare-reke; ao ngkanne, ngkana ko teimatoa n rinanon a n te aro ae raoiroi, te Atua e na karietako i eta; ko na tokanikai i aoia ni kabane am kariribai.”

“Te Uea e kakoaua raoi bwa Iotebwa e aki mwanuokinaki. “Ngkana mwangain moone e na kaurea wiina n rimwim, ko na ataia, natiu, bwa ni kabane bwaai aikai a na anganiko te taneiai, ao bon ibukin kabwaiam.”

“Te Uea e kauringa Iotebwa bwa Aika Itiaki a na aki kona ni karawawataaki

nakon are e riki nakoina. E tangiriia ao e kona ni katoka marakiia, ma E rineia bwa e na korakai ni karawawataaki ma ngaiia, ni uota marakiia ao nanokawakiia bwa mwa-koron Ana anga karea ni kamaiu. Karawawata n aron aikai e kaonna ma te nanoanga, n anganna te mwaaka ni buokiia ao ni kamarurungiia aomata ni kabane ake a rairaki Nakoina n aia kangaanga. E kaumaka Iotebwa bwa e na tataninga ao ni berita bwa e na aki kaaki taekana.”

Unimwaane C. Kimball (1801–68) e a tia n iangoia bwa te moti man te Boowi are Rietaata a nang kainaomatia Iotebwa, ma a baireia bwa e na aki. Heber e okira te Karabuuti ae Liberty ao, n aki kariaiakaki bwa e na rin inanon te karabuuti are iantano, e wewetea Iotebwa ma te rongorongo ae kananokawaki.

E rau Iotebwa ao n iraorao nakoina. “Kabebetei nanom,” e taku. Imwiina e anga ana kaetieti nakon Heber bwa e na “kairiai nako Aika Itiaki n te tai ae rangi ni wae-koia n aron ana konaa.”⁴

Iai te reirei ibukim n anne: kabebetea nanom n aki tabe ma am kangaanga. Ngkana arona bwa iai bwaai aika ko kariiriaki iai, kararoako mai iai. Onimakina te Tamnei ae Raoiroi. Ana katooto Iotebwa n tikuna n te Karabuuti i Liberty ao Aika Itiaki ngke a birinako mai Missouri nako Nauvoo bon katooto aika tamaraa ibukin korakoran onimakinan te Uea Iesu Kristo.

Tariu ao mwaaneu, I kaota au kakoaua iroun Iesu Kristo. “Ngai te tia kakoaua ae onoti ibukin rikina n Atua. I tangiria bwa kam na ataia bwa E kaira ao ni bairea te Ekaretia n te kawai are e na kakabwaiaira ni kabane. I kaotia nakoimi bwa E maiu.” ■

Ni mataku n te bootaki n taromauri ni kabwaninna, nakon devotionals.ChurchofJesusChrist.org.

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Bwaninin rongorongona e kona n nooraki n history .ChurchofJesusChrist.org.
2. Taraa Orson F. Whitney, *Life of Heber C. Kimball*, (1945), 327.
3. Taraa Russell M. Nelson, “Ngkai Ti Waaki Nako ni Bootaki,” *Riaona*, Eberi 2018, 7.
4. Taraa Aika Itiaki: *Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira, Waorium. 1, The Standard of Truth: 1815–1846* (2018), 389–90; saints.ChurchofJesusChrist.org.

Katamneiaia Bwaeoniia i Inria

Iroun Taunaly Rutherford

Tia Ibuobuoki ni burobetia, Reirein Taekan te Aro, Brigham Young University

Kaitiboakiu
ma aomata
aika a kaina te
Ekaretia n ana
tai i Inria e a tia
ni bita te aro
are I katamneia
iai bwaeoniia.

“Nte tai are I iangoia iai bwaeoniia,” n aron kunaia kaain te Moanrinan, “I iangoia aine ao mwaane aika a nini-koria.”¹ Rongorongoia bwaeoniia aika Itiaki ni Boong aika Kaitira aika kakaonimaki ni karaoi bwaai ake a tuai ni karaoi tabeman n te onimaki e a tia ni kaunga nanou n tainako. Ngke te kairake n tina ngkai, rongo-rongoia bwaeoniia aika aine e kauringai kakabwaia nakou ni boong aika kaitira. I kona ni bung n te onaoraki nakon ae N na bung iaon te aenikaa!

Kabwarabwaraan te bwaeoniia “temanna are e nako n rimoa ni katauraoa te kawai ibukiia tabeman bwa a na iria”² are e kabwarabwara aroia bwaeoniia aika Itiaki iaon waekon ao aenikaa ni kawai n ikoikotaki nako Tion. Ma e kabwarabwara naba taekaia bwaeoniia n taai aikai ao babaire aika onima-kinaki ake a katei ni kabuta te aonaaba.

Ngke a bane natiu ake niiman n rin n te reirei, I a angabeeba n au kamatebwai iaon rongorongan te aro. I rinea bwa N na kakae iaon Ana Ekaretia Iesu Kristo Ibukiia Aika

Te mition e kateaki i Bangalore n 1993, ao te tembora e na waekoa ni kateaki ikai.

Itiaki ni Boong aika Kaitira bwa atuun au bee-ba ni karekean au PhD. Au kakae i Inria e a tia ni bita te kawai are I iangoia iai bwaeoniia.

Bouan te Ekaretia

Ririki ake mai imwaina, ngke ataein te rei-rei ngai n te kaoreti n 1986, I mwananga nako Atia Maiaki n raonaki irouia kaain te kurubu n anene man te Brigham Young University. Bon te taneiai ae bita te maiu n raonaki ma teuana te bong ae ti kabanea i Calcutta (aranaki ngkai bwa Kalkata) ma te Tina Teresa. Ti bane ni kukurei ni kaitibo ma aika Itiaki ni Boong aika Kaitira aika bwaeoniia ni boong aikai i Inria ao Sri Lanka.

Temanna ibuakoia membwa bon Raj Kumar, are e kunea te Ekaretia ngke e ira aia kamataku taan Tei Ibukin BYU aika Kairake inanon 1982. Ngke ti kaitibo ma ngaia, e a bon tibwa oki man ana mition i Fresno, California, USA. E teimatoa ni kabongana arana are kanimwaki ao n reitinako n reireniia aomata ake a kan ongora i Delhi. Raj bon

N 1986, I kaitibo ma Raj Kumar imwiin ana mitinare. E teimatoa Raj ni kabongana arana ni mitinare iaon bwabwaana, e tibwa te euangkerio ma aomata ake a kan ongora.

Siblings Suvarna ao Sarala Katuka a kaaina te Ekaretia n 1984 ao imwiina a nako ni mitinare.

temanna mai ibuakoia e kaniia 600 kaain te aro i Inria n te tai anne, ma irou e taraa n tii ngaia ae Itiaki ni Boong aika Kaitira iaon taari are a maeka iai mirion aomata.

E katikaki nanou n ana banna ni katoto Raj Kumar ngke I rineia bwa N na nako ni mitinare. Raj e kakaonimaki ni karaoi bwaai ake a tuai ni karaoi tabeman irouia Inria ni mitinare ake a moan beku n te aba. Suvarna Katuka ma raona ni mitinare a tia ni karekei kataneiai tabeua i Chennai. Aia beretitenti n te mition, are e maeka i Singapore, e mwiokoa Raj bwa e na anganii riki te kataneiai ae raka i Delhi.

Suvarna Katuka e uringa aron aia mwakuri mitinare ni bitaki ibukin ana banna ni katoto ao katananeiakia iroun Raj Kumar. A kona n onea mwiin te namakin ni maaku ma te onimaki ae korakora ao te ninikoria. Suvarna e kabwarabwara, “Anne ngke I iangoa raoi au moan tai n rairaki. I namakina te Tamnei ae Raoiroi, ao anne ngke I a baireia bwa N na buoka katean te abanuea ikai i Inria.”³

Suvarna e a kaina te Ekaretia i Rajahmundry. Ngaia, n airi ma nii-man tarina ao temanna mwanena, a bwabetito n 1984. N te bong are e bwabetitoaki iai, Suvarna e kamatoaki bwa te ibonga ao e katabuaki bwa te kauoman ni kauntira n te beretitentii n te mwaanga. E taekinaki naba n te berita ni kakabwaiakina bwa ngkana e teimatoa ni kakao-nimaki, e na riki ngaia bwa “bouan te Ekaretia i Inria.”

Mwanen Suvarna Sarala e nako naba ni mitinare. Imwain ae e nako, e kabwarabwara te euangkerio nakoia raoraon Swarupa. Ngke

Unimwaane aika Kandavalli, Sharma, Katuka, ao Raju.

Aia utu Elsie ao Edwin Dharmaraju n te bong are a bwabetitoaki iai.

Aia mwakuri ae bane nanoia iai membwa n te Ekaretia i Inria e a tia ni karikiia bwa bouan te Ekaretia ni koaua.

e oki man ana mitinare Suvarna, e rangi ni kakabwaiaki imwiin ana mwakuri ni mitinare mwanena ao e mare ma Swarupa. Te mwaa-naga ae uarereke anne i Rajahmundry e a riki ngkai bwa te titeiki. Angiina mitinare ake a tia n oki mai Rajahmundry a tia n riki bwa mata-niwi inanon te Ekaretia rinanon nako Inria.

I kaitibo ma natia Suvarna ao Swarupa Katuka ngke I angareirei n te BYU n 2014. Josh Katuka e a bon tibwa bane ana tai ni mitinare i Bangalore, Inria, ao mwanena ae Timnah e a tibwa karekea te wewete nakon te mwakuri ni mitinare n te tabo naba anne. Ngke I titirakina Timnah ao Josh ngkana a kinaa Raj Kumar, a uaia ni kaeka, "Eng, teuanne bon ai tamara!" Raj Kumar e iein ma Sarala.

I rangi ni kakaitau nakoia ana utu Katuka ibukin kaotakiia tabeman bwaeoniaa ngkai a buokai n neweaba aon Inria. A mwaiti mai ibukoia aika a rotaki n aia tangira ao aia banna ni katoto te utu ae Katuka. N te tai anne, Suvarna ao Swarupa e reke aia tai ni mwananga nako Canada. Ma a taonna ibukina bwa a namakinnna bwa te Uea e kainnanoia bwa a na tiku i Inria ao ni katea abanuean te Atua ikekei. Aia

mwakuri ae bane nanoia iai e a tia ni karikiia bwa bouan te Ekaretia.

Membwa aika Bwaeoniaa i Bengaluru ao Hyderabad

Inanon nuukan te ka 20 n tienture, te Ekaretia e a tia ni kateaki ni kaawan nako Inria irouia bwaeoniaa.⁴ Karaki nako a kakoaua bwa e kanga te Ueani kairia ana aomata nakon te euangkerio are e a tia ni kaokaki.

Michael Anthony, te membwa ae te bwaeoniaa i Bangalore (ngkai Bengaluru), te kamimi reitakina ma kaain te Ekaretia n 1970. Ngke Delwin Pond, e bitiobi i Utah, e nakon te tia riring ibukin marakin nukana, e noora te mae-katiin n aobitin te riring man te bootaki ae aki karekemwane are e mwaneniia ataein te reirei i Inria. E namakina te wirikiriki ae korakora bwa e na boutoka temanna mairouia ataein te reirei aikai. Aio are e a kairi nakon te tebwi-na n ririki n rereitaki are e a reke inanon te kabaeaki ni karoan te reitaki ma Michael ao n tibwauan te euangkerio ma ngaia. Michael e bwabetitoaki n 1981 ao e nako ni mitinare i Salt Lake City n 1982. E waekoa n okira

Delwin Pond (nuuka) e kaira Michael Anthoney nakon te Ekaretia n 1981.

Hyderabad, te kawa ae e riaon 8 te mirion kaain ao te tabo are e tei iai te moan titeiki i Inria.

mweengana ibukin korakoran aorakin tinana, ngaiā are e a kabanea ana teniua n namwakaina n ana mition i Bangalore, n te tabo are e e a reireiniia iai tabeman raraona ao tabeman a riki bwa kaain te moan mwaanga ikekei.⁵ N te tai aei ao e a tauraoi te baire ibukin katean te tembora i Bengaluru.

Elsie ao Edwin Dharmaraju a kaaina te ekaretia i Samoa ao a weteaki iroun Beretitenti Spencer W. Kimball bwa a na oki rikaaki nakon mweengaia i Hyderabad bwa mitinare nakoia aia utu. Inanon 1978, 22 man ana utu Elsie ao Edwin a bwabetitoaki, man aio are e a karekea tein te moan titeiki n te aba are e kateaki i Hyderabad inanon 2012.⁶

Membwa n te Hyderabad Titeiki n te bong aei a iangoia i bon irovia bwa bwaeoniia ni boong aika kaitira. Aia Bong ni bukamarua Bwaeoniia n aia titeiki a tia ni kauringa mwanangaia bwaeoniia bwa aia mwananga bwaeoniia ni boong aikai. Aia bukamaru e raonaki n te tikuea taenti are a bwabwainna kaain Utah, te rianna ae karineaki, ao bon tokaran aenika.

N aia bukamaru n 2014 n aia Bong Bwaeoniia, a karinanii buraoki n aiti i akunn te umwantabu ao a kaoia membwa bwa a na kanakoi aia kauniwae ao n nakonako n riuukan te aiti n iangoa aron aia mwananga

bwaeoniia n riuukan te karaanga ae mwaiotoroto. Ni banen aia bukamaru, membwa mai Hyderabad a kaungaaki bwa a na uringa te tamnei inanoia bwaeoniia ni boong akekei ao bwa “ni kabane ngaiā bon bwaeoniia n aia utu.”⁷

A ongora naba iroun John Santosh Murala, imwiina e riki bwa kaain te beretitenti n te mition, e karakina aron ai tinana Elsie ao ai tamana Edwin Dharmaraju n roko i Hyderabad n reireiniia ana utu te euangkerio. John bon te kabanea n uarereke irovia 22 membwa ake bwaeoniia aika ana bwabetitoaki n 1978.

Ngke I roko i Hyderabad n 2014, John Murala e karaki nakoio au angiina rongorongan te Ekaretia are e a tia n mwakuri korakora n ikokotii. E kaotai naba nakon buuna, Annapurna, are e tuangai teuana karkinaia bwaeoniia ae rangi ni kakan ongora are I a tia n ongo.

Annapurna bon 12 ana ririki n 1991 ngke mwanena Murthy e rei-reinaki taekan te euangkerio irovia mitinare i Hyderabad. Ana karo

Annapurna ao John Murala, ake bon membwa aika bwaeoniia i Hyderabad, a kaotaki ikai n ibuobuoki ma te mwananga ni kaunga iaon aenikaa ao n te bong are a kabaeaki iai n te Tembora i Hong Kong.

Membwa man te titeiki ae Hyderabad, a kauringa aia Bong Bwaeonii a rinnanon aia anene, mwaie, ao te buti iaon aenikaa.

Te titeiki tienta i Hyderabad Inria Titeiki, e kateaki n 2012 iroun Beretitenti Dallin H. Oaks.

Membwa n te Ekaretia iaon Inria a katamneia bwa bwaeonii a nakoia aia utu ngkai a teimatoa ni maiuakina te euangkerio.

Annapurna a aki kariaia bwa e na ongora irouia mitinare ke n ira te taromauri. E ngae n anne, Murthy e anganna ana Boki Moomon ao ni katauraoi bokin te Ekaretia bwa e na wareki. N te maan ae itiuia te ririki, Annapurna e kamatebwiaia te euangkerio ibon irouna ao e karekeia ana koaua ae matoatoa ni koauana. E ingainga nanona ni kan bwabetitoaki, nako ni mitinare, ao ni mareaki n te tembora ma e aki anganaki te kariaia mairouia ana karo.

Annapurna e kaitara ma te babaire ae kangaanga inanon maiuna ngke e kaitiboaki ma John Muraia. John e teimatoa ni matoatoa n ana koaua man ngke e bwabetito n 1978 ao e kakaea te membwa n te Ekaretia ae e na mare ma ngaia. Imwiin kaitibona ae kimototo n te tabo are e tibwaa iai ana koaua Annapurna n te euangkerio, John e a ataia bwa e a reke buuna n taai aika a na roko. Annapurna e ataia bwa ngkana e mare ma John, e na kona ni bwabetitoaki ao n te tai teuana e na kabaeaki n te tembora. E ngae n anne, n te tai ae ti teuana, ana karo Annapurna a bairea te mare ibukina.

Annapurna e karaoa te babaire ae moan te kangaanga ni kiitana mweengana ao ni mare ma John. E namakinna bwa bon tii ngaia te kawai are e kona ni kaaina iai te Ekaretia. E taku bwa e a “rangi n uruaki nanona” ni kitankiia ana karo. Ma ni bon taai aikai e kamattoa, “Ibukin kamaiuakiia aomata, . . . ibukiia au kariki n taai aika a na roko ao ibukiia au karo ma aia bakatibu, ni karaoan te mwakuri ibukiia n te tembora, I riai n toua te mwaneka anne.”⁸

John ao Annapurna a kakaitau bwa ana karo neiei a butimwaea aia mare n te tai aei. Angiina membwa i Inria a tia ni karaoi angano, n ai aroia bwaeonii a boong akekei, n riki bwa membwa n te Ekaretia. Ma aika a Itiaki aikai a waaki nako ma te onimaki ibukina bwa a iangoia bwa bon ngaiia bwaeonii a o a reitiia ma aia utu ake a tia ni mate ao ake a maiu ao ake a tuai ni bungiaki. I kakaitau ibukin karaki n onimaki, angano, ao ninikoria ake I a tia n ongo mairouia aomata nako ake a tia ni karaoi bwaai ake e

Te korobana n tamnein te Bengaluru Iria Tembora, E na tei naba ikai te autinibotaki, te tienta ni kanako bwai, aobitin te Ekaretia, a oauti ibukiiia naake a na kawara te tembora.

na karaoi te Tia Kamaiu. I teimatoa n iangoia bwaeoniia ngke a katikii aenika n rinukan te karanga ae mwaitorotoro, ma ngkai I a kona n iangoia bwaeoniia ni boong aikai ni kabuta te aonaaba.

N tokina, ni kabane bwaeoniia a tia ni kakonomaki ni karaoi bwaai ake a tuai ni karaoi mai imwaina tabeman n iriira te Tia Kamaiu Iesu Kristo. N te Nu Tetemanti, Kristo e aranaki bwa “te bwaeoniia ni Kamaiua[ra]” (taraa Ebera 2:10, New Revised Standard Version). E a tia Iesu Kristo ni katauraoa te kawai ibukira bwa ti na okira mweengara i karawa. Bwaeoniia ni koaua a iriira ao kaineti nakon Kristo, are

e kaira ana mwakuri ae moan te tamaroa man kamimi ni boong aika kaitira. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. “Whenever I Think about Pioneers,” *Children’s Songbook*, 222–23.
2. *Oxford English Dictionary* (1971), “Pioneer.” Taraa naba Thomas S. Monson, “Led by Spiritual Pioneers,” *Riaona*, Aokati 2006, 3.
3. Suvarna Katuka, te intawiu n te marooro iroun Taunalyn Rutherford, Meei 2014, Delhi, India.
4. Angiin rongorongoia bwaeoniia mai India a kona n reke n te mwakoro are n Rongorongan te Ekaretia n ana mwakoro Gospel Library iaan “Global Histories.”
5. Taraa “A History of the Church in India,” comp. Jerry C. Garlock (unpublished, 1995), 49–50.
6. Taraa “Ao N na Katea te Ekaretia Mani Baim,” history.ChurchofJesusChrist.org.
7. Taraa “Hyderabad Stake Pioneer Day Activity,” lds.org.in/hyderabad-stake-pioneer-day-activity.
8. Annapurna Guru Murala, intawiu n rongorongo aika taekinaki iroun Taunalyn Rutherford, Hyderabad, India, Meei 7, 2014. Taraa naba Rochelle Welty and Jan Pinborough, “God Had His Own Plans for Me,” *Liahona*, Apr. 2003, 30–32.

Iroun Travis Ewell

Tabeua te ririki n nako, I wareka te marooro iaon te bwai ni kanako rongorongo imarenaia uoman ngkoa toau n te mition. Aikai bon mwaane ae I rang tatangiria ao ni karineia.

A marooroakini titiraki ake irouiiia n taekan te Ekaretia ao ana reirei. E waekoa n teretere bwa a tia ni kitana te Ekaretia ni kauoman. E bon kakuba ao e aki karauai. I tuai man ongoongo taekan tabeua bwaai ake a marooroakini. I namakinna bwa I riai n ataia ngkana iai koauan bwaai aikai. Ngaia are I moana taraan aia kauntaeka naake iai aia tabeaianga n taekan te Ekaretia.

Tabeua bwaai ake I wareki uoua te ririki imwina e karikai bwa N na titiraki n bwaai ni kabane n taekan te Ekaretia. Tabeman ake a rinanon aei a nanokawaki. A rawawata ibukin buan aia onimaki. I moanna n un. I namakinna bwa te Ekaretia e a tia ni mwamwanaai. I aki koaua bwa tera ae koaua ke antai ae N na onimakinna.

I aki kan nako n taromauri. I tuatua bwa N na kamotira-waaki man nakoau. Au reitaki ma kainabau, Cheri, ao au utu

e a rootaki. I reitinako n roko n taromauri, ma bon ti ibukin aron tarakiu ao ni kataia n ikotiia au utu. Te Maiu e a bon mangao. I aki kona n namakina te Tamnei ao n titiraki ngkana I a tia ke I tuai n namakina raoi te Tamnei ae Raoiroi.

Ngke natiu te karimoa, Kayson, e nakon ana mitinare, I karika te un iaon te bwai ae e na riai n rang ni kakukurei. Imwiin uoua te ririki, angiiia au utu a ataa te bwai are I rinanonona. Ngke a bane n nako n te tembora ma Kayson ibukin ana moan tai, I aki mena ikekei.

Rinanon te taneiai ni kabane, I namakina te maroaa.

I karekea te boutoka mairouiiia aomata ni kabane ake irariku

N te bong teuana a botaki tariu ni marooro ma ngai ibukin te bwai are I rinanonona. I aki rang ni uringnga bwa tera ae a taekinna, ma I ataia bwa e karaoaki ibukin aia tangira ibukiu. Ngke ti marooro, I moanna n ataia bwa tera ae bua mairou. E riki bwa te bwai ni mwakuri ibukin te bitaki. Boni ngai ae N na riai ni katabua Kayson bwa

Ngkana I Namakina te Mwamwanaaki n taekan te Ekaretia

Bukin tera I kitana te Ekaretia. Ao bukin tera I okira te Ekaretia.

te unimwaane. Boni ngai ae N na riai ni kairia rinanon te tembora. Boni ngai ae N na anganna ana kakabwaia te karo imwain nakona n ana mition. Taai aika moan kakawaki inanon maiuna aikanne a katauaki ibukiu bwa n na mena ikanne, ma tiaki te aomata temanna. I uringnga ngke I titirakinai, “Tera ae I karaopia?”

Tabeua te tai imwina, raoraou ae tamarae e namakina te kaungaaki ni kaotai nakon temanna kaain ana bereitetintii n te titeiki. Te mwaane ae akoi aei e ongora ma nanona nakon au karaki ao e taraa n ataa te bwai ae N na taekinna imwain ae I taekinna. Ti marooro inanon tabeua te aoa. Au karaki, au titiraki, rongorongo n aron te iango ake a kaoti nakou a bon tii teboo nakon ake a tia n tibwauai tabeman ma ngaia. I moanna n ataia bwa iai kae-ka aika tamarae nakon angiin au tabeainga ao angiina au titiraki, e ngae ngke a nako man te nano, a tia ni unikaki irioua aomata are nanoia bon uruan te onimaki.

A na bane au titiraki ao tabeaiangau ni waekoa ni kae-kaaki? Aki, a bon aki. Ma nanou e bon marau tau n ataakin

te koaua ae korakora: titiraki a tamarae, ma tabeua titiraki a raka kakawakia nakon ake tabeua.¹ E materaoi kabuakiia au utu ao teiu imatan te Atua ibukin tii tabeua titiraki ake a tuai kaekaaki? Ngke I iangoi moa titiraki ake a rang kakawaki ao ni karimoa onimakinan te Atua i nanou, I moanna ni kunei kaeka are e anganai te koaua bwa I a oki n te kawai ae eti.

Au beretitenti n te titeiki ao te bitiobi a kawarai naba. Bon taan ibuobuoki aika korakora nakou a Cheri inanon tabeua taai aika a kaangaanga. E aki bwarananoia irou. Ngaiia ao au utu n iteran te rabuna aika uoua bon bwaai ni mwakuri inanon buokaku. I kakoaua bwa Tamara are i Karawa e ataira ao e tangiriira. E katauraoiia aomata inanon maiura ngkana ti kainanoia. Ti bon tii kainanoa te tauraoi ni kariaia aia ibuobuoki.

Tera ae Ko na Karaopia Ngke Arona Bwa Ngkoe

I ataia bwa iai tabeman n te aonaaba aei ake a rinanon naba bwaai n aron aikai. E na kona ae bon ngkoe ke temanna ae ko kinaa.

I ataia bwa te Tia Kamaiu e katea Ana Ekaretia ma te kariaiakaki ni katauraoi otenanti ao berita aika tabu ake ti kainanoi n oki Nakoina. Tatan e bon mwakuri korakora ni kabua-kaka ana Ekaretia te Uea ni kamane-nai aanga nako. Tabekan titiraki ao karioan nanououa e bon bebete. Te bwaka inanon ana bwai ni kamwane e kona n riki nakon temanna. Onimakinan rongorongo ao kaeka are a katauraoi tabeman e kona n rang bebete nakon karoan te mwakuri ni ukoran te koaua i bon iroura “n te kamatebwai aao *naba* n te onimaki” (Reirei ao Berita Aika Tabu 88:118; kairaki ma katuruturuana).

Ma n tokina, anne ae tangiria te Atua.

Ngkana iai am kangaanga n titiraki ke nanououa n taikan te Ekaretia ke am onimaki, ko aki kona ni kunea te koaua man warekan blogs ke ongoraam nakon rawerawe mairouia koraki ake aki boraoi ma te Ekaretia ke ake a tia ni kitanna. Ma ngkoe naba ko na bon aki rauaki ma kaekaana ae kabuta, ao tao ko na aki tangiri iango n aron “tataninga ni karekean te kaeka ni karokoa te tai are imwiina.”

I reiakinna bwa ti aki kona ni katan iaon aia atatai ao aia kakoaua tabeman, ma ti riai n rairaki nakon te Atua are bon ngaia mwiokon te oota ni kabane ao koaua (taraa Reirei ao Berita Aika Tabu 93:26). Ti riai ni kamatebwai a n oin ara iango, ma ti riai naba n titirakina te Atua bwa eti are ti iangoia (taraa Reirei ao Berita Aika Tabu 9:8). Ti riai ni kamatebwai a boni ngaira, n aron are e karoao Iotebwa Timiti (taraa Rongorongan—Iotebwa Timiti 1:20) ao ti na taotao-nannano inanon ara ukeuke (taraa Aramwa 32:41). Ma kamatebwai aana ma te onimaki e nanonaki ti riai ni kakoaua te koaua man maiuakinana (taraa Ioane 7:17; 1 I-Tetaronike 5:21).

Ngkana I iangoi moa titiraki ake a rang kakawaki ao ni kaota onimakinan te Atua, I moanna ni kunei kaeka are e anganai te raunnano

bwa I a oki n te kawai ae eti.

E Tau n Tii Ngaia te Kantaninga?

Tabeua te wiiki imwiin nakon Kayson iaon ana mition, au

TITIRAKI AIKA TUAI KAEKAAKI NI KAITARAAKI MA.REIREI AIKA KOAU

“I kona ni maiu ma tabeua aki kororaoia aomata, aio naba ibuakoia ana burabeti te Atua—n aron are kantaningaaki irouia aomata aika mamate. I kona ni maeka ma tabeua kukune n te tiaienti aika a kaokoro ma ana Boki Moomon: e na roko tain kaeten baikanne. Ao I kona ni maeka ma tarakin tabeua kaokoron taai inanon te rongorongo; uarereke ngkana a kabotauaki ma rababan te koaua. Ma I aki kona ni maeka ma akean reirei aika koaua ao otenanti ake a kaokaki iroun lotebwa Timiti, I aki kona ni maeka n akean ana nakoanibonga te Atua ni kakabwai aau utu, ao I aki kona ni maeka ma akean ataa-ka kina bwa kainabau ao natiu a kabaeaki nakoii n akea tokina. Anne te rinerine ae ti kaitaraira—tabeua titiraki ake a tuai kaekaaki n iterana teuana ni kaitaraaki ma koaua aika batia ao mwaakan te Atua.”

Unimwaane Tad R. Callister e beku n te Beretitentii n te Itingaun ngke e anga ana marooro, “Tera te Okoro n Ana Ekaretia Kristo?” (Ana Taromauri te Bootaki n Reirein te Aro ibukiia kairake n Ikawai, Tianuare, 12, 2014), broadcasts.ChurchofJesusChrist.org.

beretitenti n te titeiki e kawarai. I tuangnga te bawai ae e a tia n riki inanon wiiki akanne imwiin aia marooro tariu ma ngai. I taku bwa I a tangiria ni karekea au rekomente nakon te tembora ae boou. E titirakinai ngkana I kona ni kaekai raoi titiraki n te rekomenti. I kaotia, "Beretitenti, Ngai iroui I aki kona moa n taekinna ae I ataia bwa e koaua te Ekaretia, ma au kantanninga ae koaua ma nanou ni kabane bwa te Ekaretia e bon koaua. Ao N na waaki ni maiuakina maiu ni kaineti ma te kantanninga anne. E tau anne?"

E toki tabeua te tekan ngkanne e taku, "Travis, e tau anne n taainako."

Iai bwaai tabeua ae I tiku n tataninga ni kan ota iai, ma bwaai tabeua a tia n riki n rang ni mataata nakoioi. I a ataia bwa e tangirai Tamau are i Karawa. I ataia bwa ti kona n tiotio nako ao n ikakorakora n te taina. Ma I ataia bwa rinanon Kristo, Ana Mwakuri ni Kamaiu, ao te kantanninga ae e uotia, e bon karekea te kawai are e kairiira n oki Nakoina. ■

E maeka te tia korokarako i Utah, USA.

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Taraa Lawrence E. Corbridge, "Stand Forever," (Brigham Young University devotional, Tianuare 22, 2019), speeches.byu.edu.

IANGO IBUKIN BUOKAN TEMANNA AE KO TANGIRIA

N ai arou, a mwaiti aomata ake iai aia titiraki ke aia nanououa a namakinna bwa aikoa tau nakon te Ekaretia. Ma ti riai n aki bwarannano irouia ke tabeman. Te Tia Kamaiu e tuangiia Ana aomata bwa a na "reitinako n ibuobuoki" nakoia bukina ti aki ataia bwa ningai ae a na oki Nakoina ao ni kamaiuaki (taraa 3 Nibwaai:22–32).

Aikai nimaua kawai are ti na kona n reitinako n ibuokia koraki ake a kekeiaki ma n nanououa n te aro are a na namakina te butimwaeaki, tao ke tiaki a rineia bwa ana irii waaki ni kakukurei n te Ekaretia.

1. **Reitinako n tatangira.** Rinanon nako au ikakorakora, I namakinna ae ai aron ae I a tiku n tii ngai. Eng e koaua, Tamara are i Karawa e aki kaaki taekau, ao aroia naba au utu ao taan kairiiri n te Ekaretia. Namakinan Ana tangira rinanoia e a tia ni buokai n ataia ae I kona n oki nakon te ekaretia.
2. **Reitinako ni kaota te tangira.** Tangiraia tabeman e aki katine nakon aia onimaki, iriiran te taromauri, ke aron aia namakin ibukira. Iesu e tuangiira n anga ara ibuobuoki nakoia riki ake a kaman riki bwa ara utu ao raoraora ake ti taneiai ma ngalia. (taraa Mataio 5:46–47).
3. **Reitinako nakon te Kantanipa.** Ti aki mamamatam, ti tataro, ti mataku ao n tataninga ma te tataonakinnano, ao aki bwara nanora. "Te Atua iai ana bawai ni mwakuri ao ana anga ni kamaiuia Natina n tatabemaniia" (Henry B. Eyring, "To My Grandchildren," *Riaona*, Nobembwa 2013, 71).
4. **Karinea aia rinerine.** Iai te kantanninga ma karinea aia babaire. Ti aki kainanoia n ukora koauaia ke kauntaekaa te reirei ma ngaiia. Ai aron te nati are bakatae, a mwaiti ibuakora a kainanoa te bawai ae na riki inanon maiuia are e na torobi nanoia moa.
5. **Kaota nakoia te karinerine, tiaki n aron ae a buakaka.** Totokoi taeka are a bureburea te aba, te momotikitaeka, te waa ningare. Aomata aika onimakinaki a na kona n iai aia onimaki ae kaokoro ma are iroura, ao ti riai n anganiia te karineaki are ti kantanninga bwa a na anganiira.

I taku bwa i tuai kona moa n tae-kinna ae te Ekaretia e koaua, ma au kantanninga bwa e bon koaua ao N a waaki ni maiuakina maiu ni kaineti ma te kantanninga anne.

Ko Tangiriia, E Kamaiuia

Ti na tataro bwa nanoia natira a na bitaki. Ngkanne e a roko te atatai ae kamwengabuaka (ae teretere raoi).

Iroun Krista Rogers Mortensen

Ngai ma kainnabau ti kaikawaiia natira inanon te euangkerio. Ti karaoa ara kamatebwai ni koroboki aika tabu ni katoa ingabong, tataro n utu, ao bootakin te utu n te tairiki ni katoa wiiki. Ti nanako n taromauri, ti amwarake n te tairiki n ikotaki, ao ti nako ni motirawa n te utu. Natira aki toki n nakon te tembora ni karaoa te bwabetito ibukiia maate, a reke aia beebea man te tieminari, ao uoman ibuakoia a nako ni mitinare.

Ao ngke a ikawai, a moanna ni kunei kawai ao iango ake a kaokoro ma bwaai ake ti a tia n reireiniia. Temanna imwin temanna, natira a toki man irirakin te Taromauri ni karokoa tii temanna mai ibuakoia natira ake niman ae teimotoa n roroko. Ti korakai n tang ibukiia natira ao n titiraki ngkana ti a tia ni kabwaka ke ngkana iai te bwai teuana are ti a tia ni karaoia ae e kaokoro.

N te tai ae maan, ti bubutia te Uea bwa e na bitii nanoia, ao n tokina te Uea e kaekai ara tataro. Ma tiaki n te kawai are ti kantaningaia.

Irarikin are ti bitakiin nanoia natira n te aro ae bebete, E kaotia nakoiria bwa ti riai moa ni bitii nanora. E ngae ngke kaaro iai katabeaia ae kakawaki n reireiniia natia, E kauringiira bwa Iesu Kristo bon aia Tia Kamaiu ao aia Tia Moti.

Inanon au nanomwaaka ni kamaiuia natiu, I kabanea te aoa ae mwaiti n tataro, wareki koroboki aika tabu, ao I nakon te tembora, iangoana are ngkana I karaoi bwaai aika eti ni kabane, N na tau ibukin ana mwakuri ni ibuobuki te Atua—kanga n aron au mwakuri e na kaira te Atua n riaon aia rinerine ao ni kairo-roia bwa a na kakoaua n ai arou.

Kainabau ao ngai ti rang n tangiria ni kamaiuia, ma boton ara ingo ni kamaiu e taraaki n aron te anga reirei, kairoroakiia, ke kaotan te aki kukurei nakon aia rinerine, are n tokina e uotaki nakon te kauntaeka. Ti ataia bwa inanon korakain nanora ni uotia natira n oki, ti a bon kakoaua bwa ti a kararoaia nako riki. Mwaitin aia namakin n ara motikitaeka

Tera ae Buokai

ao marakinnanora, e a mwaitin riki aia totoko nakoira.

Au tataro e bitaki nakon te bubuti ibukin bitakin nanou. I ataia bwa oin bukin tangiraia natiu ni bitaki e roko man te tabo ae bure. I tataro ibukin riki te tangira. I tataro naba bwa n na tokanikai iaon au namakin man te maama ngkai au utu tiaki aroia utu aika kororaoi are a kaotia raoraou iaon bwaai n reitaki n te intanete n tamneia natia man aia mare n te tembora ke bwabetitoiaa tibuia.

Ngke I rairaki nakon te Tia Kamaiu ibukin kamaiuakiia, nanou e moanna ni marau nakoia natiu. I ataia bwa ngkana ko na tangiriia n aron ae E tangiriia bon karoan tabeua bitaki. Irouna, te tangira tiaki te kawai—bon te kaunganano ibukin karoan bwaai ni kabane are E karoai. E taku bwa akea te bwai “ae kakaraoia ma ti bwaai aika a na kawaaka te aonaaba; bwa e tangira te aonaaba” (2 Nibwaai 26:24).

Onimakinan ana konabwai te Tia Kamaiu ni karoa Ana mwakuri (taraa 2 Nibwaai 27:20) e anganai te konabwa N na kabanea au iango iaon tangiraia natiu ao ni katuka te kamaiu nakon te Uea. E aki nanonaki ni katokan te ibuobuoki nakoia, ma ngkana tangiraia e riki bwa bukin raoi reitaki ma ngaiia, e bita *aron* reitakiu nakoia.

I moanna n nooriia n te kawai ae kaokoro. I moanna ni katurua au taratara iaon korakoraia ao aia tarena ao ni moanna n noori aroia n tangira, tituaraoi, wanawana, ao bon aomata aika tamaroa ngaiia.

Kainabau ao Ngai ti kakauongo riki ao ni kauareka ara taetae. Ti titirakinia taekan maiuiia ao bwaai aika a tatangiria. N oneamwiin te momotikitaeka, ti kaota te kan atatai. Ti onea mwiin ukoukoran te kaairua ao te bwarannano ma kaotakin te tangira, ao natira a konaa n namakina anne bwa e koaua.

Mweengara e riki bwa te tabo are a kona iai n namakina te tangira ao te butimwaeaki. A toki man karabaan aroia mairoura ao a moana aroia

te tataro

te bubuti ibukin nanou ni bitaki

te taratara

taraakiia natiu inanon te kawai ae okoro

tangira

tai tii taetae—ongora

onimaki

au mwakuri korakora bon inanon te ikarekebai ma te Atua

ni kokoaua ao ni kona n taekin aroia bwa tera ae riki inanon maiuiia. Ti a rikirake ni kaan.

Ara utu e bon waaki n rikiriake, ma natira a rang kukurei n roko ni mweengara ao n tiku ni kabanea aia tai irarikira ngkai. A namakina te mano irarikira, ao rinanon ara tangira au kantaninga a namakina ana tangira te Atua ibukiia. I aki ataia ngkana inanon maiuiia a na okiri bwaai ake a reireiaki ngke a uarereke, ma I ataia bwa a tiku inanon bain te Tia Kamaiu. ■

E maeka te tia korokaraki i Utah, USA.

Aki Raraomaeakin Aia Kangaanga

Iroun Natalie Jones, Utah, USA

N te bong anne, Kendra, Brent, ao Tyson bon banna ni katooto aika koaua n aron Kristo n te mwakuri n ibuobuoki.

Ti bon bane n rinanon taai aika nakoraoi ao aika nakobuaka inanon maiura, ma 2013 bon te ririki ae matoatoa ibukiia ara utu. Ti rinanon onobwai aika aki kantani-ngaaki man bobuaka n te mweenga ao karaoan te kaa. Kainnabau, ae Ryan, e bua ana mwakuri, ao natira te mwaane ae te bina e bungiaki ma taian kangaanga ao n riai ni kabanea tabeua te wiiki n te tabo n tararua ibukiia ataei aika tibwa bungiaki. I rinanon naba te korakai imwiin te bung. Kangaanga aikai, n raonaki ma nakoara ni karo ibukiia natira aika aman, e a karika ara kangaanga n te mwane ao n te iango.

E a reke ana mwakuri ae boou Ryan, ma e mwakuri inanon aoa aika mwaiti ao ni kitana te mweenga

ni katoa wiiki. Natira te mwaane ae nimaua ana ririki, ae Wesley, e a moanna n tabeaianga nanona n nanakon tamana n angin te tai. E aki toki n uti n te bong man te mibuaka.

Ara utu ni kaan a boutokaai n aron aia konaa, ma I bon teimatoa n namakina te kua ao ni marooa n angin te tai. I ataia bwa Tamau are i Karawa e tangiriia ao e kinaia au utu, ma kanga ti a namakina te nano rawawata.

N te bwakantaaei teuana, ngke e kitana te mweenga Ryan n nako ni mwakuri, I anaia natiu man aia reirei n nikiriia ni mweengara ao n tataro ma te korakai ibukin buokara. Rimwi n te tairiki anne, kaaiai rarikiu ae Kendra e a karebwerebwe iaon ara mataroa. E ataa ara kangaanga ao n titiraki bwa I uara. Akea au

kantaninga ae N na ngurengure nakoina, ao bon ngaia te kabanea n aomata ae N na butiia ibukin buokau. Kainnabana, ae Brent, e a tia ni kekeiaki ma aorakina ae te kaentia inanon aua te ririki n nako.

I tuanga Kendra bwa akea au kangaanga, ma e bon ti titiraki riki. Ma raninmatau, I a tuangnga aron korakaiu. Ngke I tuangnga aron tabeaiangan nanon Wesley ma mibukan, e titiraki ngkana N na tangira Brent bwa e na kakabwaiaa Wesley.

Teutana te tai imwiina, Kendra, Brent, ao natiai te karimoa, ae Tyson a roko n ara mataroa ao ni kunnikai-niia n aia bwai n taromauri. E rangi ni mamaara rabwatan Brent. I kakoaua bwa e bon bane korakorana n roko-na n ara auti. E kakabwaia Wesley, ao Tyson e kakabwaiaai.

N te bong anne, Kendra, Brent, ao Tyson bon banna ni katooto aika koaua n aron Kristo n te mwakuri n ibuobuoki. A aki raraomaeakin oin aia kangaanga bwa inanoia a bon tangiriira ao a nanoangaira. I namakina te kakabwaiaaki bwa e kaeka au tataro Tamau are i Karawa n te kawai ae rau. E mate Brent uoua te wiiki imwiina.

N te bong anne inanon mweengara, e riki Brent bwa te tia kakoaua ibukin te Atua rinanon kamwakuran te nakoanibonga n te raoiroi (taraa Motiaeia 18:9). Irou, e bon tabu ana mwakuri n ibuobuoki nakon ara utu bon teuana mai buakon kabanean ana mwakuri iaon te aba. ■

Te Tautia N te Buaka ieta ae Ninikoria

Iroun Wayne L. Bell, South Dakota, USA

Bon akea temanna ae ninikoria ni kaeka te aobitia n te taanga ni buaka, ma te kamimi, e katea baina temanna te ataeinimwaane.

Nririki aika bwakanako, I kaai-na ana Wanikiba ni buaka te United States ni beku ibukin abau. N te tai ae waekoa I a kuneai ni mena n aia tabo ni kataneiai tautia aika boou i Texas, USA. E karaurau n nako te wiiki ngkai I teimatoa n rinanon bwaai aika a mwaiti are e na rinanona temanna ae e rin n te tabo ni kataneiai.

N te bong teuana ao I ira te boowi ae bubura ae kaaina e riaon 200 tautia aika taan buaka ieta, a bane n ira te kataneiai n ai arou. E waaki te boowi ma temanna te aobitia n te taanga ni buaka—are e aki toki n tatakarua ao n taekin bwaai aika a bubuaka—e takarua, “Iai temanna ae na kaitara au waaki ae I karaoi ikai?”

Eng, bon akea ae ninikoria ni kaea-ka, ma te kamimi, temanna te ataeini-mwaane ae katea baina.

“Te tautia , teirake!” e takarua te aobitia. “Tera ae ko kaitara?”

Ti bane ni kakauongo ma nanora ngke e taetae ni kabaibati te ataeini-mwaane, “I kitarako ngkai ko bakan-rerea aran au Tia Kamaiu. E uruaki iai nanou. N na bubutiko bwa ko na katokia.”

E mabu nanon te ruu. E tarai te aobitia ao e a titirakinna ngkanne bwa tera ana aro. Te tautia ae te tia buaka ieta e kakatonga n taekina, “Ngai kaain Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira!”

Te aobitia e karabwa te tautia ibukin ninikoriana n taetae, ao e

reitinako te boowi. Te mwakuri aei e korakora rootakiu iai. I iangoia n taainako bwa I kan karekea te aekaki n ninikoria aei n aron ae reke iroun te tautia ae te tia buaka ieta.

are I rinanona n te tabo ni kataneiai ibukiia tautia aika boou ma te tautia ae te tia buaka ieta ae ninikoria. Ngai ma buu ti kaitibo ma mitinare, ao n te tai ae waekoa ti a bwabetitoaki.

Imwiin te tabo ni kataneiai ibukiia tautia aika boou ao kataneiai ibukin bwainaoraki, I a kamenaaki n te tabo ni wanikiba ni buaka ae mena i Colorado, USA. N te bong teuana, I karekea au reta mairoun tariu te karmoa ae e mwakuri i Biribin. E a tia ni kaaina te wanikiba ni buaka teuana te ririki imwaain ae I kaainna. E tua-ngai bwa e a tia ni kaaina te Ekaretia, ao e tangirai bwa N na kaitibo ma mitinare. I waekoa n uringa te bwai

Tabeua te namwakaina imwiina, I tuangjia mitinare bwa a na kawara tariu ae karimwiuu. Ngaia ma buuna a tia naba ni bwabetitoaki. Ngai ma tariu a reke ngkai ara utu aika mwaiti ma tibura. Ti bane n tangira te Uea ao Ana Ekaretia.

I aki ataa aran te tautia are te tia buaka ieta. I aki te roko ni manga nooria imwiina, ma I kakaitau n aki toki ibukin ninikoriana n tei ibukin te bwai ae e ataia bwa e koaua. ■

Tataningaa te Berita

Iroun Juana Moreno de Ruiz

Natiu te aine e a tia ni kararoa man te Ekaretia, ma I ataia bwa e na bon kakabwaiiaaki man bwaai ake e a tia n reiakinaki n taekan te euangkerio.

Tenua te namwakaina imwain koron 21 au ririki, I bwabetitoaki n ikotaki ma tariu, tinau, ao ai natiu te mwaane ae waniua ana ririki. Inanon ririki, ti a tia ni kakaonimaki nakon te euangkerio n aki tabe ma ara kaangaanga aika mwaiti.

Ngke I mareaki ma kainabau, ti bai-reia bwa ti na tiku ni kakaonimaki inanon te Ekaretia. Ngke a reke natira, kainabau ao Ngai ti kataia n riki bwa kaaro aika a tamaraoa ao n reireia te euangkerio inanon mweengara.

N te bong teuana I roko ni kaea te mau-ngatabu ma natiu te aine ae teuana ana ririki. Inanon te mau-ngatabu, te Itingaun n te Aono e taekina taekina katabeaia kaaro n reireia te euangkerio nakoia natiiia. Ngkanne e karaoa te berita are iai mwiina ae korakora nakoju. E taku: "Ngkana arona bwa, imwiin bwaai ni kabane are ko kona ni karaoia n reireia te euangkerio, temanna mairouia natim e kitana te Ekaretia, a na teimatoa ni kakabwaiiaaki ibukin ururingan bwaai ake a tia n taneiai n rinanona n te mweenga."

Ana taeka te Itingaun n te Aono e kaonai ma te kantangi bukina bwa iai ai natiu mwaane ao ai natiu aine ake a tia ni kitana te Ekaretia. Ririki imwina natiu te aine, teuana

ana ririki are I taua inanon baiu n tain te maungatabu anne, e kitana te Ekaretia ngke e koro 17 ana ririki. E kaaitibo ma temanna ae akea ana koaua ae matoatoa n te euangkerio, ao a mareaki. E aki roroko n te taromauri imwin anne.

Aio are e bon kamaraki irou. I titirakinai ni kaokioka te bwai ae ti karaoia ae bure. Ngai ma tamana ti a tia ni kataia ni kawakin tuua ao ni beku inanon te Ekaretia. Ti tangiriia natira ao ti tangira te kabanea n tamaraoa bwa e na reke nakoia. Imwiin rannimata ao titiraki aika mwaiti, n tokina ti karaui nanora bwa natira a ikawai, a karaoa aia rinerine, ao aki kakoauai bwaai ake a reireiaki n te mweenga.

N akean te nakoraoi, e uruaki ana mare natiu te aine, ao e teimatoa n aki oki nakon te Ekaretia. Te bwai ae I kona ni karaoia bon uringan te berita are e na uringnga ao ni kakabwaiiaaki ibukin bwaai ake a tia n reireinaki iai inanon te mweenga.

I reitinako n tataro ibukin natiu te aine. I rang n tangiriia ma nanou ni kabane, ao e kamarakai nooran ana aki kakaonimaki nakon te Ekaretia. Ma I ataa anne, n aki ongea aki kororaoiu, bwaai ake I a tia n reireinna a bon eti ao a koaua. I ataia bwa Tamara are i Karawa e koaua ao n tangira ao bwa E kakauongo n ara tataro. N ake a te nanououa i nanou, I ataia bwa ngkana I karaoa au itera, E na kaekai au tataro n te tai are E noora riaina. ■

"Antai ae Moana Natiu?"

Iroun Sandra Beatty, Ontario, Canada

I katamneiai n tatakarua nakon te aomata are e moana natiu te mwane, ma ngke I itaramata ma te turaiwa.

Ia bon tibwa nikira natiu te aine n ana auti raraou ngke I karekeea te tareboon mairoun kainnabau, Jonathan. E tuangai bwa natira are 11 ana ririki, Aiden, e moanaki n te kaa ngke ngaia ma Jonathan a rinukan te kawai.

Te turaiwa e bwake nakon te angamaing n rimoan Jonathan ao e aki noora Aiden iaon ana bwatika. Te turaiwa e moananako moan ana bwatika Aiden. E kibarake n te eea, n taua ana bwatika, ao e rebwe atuna ma iteran te kaa ngke e bwaka rikaaki. Ngkanne e a bwaka iaon te kawai ma ana bwatika e toka iaona. Te kakaitau, e kabongana nangoan te atu. Te turaiwa ao tabeman riki aomata a tei n ibuobuoki ngkai Jonathan e wetea te amburanti.

Au iango ao au namakin n te tai ae karina e a tanoi. I kabubuti ni kaineta te tuta ni kawai are e riki iai te kabuanibwai, ni kantaningaia bwa N na kauia te amburanti bwa I aonga n raona Aiden.

Iango ni kan un ni kakaea te turaiwa e biriaitua n au iango. "Tera ae riki n ana iango te turaiwa?" I iangoia. "E aera e manging? E taetae iaon te tareboon?" I rang un ao e korakora raraomau. I aki ataia bwa kakaiakira ikoakin Aiden.

Ngke I roko n te tabo are e riki iai te kurati, te amburanti e a kaman nako. Ti uoua kaa ni bureitimao ao tewaana te kaa ae e tei irarikin te

kawai n te tabo are riki iai te kurati. Te aine ae taraa n rawawata e tei irarikin te kaa.

I nakoina man titirakinna, "Ko noora ae moana natiu?"

E taetae ma te karaurau, "Ngai."

I katamneiai n tatakarua nakon te aomata are e moana natiu te mwaa-ne, ma ngke I itaramata ma te turai-wa, te un n nano e bua. I kunea bwa I a tang ao I koonia neiei. E kabwara ana bure, ao I tuangnga bwa a na nakoraoi bwaai ni kabane. I kunea imwiina bwa bon akanne naba taeka ake e taekini Aiden nakoina imwain ae a roko bureitimao. N tokina, Aiden e marurung ma tabeua te nananga ao te nikunikun.

I kukurei bwa n te tai ae rangi ni kakaawaki anne, Tamara are i Karawa ae tatangira e a tia ni kakabwaiaai ma te korakora ni kabwara-bure n onean mwiin te kairiribai, riki ngke I aki bubuti Nakoina. I ataia bwa E atai arora ao n tainako e anganga Ana ibuobuoki. ■

Aramwa 23–29

TUUN 29–TURAI 5

Imwiin rairakiia, Reimwanaite ake a kakaonimaki a tangira araia ae boou bwa a na kaokoroaki iai mai irouwia Reimwanaite ake tabeman ao ni kanikinaea rairakiia nakon Iesu Kristo. A aranaki n te ara ae aomata aika Aentaa-i-Nibwaai-Riaai (taraa Aramwa 23:16–17). Ti kaokoroira n te bong aei man katokaan aran Iesu Kristo iaora.

MAROORO

E kanga katokaan aran Kristo iaom n am iango ni katoabong ao am mwakuri ni karikiko bwa ana reirei ae tamaroa riki?

Tera Kakaawakin te Ara?

**Te
Kanikina
n Rairakira**

**Ana Tia
Kakoaua
Kristo**

**Oin te
Korakora**

N tain te bwabetito ti berita ma te Atua bwa ti na katokaa iaora aran Kristo. Ni katoatai are ti anaa iai te toa, ti kabo-ua te berita anne. Tera ae ti berita iai bwa ti na ururingnga ao ni karaoia ngkai ti katoka Arana iaora? (Taraa Motiaeae 18:8–9; Reirei ao Berita aika Tabu 20:77.)

Abotoro bon “taan kakoaua aika onoti n aran Kristo n te aonaa-ba ni kabane” (Reirei ao Berita aika Tabu 107:23). Ti kona naba ngaira n riki bwa ana tia kakoaua Kristo. Ti na kanga n tei ma te burabeti ao abo-toro n riki bwa taan kakoaua n aran Kristo nakoia aomata ake a katobibira?

Bon te tai aei, Beretitenti Russell M. Nelson e a tia ni kauri-ningiira bwa ti na taekina aran te Ekaretia n arana ae eti: Ana Ekaretia Iesu Kristo Ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira. E berita bwa te mwaaka e na bwaro iaoia aika Itiaki ngkana ti karaoia (taraa “Aran te Ekaretia ae Eti,” *Riaona*, Nobembwa 2018, 89). Tera tabeua bwaai aika ti kona ni karaoi ni kabongana raoi riki aran te ekaretia ae eti ni buokia tabeman ni karaoa naba anne?

Korioa bon te tia kakewea Kristo are ke kabwarabwara ni “kaitarai taetae ni burabeti ake a tia n taekinaki irovia burabeti, ni kaineti ma rokon Kristo.” (Aramwa 30:6). E tataekini bwaai riki tabeua aika kairua, ao e kairanako “nanoia aika a mwaiti” (Aramwa 30:18).

E ngae ngke e riki aei e raka iaon 2,000 te ririki n nako, a mwaiti aomata ni boong aikai aika a karaoa naba anne. Tera ae ti kona ni karaoia ni kamatoaira ni kaitarai reirei aika kairua n ara bong?

MAROORO

Antai ae anga reirei aika a kairua ni boong aikai? Tera aia rongorongo ae a kanakoa? Tera ae e a tia n anganiira te Atua bwa ti na kona ni kaitarai kairua ao n reiakina te koaua?

Ti na Kanga ni Kitarai Reirei aika a Kairua?

► Ti Kona ni Karekei Oin Ara Koaua

Korioa e reireiniia aomata “bwa bon akea Kristo” ao “bwa e na aki kona n iai te mwakuri ni kamaiu ibukin aia bure aomata,” ao e kakewea ae iai te Atua (taraa Aramwa 30:12, 17, 28).

Ti na kanga n ataia bwa a maiu te Atua ao Iesu Kristo? Tera kiibu ao oin am atatai aika a kakorakora am koaua Ibukiia?

► Ti kona ni Katan iaon te Kaotioti

Korioa e kakewea tamnein te taetae ni burabeti ao te kaotioti. E kataia ni katiki nanoia aomata bwa a na kakaua “bwa akea te aomata ae kona n atai bwaai aika a na roko.” ao “kam aki noori; ngaia are kam aki kona n ataia” (Aramwa 30:13, 15).

Ti kona n nakoia burabeti ao abotoro ni karekeana taeka te Atua ibukin ara tai. E kanga iriirakiia burabeti ni kataniko man reirei aika a kairua?

► Ti Kona n Uringnga Bwa te Koaua e bon Koaua

Korioa e tuangiia aomata bwa akea te anga ae a kona n ataa te koaua (taraa Aramwa 30:24), ma Beretitenti Russell M. Nelson e a tia n reirei: “Bwaai tabeua a bon koaua. . . .

“. . . Te koaua e boboto iaon ana tua te Atua ake e a tia ni katei te Atua. . . . Tuua aika akea tokiiia a waaki inanon ao a rooti maiuira n tatabemaniira, e ngae ngke ti kakoauai ke ti aki” (“The Love and Laws of God” [Brigham Young University devotional, Tebetembwa 17, 2019], speeches .byu.edu). Ti na kanga ni kunei ana koaua te Atua, ao a kanga ni kaka-bwaiai maiura?

Aramwa 32–35

TURAI 13–19

Imwiin kabotauan ana taeka te Atua ma te kora iroun Aramwa (taraa Aramwa 32:28–43), aomata a tuangnga aron unikakin te kora. Aramwa e kabongana rongorongan Mote ao te naeta ae te burati man Warekaia Iteraera mwakoro 21 bwa te banna ni kato-to ni karaoan te onimaki (taraa Aramwa 33:19–23).

MAROORO

Kain Iteraera a na tii tarai a bwa a na kamarurungaki. Tera tabeua reirein te euangkerio aika a taraa ni beebeete n aron "tarakina"? Tera anuara ke kateira n tabetai aika a totokoira man maiuakinan reirein te euangkerio aika a beebeete?

Ko na kanga n taratara nakon te Tia Kamaiu ni bwaai ake ko rinanona ni katoa bong?

Bukin Tera Ngkai Aramwa E Karakina Rongorongan Mote ao te Naeta ae te Buraati?

Ai Aekakin Kristo

Ai aekakin bon te bwai ae tei ibukin ke e a kaman kaota te bwai ke te aomata. Ngke a tenaaki kain Iteraera n te naeta ae boitin, Mote e tabeka te naeta ae te burati, are e a riki bwa ai aekakin Kristo. Ni kabane ake a karaoia inanon te onimaki ao a taraia a kamaiuaki, n ai aroia naake a mwakuriia aia onimaki iroun Iesu Kristo a na kamaiuaki n te maiu n tamnei.

Tabeman A Kamatoatoai Nanoia

N ae beebeete ae ti n tarakina, tabeman aomata a kamatoai nanoia ao a rawa, ao n tokin te tai a mate imwiin tenaakiia. Bukin tera a rawa n taraia? (taraa Aramwa 33:20).

Tera ae e kona n reireiniia aei iaon taekan te onimaki ao te aki kakoaua?

Ko na Kona ni Kamarurungaki?

Ngkana ko kona ni kamarurungaki ni karaoan te bwai teuana ae beebeete n aron taraakina, ko na karaoia? Aramwa e katea te titiraki aei ao e kaoira bwa ti na tara te Tia Kamaiu ao ni kakoaua (taraa Aramwa 33:21–22).

E kanga te Rairannano ni Bita te Nanokawaki nakon te Kimwareirei?

Aramwa e tibwaua rairakina are e rina-nona nakon natina te mwaane ae Ereman. Aramwa e karaki nakoina bwa e kanga “kamarakaki ma te karawawata ae akea tokina” ibukin “ni kabane [ana] bure ao buakakana” (Aramwa 36:12–13). E kanga am namakin ngkana ko rinanon te raraomwa man te bure?

Bungiaki iroun Atua

Imwin teniuia te bong kamarakana n te nano, Aramwa e tia n iangoa tokin te kamarakaki are tia n namakinna (taraa Aramwa 36:19). E kakoaua bwa e a tia ni bungiaki iroun Atua” (Aramwa 36:23). Tera te iango are e kairia bwa ngaia e bungiaki iroun te Atua? (Taraa te kibu 18.)

Kimwareirei imwin te Rawawata ae Korakora

Aramwa e rinanon te rawawata ae korakora ibukin ana bure, ma ngke e uringnga ao e tang nakon Iesu Kristo, rawawatana e bon oneaki nakon te karewe ao tamaroa te kimwareirei ni kabwarabure (taraa Aramwa 36:20).

MAROORO
Tera ko kona ni karaoia n reitinako n onimakina te Uea ao n uringa Ana Mwakuri ni Kamaiu?

Ko na kanga ni uotia aomata nakon te rairanna-no bwa aonga n namakina te te kimwareirei ae korakora man akea tokina?

Onimakina te Atua

Man uringakin ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo, Aramwa e reiakinna ni kakoaua te Atua ao n ataia e na tabekakirake n te kabanea ni bong (taraa Aramwa 36:3). E kanga uringakin ao onimakinan ana Mwakuri ni Kamaiu te Tia Kamaiu n anganiko te kimwareirei?

I Rinanon te Kaitataan Imarenan te Mwaane ma te Mwaane—

A na Kona Membwa n te Ekaretia ni Butimwaea Okiu?

By Bouke "Bob" S. Ecoma Verstege

Taeka mairoun te tia karaki: N na tibwaua au karaki bwa kaotan au kakaitau ibukiia taan kairiiri n te Ekaretia ao membwa ake a butimwaeai ma te kukurei, ni buokai n oki nakon au waaki ni kabane, ao n tia n ibuobuoki ni waaki ma ngai n riki bwa ana reirei Kristo.

NTurai 27, 2013, imwin weneakinan aorakina ae te Alzheimer (Te Mwamwaninga), raou ni maiu inanon 25 te ririki e a motirawa. Jay Eldredge bon te taokita n te buro ae kinaaki ao ni karineaki. Ti a tia ni mwakuri ni mitinare ibukin Ana Ekaretia Iesu Kristo Ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira ngke inanon kairakera ma ngkanne ti a manga raroa ma te Ekaretia ibukin te kaitataan imarenan te mwaane ma te mwaane.

Motirawan Jay, e ngae ngke e aki kantaningaaki, e bon kauruakinano. I namakina te uruaki n nano ao te maroa.

Ngke I buti n okira mweengau imwin katauraoan te taunimate, I namakina ana kakairi te Tamnei n te aro ae korakora ngaia are e a katea te kaa n iteran te kawai. I ataia bwa te Atua e taetae nakoiu, e weteai bwa n na oki nako Ina, ma I aki butimwaiia. "Ko aki noorai ae I rawawata?" I taku n takarua. "I aki tauraoi n oki nakon te ekaretia ngkai moa."

Ma ngkana e korakora riki au totoko, ao e na korakora riki ana kairoro te Tamnei, ni kaoai n oki nakon te ekaretia.

N na Kona ni Butimwaeaki?

I rang n raraoma n okiu nakon te ekaretia. I tuai n roko ni bootakin te toa inanon 25 te ririki. A na kona ni butimwaeai? Tao N a butimwaiia? Tera ae e na taekinna te bitiobi? I namakina te ingainga ao te aki rau ao n tiku n rawawata ma te nanokawaki.

Ma au koaua n te euangkerio e teimatoa inanon ririki akanne. Jay ao Ngai ti tangira te Ekaretia ao ana reirei ni kairi—n aron, te tangira ae kororaoi, nanoanga, ao te kakabwarabure. I ataia bwa Kristo bon au Tia Kamaiu ao bwa Ana Ekaretia bon Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira. I a kaman ataa anne ngke inanon rairakiu ao bwabetitoakiu n au ririki ae te 14. I tuai ni kakeaa moa taekan anne ngkai.

Tokina, imwin karekean te ninikoria ae riai, I tareboniia te Linwood Uoote i New Jersey, USA, ni kakaea tain te bootaki n toa ae moanaki iai.

Ngke e a roko te Tabati, ana mwakuri teuare buakaka e katukui angabuaka ni kawaiu are e na kona n tukai n roko n te taromauri. I rang kakaitau ngkai e teimatoa ni kauringai te Tamnei ae Raoiroi.

I namakina te nakonnano ngke I rin inanon te kateitei, ma te anene ni taromauri ni kakuuki inanon te bootaki n toa e kakoaua nakoiu bwa I a manga roko ni mweengau. Te anene n taromauri “Come, Come, Ye Saints” (*Boki n anene n taromauri*, nambwa 30) e kaoa te Tamnei n ae rangin ni korakora n te aro are a bwaro ranin matau. I ataia n te tai anne bwa Tamau are i karawa E atai au kaangaanga ao te nanokawaki ae korakora are I namakinna.

Te anene n taromauri anne e riki bwa kanga kunan te Ekaretia, ma e a tia n riki bwa au anene n taromauri i bon irou naba.

“Nakomai,” te anene anne e kaoai. “E ngae ngke e taraa n rawawata te mwananga, aei, te akoi ibukim inanon am bong.”

MEMBWA-AIKA KAKAONIMAKI

"Temanna are e irii berita aika tabu ao kainibaire ao reirein ana euangke-rio Kristo—e ngae ngke a na tabeakini mwakuri ni kaitataan imarenan te mwaane ma te mwaane—koauana bon akea bukina bwa a na aki bwanin rokoia [ke] n riki bwa membwa aika bwanin n te Ekaretia ao n taui wewete ao n taetae ao n rin n te tembora ao ni beku ikanne. Ao tibwanga ao kakabwaia tabeua ake a kona n roko man kainakin te Ekaretia nakoia."

Unimwaane D. Todd Christofferson man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman, "LGBT People Who Live God's Laws Can Fully Participate in the Church" (witeo), ChurchofJesusChrist.org/topics/gay.

E *bon* matoatoa mwanangau. Ma te akoi *e* roko irou n aron are e a tia ni beritanaki.

Bitiobi Darren Bird ao ni kabane kaain te taromauri a rangi n tamaraao a butimwaae. A butimwaae n aron ae tariia inanon Kristo.

Kaiokai ma te Atua, rinanon Kristo

Te taeka ae "Waaki, Waaki, Ngkami aika kam Raoroi" e anganai korakoraa nanona, e ngae n anne, I namakina bwa Tamau are i Karawa e kairai bwa n na kanga ni waaki.

*Ti na kunea te tabo are e katauraoia
ibukira te Atua,
Raroa nako i Mainiku,
Ike akea ae na kammarakaki ke ni
kamaakaki;
Ikekei a na kakabwaiaki Aika Itiaki.*

I nako mainiku ao ni kabooa nweengau i Fountain Hills, Arizona, USA, ike I kaaitibo ma Bitiobi Jerry Olson. Ngke I bubuti bwa N na kaaitibo ma ngaia ao ni kamauria ni baina, te Tamnei e anganai te namakin bwa te mwaane aei e na buokai ni uotai rikaaki nakon ana waaki ni kabane te Ekaretia.

Ngke I moana kakawaran bitiobi ao ni moana kaiokau ma Tamara are i Karawa, I kokoauai kakai n tamnei aika mwaiti. I kaoti

bwaai ni kabane nakon te bitiobi, ike e bon rang kakaitau. E taku bwa e a tia ni buokia n ataa te tabo are I mena iai mai imwaina ao ae I mena iaa ngkai rinanon reitakiu ma te Atua. E taekinna naba nakou bwa aio ai tibwa ana moan tai are e karekeana tai n ibuobuoki nakon temanna are kaitataan ma raona ni mwaane, ao e bubuti ibukin au nanorinano ao au kabwarabure ngkana e taekina ke ni karaoa te bwai ae kaunai inanon waakin te marooro.

I karabwa ibukin ana kokoaua ao n taku, "Eng, aio bon au moan tai naba. Ti uaia n reiakiniira."

Ngaia ae I a moana te mwananga ae tamaraao n iraorao!

N te tai ae waekoa iai au babaire ae n na karaoia bwa n na kanga n riki bwa te membwa. I butimwaae tamaroan marooro aika a tataroakinaki ma naano aika tamaraao n moana te mwakuri.

Kabebete ibukin te kaangaanga inanon te Tembora

Imwina, ngke I iriira te reirei anne ao ni mwakuri korakora ni kaan nakon Kristo, I kareke kaokan au nakoanibonga ao kakabwaia man te tembora ao ni butimwaae weteau ni beku n te kooram ni unimwaane. Inanon te tembora ae tabu, ngke I reitaki ma Tamau are i Karawa, E kaotia nakou bwa mwaitira tangiraia natina Irouna. I namakina te kabebeteaki n au kaangaanga ao nanou ae korakora ni Kakukureia.

Te namwakaina imwina, e weteaki te bitiobi ae boou, are I a tia ni karikirakea te iraorao ae tamaraao ma ngaia. Bitiobi Larry Radford e ata te bwai ae riki irou ao e kaitauai n au ibuobuoki n te kooram n unimwaane, ike e taku bwa I a tia ni beku ma te tangira ao te nano ae

koaua tiaki ti ibukin te kooram naba ma—ae kakawaki riki—ibukin te Atua. Ana taeka n akoi ao ana kaunganano e buokai n namakinna bwa te Uea ao raou Aika Itiaki a kukurei n au mwakuri n ibuobuoki.

I kakaonimaki ngkai ni karoa ana mwakuri te kiraaka n te uoote.

Iataia Bwa Antai Ngai

Karekean kaitataan imarenan te mwaane ma te mwaane ao n riki ni kakaonimaki bwa te membwa n te Ekaretia bon Te kawai ae aki bee-bete. Ma ngkana I katukui ni kabane au onimaki ao au koaua iroun te Atua, I kona n namakina kakorakorau Irouna. Taan kabuakaka a na bon taetae bwa I a tia n aki koaua nakon are bon ngai ke are I a kau-nia te LGBT+ komunite.

I mataata n unia, ao ni koauana I bon aki kona ni karekei kaekaaia ni kabane. I tii kona n taetae man oin au taneiai are I rinanona. Ao te taneiai anne are e a tia n reireinai aei: Ngai natin te Tamara are i Karawa te mwaane, natin te Atua. Anne raoi ao tii te kanikina are l-taua irou. N aron mwiina, I aki kataia ni kariaia ana kanikina te aonaa-ba ni kabwarabwaraai. I maaku bwa e na tiana au konabwai ao rikirakeu ae akea tokina.

E rang wanawana Tatan. E ataia bwa man kabonganaan kanikinaa, e kona ni bwenaira n aron te komunite ao n aron te Ekaretia.

Ma n te taratara anne n au iango, te rinerine are I karoia e aki boboto iaon au kaitataan ma raou ni mwaane ma iaon arou n riki bwa a na reirei Kristo ni koaua *ma* te kaitataan imarenan te mwaane ma te mwaane. E taku Nibwaai:

“O te Uea, I a tia n onimakiniko, ao N na onimakiniko n aki toki. N na aki katoka au onimaki iaon te iriko. . . .

“. . . Iataia bwa e tituaraoi n angaanga te Atua nakoia akana a butiia. Eng, e na anganai Atua ngkana I bubuti n ae riai; mangaia are N na tabeka bwanaau nakoim; eng, N na tang nakoim, Atua, ae bwaan au raoiroi. Nooria, e na waerake bwanaau nakoim n aki toki, au bwa ma Atua ae e aki totoki” (2 Nibwaai 4: 34-35).

Tangiraia Raou Aika Itiaki

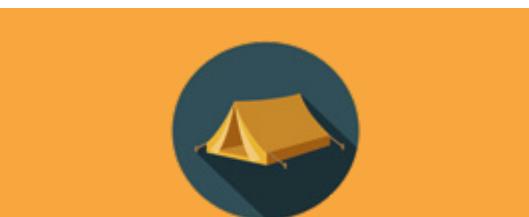
Inanon okirikaakiu, I namakina te tangira mairouia au taan kairiiri ao raoraou aika Itiaki, ni ikotaki ma naake iai naba te namakin a ai aekakiu ake a roroko n te taromauri ao naake a aki naba I kunea te tabo are I kona ni marurung iai. I kunea ibuakoia anuan Kristo are I a tia n aki toki ni kairekerekea ma au onimaki: nanoanga, nanorinano, atatai, ao, iaona ni kabane, te tangira.

Ngke I ikakorakora iaon kawai ma au Tia Kamaiu, I namakina te mwaneaki ao te rau ngke I rairikaaki Nakoina, n ataia bwa I aki nako-nako n te kawai anne n tii ngai. Tabeman bitiobi a bon mena irarikiu.

Kaain au kooram. Tititati inanon au uoote. Riki iai te ataeinimwaane n au uoote ae tua-nge ngkana I kona ni katabua n anganna te nakoia n ibonga. Ana kakao ae akoi e kakorakorai ni waaki. E noorai n aron te mwaane are iai ana nakoanibonga te Atua ao are e kona ni kabongana te nakoanibonga anne ni buoki tabeman.

Taai ni beku ao n tataro ma raoraou Aika Itiaki e a tia n tabekairake ao—ni waaki ma mwaitin kakabwaia ake I a tia ni karekei mairoun te Uea—buokai n rinanontangira, atatai, ao te butimwaeaki ae I kainanoi.

E taku te Tia Kamaiu “I bon aki kitaning-kami ni motiki romi: I a okiringkami.” (Ioane 14:18). Taeka akanne a koaua. I kainanoa te karaunano, ao E roko nakoiu, e raka mwaitina nakon are I a tia ni kantaningaia. ■

TE TABO NI KATANTAN

“Ana tabo ni katantan te euangkerio e koaua bwa e bon tau buburana ibukia aomata ni kabane ma nanoia n iriira te Uea. E ngae ngke temanna e taku ke e namakinna bwa e aki boraoi nakon anne, I iangoa Bob Verstege ao au kantanninga bwa a na kona ni kaitibo ma ngaia ao ni beku ma ngaia. Te Tari Verstege bon te banna ni katooto n nakonako bwa tera ana Mwakuri ni Kamaiu lesu Kristo are e kona ni karoaki ngkana e kamwakuraki. Ngkai te bitiobi, I tabekakirake, reireinaki, ao ni kaungaaki mairoun te mwaane ae a nanorinano ni katoa tai.”

Bitiobi Larry Radford, Fountain Hills Ward, Scottsdale Arizona North Stake

Kairake n Ikawai

Inanon te Mwakoro Aei

- 46 **Bukin Tera Tamara are i Karawa E Tangiriira bwa Ti na Kakeka Ara Reirei**
Iroun Gloria Cornelio
- 50 **Teuana te Bwai ibukin Taai aika A na Roko are i Kona ni Baireia**
Iroun Laura Campaner

Tii aika a Maiu man te Iti

Tera ae Kainnanoaki ni Karekean Nanora ae Tamaroa
Iroun Marc Deo Dela Cruz

E Kanga, Bukin Tera, Ningai, ao E na Kawakina laa te Mwane

5 Bwaai aika Ko Koaua Raoi Iai n te Aonaaba ae Ko aki Koaua Raoi Iai

Iroun Meg Yost

Kakaai rongorongo aikai ao tabeua riki:

- N te [liahona.ChurchofJesusChrist.org](#)
- N te [KnL ni katoa wiki](#) (iaan aia tieki-tion Kairake n Ikawai n ana Raiburari te Euangkerio)

Mwakurian Aki Koauan Taai Aika a na Roko Ma te Onimaki

Ngai te aomata ae I tangiria ni babaire. I tangiria ni kan ataia bwa tera ae kantanningaaki ni katoa bong, bwa I aonga n tauraoi nako iai. Ma **N na kanga n tauraoi ibukin taai aika a na roko** ngkana e bon rang raroa ao n aki koaua raoi iai?

Te maiu e rang n abwaabwaki. E korakora bwaai aika imwaira! E korakora bwaai aika a na kona n riki! E Korakora Bwaai are i Kona ni Karaoia! **Tabetai bwaai aika kona ni karaoaki a manga rangi n riao nakon karaoakia.**

A mwaiti bwaai aika I tangirii: kainnabau, te mwakuri ae tamaroa, ni mae-ka n aaba itinaniku, maniman n te katamwa, ni korea te karaki, reiakina te taetae n Ruutia . . . Ma I ataia naba bwa kukurein naano ao kouru a bbitaki. Moanibwai a bbitaki.

Teuana te moanibwai are e riai n aki bitaki bon **ara motinnano nakon te Atua ao Ana babaire.** Ma Ana matairiki, **ti kona ni borau rinanon ara tai aika a na roko** anne e bon onrake n taim titiraki ibukina E na buokiira ni karekei kaekaiia, teuana imwin teuana. Ti na ti kataia ni karaoa te rinerine ae te kabanea n tamaroa n ara konaa ma aron karaoakia.

Inanon te mwakoro aei, kairake n ikawai a na tibwauai aia taneiai n aroia ni babaire ibukin taai aika a na roko ma ana ibuobuoki Tamara are i Karawa ao **aroria ni waaki rake ma te onimaki** ngkana a kaaitara ma korakoran te nanokokoraki.

Ngkana ti taetae ibukin taai aika a na roko, a na rang mwaiti titiraki, ma anne e tii nanonaki **a rang mwaiti konabwai.** Iai naba ara konabwai—konabwai ae akea tokina n riki n aron Tamara are i Karawa ao Natina, lesu Kristo.

Ao anne e karika arora n taai aika a na roko bwa e na mimitonig

Meg Yost

Tibwaua Am Karaki

Iai am taneiai ae ko riñanona ae ko na tibwauaia? Ke ko tangiria n noori rongorongo iaon botoniango tabeua? Ngkana ngaia anne, ao ti tangiria ni kan ongora mai iroum! Ko kona ni kanakoa am rongorongo ke am kaeka nakon [liahona.ChurchofJesusChrist.org](#).

Bukin tera Tamara are i Karawa e Tangirai bwa N na Karekea te Reirei

Iroun Gloria Cornelio

N aki tabe bwa
tera nanom aika
raraoi ake ko
tangiri, Tamara
are i Karawa e
na katauraoa te
kawai ibukim
bwa e na reke
iroum.

Ngke te ataeinnaine ngai, I tatangiria n tainako bwa Tamau are i Karawa ao au utu ae ngkai ao ae e na roko a na kakatonga irou. I tangiria bwa N na karekei reirei ni kabane ake I kona ni katamaroa iai arou ao maiu.

I abau, Peru, te reirei ae rietata e rangi ni bobuaka ao, n tabo tabeua, e bon kaangaanga rekena. Aki reke irouia kaain au utu bwai ni kabane ake a kainnanoi ni boutoka au reirei. Ma au karo a reireinai bwa te mwakuri korakora, te mwakuri mwaaka, ao butian Tamara are i Karawa ibukin te ibuobuoki e kona ni kakoroi bukin ara kantaning aika a raraoi. Ao I baireia bwa N na mwakuri korakora.

N te moanrinan ao te kauarinan, I mwakuri korakora n au kamatebwai ni kona ni katamaroa arou ni katoa ririki. Imwiin te reirei te kauarinan, I karinaki bwa ataein te iuniwetiri ae te kabanea mai eta i Peru ao I karekea te tikaoratibu ae nakoraoi. N tiku ikekei, I mwakuri ma tabeua bootaki, n ikotaki ma karekean kataneiai ni bootaki ni mwakuri n te aonaaba, ao e reke au tai ni kairii aekakin nako karikirake n aekakiia nako.

N tain te kataneiai anne, I namakinna bwa bon te tai ae tamara ibuki ni karekea au reirei n te Ingiriti. Ngaia are I a baireia bwa N na kamwaingaki nako Brigham Young University–Idaho. I namakina te rawawata, ma I ataia bwa Tamau are i Karawa e na buokai ni karekea te kouru aei—I bon riai n onimakinna ao ni karaoa tibwangau.

I a riki bwa
te moan ataei
n te aonaaba ni
karekea te baetura
tikurii rinanon
te BYU-Pathway
Worldwide.

Bitakin te Baire

I a tauraoi n nako BYU-Idaho, ma inanon kanoakin beeba ni karinrin, I namakina te wirikiriki ae korakora bwa I riai moa n nako ni mitinare imwain ae I kamwaingaki nako ikekei. Ngaia are I a ira ana kantaninga Tamau are i Karawa ao I a weteaki bwa N na belu i Trujillo, Peru. Ngke I a okira mweengau, I baireia bwa N na oki nakon te iuniwetiri i Peru ibukina bwa I kona ni waekoa ni karekea au tikurii ikekei. E ngae n anne, I kunea bwa au tikaoratibu ikekei e a kamaunaaki ibukina bwa I kiitana au kamatebwai n te maan ae raka iaon teuana te ririki ni karaoa te mwakuri ni mitinare.

I bon rangi n rootaki ao n aki rau. I aki ataa te bwai ae N na karaaoia. I aki ataa bwa bukin tera I a tia n namakinna bwa N na nako ni mitinare ngkana tokina bon kabuan au tai ni karekea te tikurii n te kaoretia.

Ma n te bong teuana, I uringnga au mition beretitenti ae e tuangai taekan te BYU-Pathway Worldwide. E kaoira bwa ti na katamaroa ara Ingiriti ao ni karekea te tibwanga aei ngkana ti okiri mweengara—ao I karaoia!

Mwanangau ma te BYU-Pathway Worldwide

I ataa bwa tuangakiu iroun au mition beretitenti taekan te BYU-Pathway bon tiaki te bwai ae maninnanti. Ngke I moan wakina te burokuraem iaon te Pathway, e tangiraki bwa N na mwananga e kaniia teniua te aoa ni katoa wiiki ni kaitibo ma kain au kurubu. I anganano n ae batia, ma I ataa bwa karekean te reirei e bon kakaawaki nakou ao nakon te Uea. Ao anganano akanne e kairi nakon kakabwaia aika a batia.

BYU-Pathway Worldwide bon wintoon te tibwanga are I kaka-kaea. E anganai karekean te reirei n te roo ae I kona ni kaitara, ao e anganai au tai ni mwakuri, ao ni buokai ni karekea au reirei n te Ingiriti. Ao rinanon aikai ni kabane, I karekeia raraou aika tamaroa ake a kaungaa bwa N na ninikoria ao n reitinako ni mwakuriia au kouru. I namakina korakoran riki tamneiu ao ni kona n riki bwa ana reirei lesu Kristo ae tamaroa.

N tokina, I a riki bwa te moan ataei n te aonaaba ni karekea te baetura tikurii rinanon te BYU-Pathway Worldwide. Te reirei a tia ni kauki tibwanga aika a raraoi ibukiu. I a riki ngkai bwa te tibetioriti ibukin te maiuraoi ao te riki n toronibwai ibukin Amerika Maiaki n te Aono are MeangMainiku n te Ekaretia, ao I riki naba bwa te mitinare n anganano ibukin te BYU-Pathway i Peru. I noora te ota ae batia irouia ataein te reirei n tatabemania, ao I kaungaia

bwa a na waaki nako n aron kaungaakiu irouia raoraou n au tai n reirei. Rinanon te mwananga aio, I ataia bwa Tamara are i Karawa e a tia n raonai n rinanon mwaneka nako ake I rinanona.

Tamara are i Karawa e Tangirira bwa Ti na Tokanikai

Au mwananga e a tia ni kamatoa au koaua iaon te reirei. Ao I teimatoa ni baireia bwa N na teimatoa n rikirake ao n reiakina ae mwaiti ake I kona ni katoa bong. Ti mena iaon te aba bwa ti na tokanikai, ni kataaki, n rikirake, ni kakoaua arora n ongotaeka ni katan iaon te Tia Kamaiu ao n tau n oki nakon Tamara are i Karawa. Iroun te Atua, “bwaai ni kabane . . . bon bwain te tamnei”—n ikotaki ma te reirei (taraa Reirei ao Berita aika Tabu 29:34). Taneiai ni kabane ake ti karekei ao atatai ake ti karekei iaon te aba e na buokiira n riki n ai aron riki te Tia Kamaiu ao e na katauraoira ni karaoi babaire aika raraoi, ni beku n ae tamara riki n te aonaaba, ao n riki bwa bwaai ni mwakuri ni Bainā.

Te reirei e katauraoa te kawai ni karekea te rabakau ao imwiina ni mwakuri, n tei ibukin te koaua ao te eti, ao ni maiuakina te maiu are e tangiriira bwa ti na maiuakinna Tamara are i Karawa—te maiu ae kaonaki n te kimwareirei.

I ataia bwa Tamara arei Karawa e kakabwaiai ara mwakuri, riki ngkana nanora e kan tokanikai ni beku ibukina ma Natina. I ataia bwa ngkana e anganii Natina te kaetieti “E na bon katauraoa te kawai ibukiia are a na kona iai ni kakoroa bukin te bwai ae tua nakoia bwa a na karoia” (1 Nibwaai 3:7). E tangirira bwa ti na tokanikai!

Ngaira n tatabemaniira ti riai ni kabonganai raoi tibwanga n reirei ao n rikirake ake e kaki iaon kawaira te Uea, ngkana tao rinanon BYU Pathway ke anga n reirei riki tabeua. E tangiriira ao e na bon kairiira n tainako. E tangiriira bwa ti na relakin ni kabane ake ti kona ikai iaon te aba. Ao I ataia bwa ti kona n rinanon kakai aika korakora ngkai ti mwakuri ma te kimwareirei ao te mwakuri korakora ao n onimakina Ana kairiiri. I ataia bwa I a tia n rinanona. ■

Gloria Cornelio bon kaain Lima, Peru. E tatangiria ni karaoi bwaai aika aki kona ni karaoaki bwa a na kona, ni beku ibukiia tabeman ao ni karikirakei aroaro ni maiu, reirei ao n reiakinaki n tainako ni mwaitin are e kona, riki iaon katei ake tabeua.

Ni karekea riki rongorongo BYU-Pathway Worldwide, nakon byupathway.org.

TE REIREI IBUKIN AE TAMAROA RIKI N TAAI AIKA A NA ROKO

Kairake n ikawai a tibwaia bwa e kanga reken te reirei n tia n riki bwa te kiing nakon namakinan te kantaninga ibukin taai aika a na roko:

“I bon bungiaki ao I ikawai i Honduras—te aba ae kaonaki n tibwanga ma kakaewenako inanon te aroaro ni maiu. I kawairake n ongora ni karakinan aroia au baktibu ake n tainako a taratarai tibwangaia n ibuobuoki ni karika te roro are imwiina bwa e na tamara riki.

“Te karabwarabwa nakon aia anganano au utu, mwaneu ao I karekea te kabanea n raoiroi n reirei. I a ataia bwa te reirei e aki tianaki nakon te tikurii n te kaoreti. Te Reirei e reitaki nako karawa.

“Ngkana ti tauraoi, ti na bon aki maaku. Te reirei bon te tua maioun Tamara are i Karawa, ao E a tia n anganira te berita bwa ngkana ti kawakin ana tua ao ti na kakabwaiai n te aba (taraa 2 Nibwaai 1:20). Te reirei e a tia ni buokai ni karikai, ka rikirakei, ao ni katauraoai n riki bwa te reitaki ae korakora n au roro, ao e karekea au tai ni buokiia tabeman bwa ana karaoia naba.”

—**Sara M. Barlow, Tegucigalpa, Honduras**

“Te Reirei e a tia ni buokai ni kinai ao n atai tibwangau ao au tabo n te utu n aomata, ao anne e uota te kimwareirei ae batu nakoiu.”

—**Keriata Kurene, Canterbury, New Zealand**

“Te Reirei e anganai te namakin bwa au mwakuri n taai aika a na roko, I kona n riki bwa te tia anainano ae tamara n te aonaaba aei ao n tataekina te euangkerio.”

—**Claudio Acuña Thomas, Antofagasta, Chile**

Teuana te Bwai ibukin

Taai Aika Ana Roko ae I Kona ni Baireia

Iroun Laura Campaner

Te namakin are e teimatoa inanou e a kaangaanga bwa N aki tabe iai. Ai bon 28 au ririki, I teimatoa n tuai n iein ao I aki koaua raoi n te bwai are I tangiria ni karaoia ni mwakuri aika a ririeta e ngae ngke e rang tamaroa au mwakuri ae te neeti ni kabung. I namakinna bwa aron nako maiu a bon aki nakoraoi. I nanououa n rinerine inanon maiu ao I aki ataia bwa te kawai raa ae N na toua. I a bon namakinna ae I bua.

N te bong teuana ngke I a namakina te bwarannano, temanna te rao ae I tuai man taetae ma ngaia n te tai ae maan e a tarebooniai. Ngke e titiraki bwa I uara, I kabwarabwarai namakin akanne ni kabane ake I bon korakai ni kaitarai. E ongora ao imwiina e taku, "E Raoiroi, ma e uara maium n tamnei?"

"O eng, anne e nakoraoi," I a bon kaeka naba n ae tawe. "I tuai n namakina ae aekakin aei mai imwaina ma I a kaan riki nakon te Atua inanon maiu."

E kaeka, "Ngkanne ko na aki raraoma n tebwai riki teuana."

Onimaki n Ana Baire te Atua ae Kororaoi

Man te maroro anne, I a atai bwaai aika uoua. Te moan, I kakaitau bwa iai au koaua ae matoatoa n te euangkerio are e a tia ni kaokaki ao ni kona ni maiuakin tuua ao n namakina te reitaki ma karawa.

Maiuakinan te riki n toronibwai n te maiu n tamnei e rangi ni kakaawaki irou, ao I teimatoa n reiakinna bwa N na kanga ni karekei kaotioti mai i karawa ni maiu. Te tataro ao kama-tebwaian booki aika tabu ni katoa ingabong bon bwaai aika bee-bete ake I namakinna bwa a karika te bitaki ae korakora nakoui ni karekean kaotioti. I namakina naba te reitaki ma karawa ngke I

kataia ni karaoa te akoi, ni maiuakina te marurung bwa e aonga n riki bwa raou n tainako te Tamnei, n ongotaeka nakon tuua, ao n rairannano ni koaua.

Te kauoua, I ataia bwa au kaeka nakon ana titiraki raraou e bon aki eti—I iango bwa e bon “kororaoi” maiun tamneiu, ma I riai ni karekea riki te onimaki, n aki rangi n raraoma, ao n onimakina te Atua bwa e na karaoi bwaai ake I aki kona ni bairei taekaia.

Riki ngkana tabeua aron nako maiu aki nakoraoi n aron are I tangiria, I ataia bwa te bwai ae kakaawaki bon te mwakuri inanon te onimaki ao ni kaotia nakon te Atua bwa I kabongana inaomatau n rinerine ni karaoi rinerine aika a raraoi. I a tia n reiakinna bwa ngkana aki nakoraoi waaki inanon te maiu n aron are I kantaningaia, nanona bwa I kona n reirei ao n rikirake ni kawai ake n na bon aki kona ni karaoi.

I aki reke iangoana ae ngkana e koro 29 au ririki na raraoma ibukin au mwakuri ao te mwaneka are imwiina ni maiu. Ma, e ngae ngke ni kabane bwaai aikai a bane n aki ataaki, I kakoaua bwa te Atua iai ana baire ae kororaoi ibuki. E ataia raoi bwa tera ae e na riki ao tera ae I kainnanoia, ao E na tararuai n tainako (taraa Mataio 6:28–34). N ai aron are e reirei Unimwaane L. Todd Budge man te Ittingaun, “Ngkai e bon kangaanga aron ataakina, riki inanon maiura ngkana e korakora te kakaitara ao maiura a kaangaanga, ti kona n namakina te rau n atakina bwa te Atua n raoiroina ae aki totoki ni buokiira

ni karokoira nakon mweengara i karawa,” (“Consistent and Resilient Trust,” *Liahona*, Nov. 2019, 48).

Karaka riki te Onimaki, Kauarerekeea te Raraoma

Ni boong tabeua e moanna ni kaangaanga aron te maiu, ma ngkana I iangoia raoi, I ataia bwa n na bon aki raraoma. Teutana imwiin teutana, I a ataia bwa I riai n onimakina te Atua teutana riki ao ni kauarerekeea raraomaeakinan bwaai aika I aki kona ni bairei. Teuana te bwai I kona ni baireia ibukin taai aika a na roko bon onimakanan te Atua ao ni mwakuriia bwa N na rikirake ni kaan riki nakolna ni katoabong.

Ngkana I namakina te bua, e na bon tau te ota ibuki bwa N na waaki rake inanon baika I aki atai ao ni waaki nako. Ao ngkana I kamwakura te onimaki ao n teimatoa iaon te berita, ngkana I teimatoa n uringnga bwa antai raoi ngai ae natia kaaro ake i Karawa ao ni kataia ao ni manga kataia riki, a na bon riki bwaai n aroia are a kantatingaaki iai, ao anne riki te bwai ae kakaawaki. ■

Laura Campaner e ikawairake i maiakin Buranti inanon te utu n Tibein. E mwakuri bwa te tia kabung ao e taratarai n tainako bwaai aika a boou. Bon te aomata ae a tatangiria te koraki ao e mataiakin'i katei aika a kaokoro.

“N taai inanon maiura ngkana e korakora te ang ni kaitara . . . ti kona n namakina te rau n atakina bwa inanon raoiroin te Atua ae aki totoki e na buokiira ni karokoira nakon mweengara i karawa

—Unimwaane L. Todd Budge man te Ittingaun

Iaon riki bwaai ni kabane, I tatangiria ni kuuka.

I karaoi kabuki man te burawa, kekemwangko, kukii aika uarereke, irikomaiu ao te raiti—bwaai nako, I bon karaoi! I tatangiria naba n angareirei n te kiraati. I tangiria ngkana I kaoaki bwa N na reirei n aia kiraati Kairake n Ataeinnaine.

I roko n te IKK maungatabu ibukina bwa iai au titiraki ae I tangira kaekaana. E reke au tikaoratibu n nako n reirei n te kaoret, ma I namakinna bwa I riai n nako ni mitinare. Ngkana I nako, N na kabua au tikaoratibu. Ma ngkana I tiku ao n riki bwa te tia reirei, I kona ni mwakuri ao ni kabooa reireiu n te tai ae tii teuana. N tain IKK, temanna te titita e taekina ana kakabwaia mairoun te tamanuea. I katauraoi ni karekea au kakabwaia mairoun te tamanuea ngkai, ao I kantaninga bwa ngkana I karekea, N na ataa riki ae tamaroa are e a tia ni baireia Tamau are i Karawa ibukiu. I tangira aia burokuraem te roronrikirake ao te IKK ibukina bwa a kakorakoraia te roronrikirake. Ibukina bwa te koaua, ti bane ni kainnanoa te rau.

Tabeua te tai imwiin bwabetitoakiu, e toki nakou n taromauri, imwiina I a manga nako tabeua te tai, imwiina e a manga toki naba. Ma kaain au uoote a kawarai ao a manga kaoai bwa N na oki. A tuangai bwa te Ekaretia ao kaaina a kan noorai ao a kainnanoai. I a baireia bwa N na oki, ao I a kakaonimaki riki imwiin anne. I a ataia bwa I rangi ni kainnanoa te Ekaretia. I kona n tataro nakon Tamau are i Karawa, ao I kona n namakina te Tamnei. Ngaia are aio ngai!

Adriana T. (kabane n te maing), ririki 17,
Dominican Republic

INANON TE MWAKORO AEI

54

- 54 Au utu Ake Ngkoa, Ae a Boou Ngkai**
Iroun Leonardo Conceição

- 56 Rinean te Kawai ae Eti man Irariki iaon te Kawai ae Rababa**

Iroun Unimwaane
Takashi Wada

- 60 Bwaai n Reirei n te Kainutu n te Tairiki: Kabonganaakin Raoi Am Tai n Ae Riai**

Iroun Natasha Andersen

- 62 Ara Tabo**

- 64 Te Kabanea n Taeka: Te Kakoaua ao te Rairaki**
Iroun Unimwaane
David A. Bednar

- 65 Aomata man ana Boki Moomon: Amureki ao Aramwa**

Au Utu Ake Ngkaoa, Aika a Boou Ngkai

Ngkana ko kariaia, bon akea te bwai ae e na aki kona ni bitia te euangkerio.

Iroun Leonardo Conceição

Mitinare a tabekarake te tamnei.
“Tera ae ko nooria?” a titiraki.
“Te Utu ae Kakukurei,” I kaeka.
“Ni kabane utu a kukurei?”
I ioioa attuu aaki. “Ko a tia n noora au
utu,” I kabwarabwara.

Au ririki ni maiu 16 I maeka i Brazil, ikanne are I kabanea au bong ni maiu iaona. Mitinare a tia n reireinai inanon tabeua te wiiki, ma akea temanna ae kan ongora man au utu. Inanon te tai anne, mitinare aki toki n nonoria au utu n un ao ni kauntaeka. Au utu ao te utu are a kaota moangareia n kukurei inanon te tamnei akea te bwai ae a booraoi iai.

Temanna te mitinare e taku,
“E tamaroa tao am utu ae
ngkai tao tiaki aekan aei. Ma
ko kona ni katea am utu n taaí
aika a na roko ae kaokoro.”

Ngke e a tia ara kakawari,
a tuangai riki bwa n na tataroa
te bwai are ti a tia n reiakinna.
Ni katoatai, I aki raoi berita
bwa N na karaoia. I kukurei n
au namakin ngkana a kawarai
mitinare, ao te euangkerio e

nakoraoi irou. Ma I maaku n te kaeka are N na kona ni karekea. Ngkana e koaua te euangkerio, N na riai ni karaoi bitaki aika batí.

Te Rinerine ae Boou

Imwin nakoia mitinare, e tiku irou iangoan taekan te utu ae kakukurei. Ara utu e bon raroa ma te utu ae kakukurei. Tamau e aki tabeaianga n aron maiu. Irekereku ma tinau e aki raoiroi. Tinan tinana bon ngaia are e tararuaira, ma bon akea ibuakora ae waaki n aron te utu n te kawai are a reirei iai mitinare. Akea ibuakora ae kakaota aia tangira nakon temanna ma temanna ke n kabanea aia tai ni bobotaki.

Nikabanea maiu I berita bwa N na riki bwa te karo ae raoiroi n te bong teuana. N na riki bwa te karo are I tuai ma ni karekea. Ma e ngae ngke a reireiai mitinare, I moanna n ataia are I bon karaoi bwaai ake a karaoia au karo ngke rorou. I titiku ni kabakanako tai, karaoi bwaaí ake I kan karaoi, ao I maiu n aron te tia kaitara. N akean raoi iangoana, I bon kaokioka kateia au karo.

Aio au tai ni bubutia te Atua.
Ngke I tataro n te kabanea n tai, I karekea te kaeka are I kaman kariaria. Te Ekaretia e bon koaua! Ngkai e a bon roko te tai ni karaoa te rinerine.

Te euangkerio e kaota nakoira arora ni katamaroa riki ara utu, e aki taraaki bwa aekakira aron taraan ara utu.

Ngai ae Boou

Tibu te unaine e riai moa n anga ana kariaia imwain ae N na bwabetitoaki. E bon totokoia, ma I teimatoa ni kakuringa.

"Tibu te unaine, Leonardo raa ae ko nano irouna?" I titiraki. "Are otiotinako ni manging ao n moko ao n oki ni bwakanakotai? Ke ko tangira ae antai Ngai ngkai? Bitaki aikai bon ibukin te euangkerio

Tibu te unaine n tokina e a kariaia, ao I a bwabetitoaki ao ni kamatoaaki. Man te tai anne, te bwai ae kakaongora ae moanna n riki inanon au utu—te bwai ae E aki bwanin ataaakina ni karokoa tabeua te ririki imwina.

Te Utu ae Boou

Bon imwain nakou n au mition i maia-kin Brazil, tibu te unaine e roko ni kaea ana maungatabu te titeiki ma ngai. Imwin anne ti karaoa ara bootaki ni kaoti koaua ae uarereke ma au utu ao raoraora. I miimi ngke, Tibu te unaine e tangiria n taekina te bwai teuana.

"Man te tai are e moan kaaina ami ekaretia Leonardo, au utu a moanna n riki bwa te *utu* ni koaua," e taku. Ngkanne e koroi kawai ae a tia ara utu ae bwanin n rikirake ni kaan: ngkai ti a kabanei ara tai n ikotaki. Ti a moanna n taekina "I tangiriko nakon temanna ma temanna, ngke ti bon aki kakaraoia mai mwaina. Te un ma kauntaeka e toki. Te iraorao ni koaua e rikirake ibuakora ngaira ni kabane. Ti a karekei rakan riki kanara ao ti kakabwaiaaki n ae batu ni mwakoro tabeua.

I noori taian bitaki aikai naba, ma I aki ataia ae te bwai ae riki anne e irekereke ma mwiin te tai are I bwabetitoaki iai.

"Tao tiaki ngai kaain ami ekaretia," e taku, "ma ngai raoroao kaain ami ekaretia. Ao I ataia bwa e a tia ara utu ni kakabwaiaaki ibukin ana rinerine Leonardo."

Te Ota ae Boou

I aki kona ni kokoaua! Ao ngkanne, ngke Tibu te unaine e taetae bwa e kanga ara utu n rang ni kaan, I waekoa n uringa

te tamnei are a kaotia mitinare nakoiu ririki imwaina. Ngkao, I iangoia bwa ti te kawai ni karekean te utu ae kakukurei bon tii ma au utu n taai aika a na roko.

Ma I kairua. Au utu ae ngkai a bon kukurei! Ti rikirake n itangitangiri imarenara.

Tao bon akea man au utu ae e na kaaina te ekaretia n te maiu aei. Ma e ngae ngkana aki, I ataia bwa te Atua e a tia ni kakabwaiaira ni kawai aika a mwaiti. Ana euangkerio lesu Kristo e kaotia nakoira arora ni katamaroa riki ara utu, e aki taraaki bwa tera aron taraan ara utu. ■

E maeka te tia Korokaraki i Utah, USA.

Rinean te Kawai ae
Eti man Irariki iaon te
Kawai are Rababa

*Iai uoua kawai i matau, ao I ataia bwa bon tii teuana
te kawai ae N na ataia bwa enga ae N na toua.*

Iroun Unimwaane
Takashi Wada
Man te Itingaun

Ikawairake i Nagano, Japan, ma au karo. Te Aro bon mwa-koron bwaai ni kabane ake a karaoi au utu. Tamau e katoro-bubua imatan te bao ni karea n Buddhist ni katoa ingabong ao tairiki. I aki iangoia ae Buddhism bon te aro—bon tein mai-ura. E na bebete riki irou bwa N na tiku ni kaaina te Buddhist ni kabanea bongin maiu, ma te Atua e a tia ni kakoaua nakouu n taai aika mwaiti bwa te kawai ae bebete ke ae tabangaki bon tiaki te kawai ae te kabanea n tamaraoa.

Boki n Reirei ke te Boki ae Tabu?

Ngke te ataeinimwane ngai ae imarenan 13 ao 19 au ririki, iai au kangaanga ni kinakuu. I titiraki bwa bukin tera I mena iaon te aonaaba aei ao tera arou are N na karekea. Ngke 13 au ririki, te mataniwi n au reirei e anganiiata ei n tatabemaniia te Nu Tetemanti n te Ingiriti ao n Tiaban. "Tiaki ibukin ana kanta-ninga te aro," e taku. "Bon ibukin te rairairi ae tamaraoa, ngaia are kabongana ni kamatebwia te Ingiriti." E ngae n anne ngke I kaukia, e anga kiibu ni koroboki aika a tabu ngkana ko namakinia te maroa, kainnanoi kaekaan am titiraki, ke iai am kangaanga. I kona n namakin waaki akanne!

I wareka rongorongan lesu Kristo. "Bane mai nako lu, ngkami akana kam kua ao kam rawawata, ao N na motiki rawami." (Mataio 11:28). "Tabeka [ami] kaibangaki, ao ke iriirai" (Mataio 16:24). Taeka aikai a anaa nanou e ngae ngke I aki rangi ni matata raoi iai. I kan ataia bwa antai lesu Kristo ao tera nanona bwa ti na karikia bwa ara Tia Kamaiu. I kan ataia ngkana bon tii ngai ae I namakinia te reitaki nakon te boki n reirei aei.

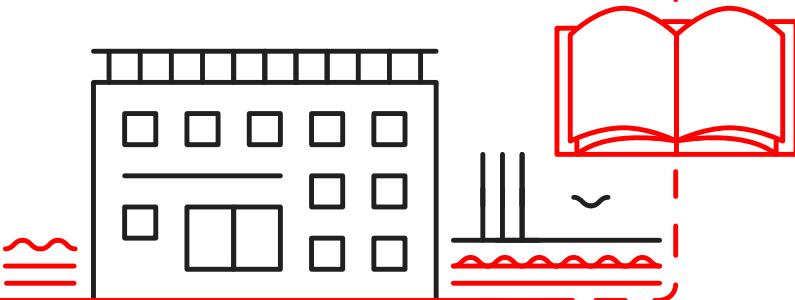

Birinako ke Tiku ao Ongora?

Tableua te ririki imwiina I kaitibo ma tabeman mitinare n te moan tai. Au karo a tia ni kauringai ibukiia Kiritian aika kairake ake a ririaki ni kabwarabwara. Ngke I rianna nakon mweengau, tei i Amerika ae abwabwaki ae te mitinare ma moangarena n akoi e kateai. I aki ataa te bwai ae N na karaoia. I maaku ngkana e taekina taekan ana ekaretia. Ngke arona bwa e karaoia, n na birinako n te kawai are teuana! Te bwai ae titiraki bwa e na kanga ni kunea te tabo ni kanako reta. I kaotia nakoina ao imwiina I rianna nakon mweengau.

Ngke I taonnako, I namakinia te bwai teuana. *Ngkana I mangia noriia riki mitinare, I iango, N na taetae nakoia.*

E aki maan imwiin anne, I kaitibo ma mitinare tabeman aika uoman. I tounako bwa te Atua e na kona n ongo n ana tataro te ataei ni mwaane n ai arou, ni karokoa I wareka taekan lotebwa Timiti. I a tia ni warekia n te Nu Tetemanti bwa N na tataro n tainako, ma e kanga te Atua ni kaoti nakon te aomata? Namakinana e bon kakaawaki ao e eti. Nakon are N na birinako, I kabaea au tai ma ngaiia bwa a na reireinai.

Karaoi anga ni Birinako ke Kunea te Koaua?

Imwiin te namwakaina ni kaitibo ma mitinare, a kaoai bwa N na bwabetitoaki. I aki tangiria ni katua te kakao aei, ma I bon rawa ni kiitana aia katei au karo ao ni kabane ake irarikiu. Iai uoua te kawai ibukiu, ao I ataia bwa tii teuana te kawai ae N na ataia ae N na toua—I riai n tataro n ai aron lotebwia Timiti. I bubutia Tamara are i Karawa, n aran lesu Kristo, ngkana bwaai ake a tia n reireinai iai mitnare a bon koaua.

Anne te tai are ana bitaki iai bwaai. Mai imwiin anne, I ataia ibon irou bwa te euangkerio are e kaokaki e bon koaua. Akea temanna ae e kona n anaa te atatai anne mai irou. I ataia bwa tera te kawai ae n na iria, ao akea ae e kona ni bita anne.

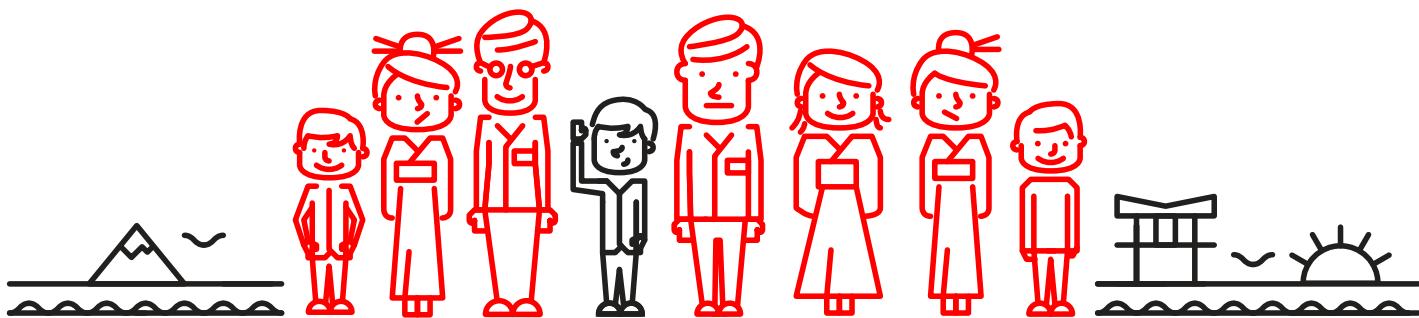
Iai au titiraki aika a mwaiti ngke I uarereke. I reiakinna bwa Ngai natin te Atua, E tangirai, iai ana baire ibukiu, ao E tangiria ni kaekai au tataro. Aio te atatai are e bita au taratara iaon te maiu. I reiakinna bwa antai ngai ao te bwai are I karaoia e bon kakaawaki.

Boibuako ke Tei n Onoti?

Imwain atakina bwa Ngai natin te Atua, I tangiria ni boibuako ma aomata nako. I bon maaku bwa N na tei n onoti. Ma imwiin atakina bwa Ngai natin te Atua, I ataia bwa I kona n tei n onoti; I kona ni kaokoro.

Te tataro ao atakina bwa ngai natin te Atua e anganai te ninikoria ni kabwarabwara au namakin nakoia au karo, ma aki rang n ota. A taku bwa I bon rangi ni kakaitara ao n aki tau ni karaoakin au babaire bwa N na bwabetitoaki. A bon mama bwa natia te

mwane e a ira te aro ae kamimi nakon are n aia katei. I ataia bwa antai Ngai ao te bwai are I tangiria, ma I tangiria naba ni karineia au karo ao au kantninga bwa a na karinea au aro.

Karineia Au Karo ke Katinanikua Aia Raraoma?

I kabwarabwara arou nakoia mitinare aine. E reke aia iango—a kona n roko n taetae ma au karo bwa aonga n namakina ae tamaraoa riki ibukin te aro aei. I tuangiia bwa I maaku bwa a na bae n aki kan taetae au karo nakoia. Ngkanne temanna te titita e kaota ana iango bwa ti na ikotaki n aki mamatam.

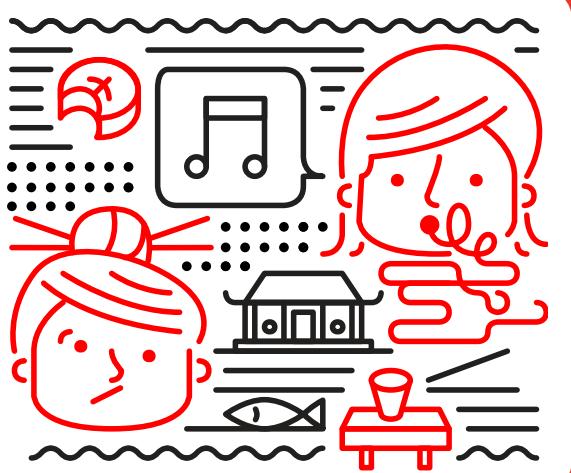
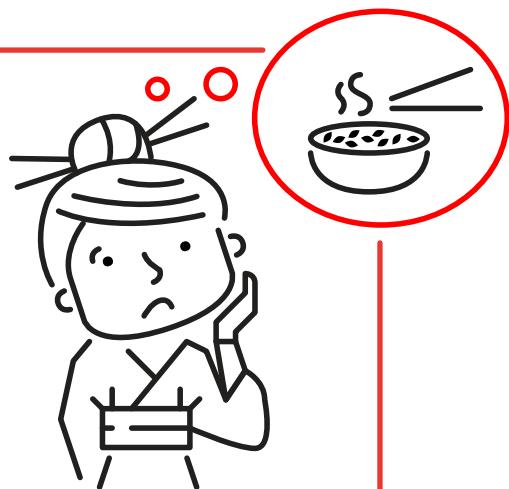
Ngke I aki kana au kaingabong, tinau e a tabeaianga. "Bukin tera ngkai ko aki amwarake?" e titiraki. I kabwarabwara bwa I aki mamatam, ao anne are e a rangi n tabeaianga riki.

"Te moan ko a nakon te aro ae aki kinaaki, ao ngkai ko a manga aki amwarake. I a rangi n raraoma. I tounako! N na weteia mitinare akekei."

Tinau e weteia tititati, ao e a karina naba ae a kaoaki nakon te katairiki n ara auti!

E rangi n nakoraoi ara tai ma ngaiia. Mitinare a reireiniia au karo te kuna n taromauri "Ngai Natin te Atua" (*Boki n Anene*, nambwa. 301), ao ti ikotaki n aneneia. Tamau e tangiria. Imwiin te katairiki ma tititati, akea mairouia au karo ae raraoma ngkana I nako n taromauri. Ao I namakinna bwa I kona ni karineia man maiuakinan te euangkerio ibukina bwa e bon kairai ni bwaai ni kabane ake a reireinai. I iango bwa ngkana I kona n tangiriia ao n akiia n te tai ae maan, n tokin te tai a na bon oota. E anaa 35 te ririki imwiin au bwabetito, ma tinau e bwabetitoaki ao e nakon te tembora bon tabeua te ririki n nako!

Ataakin ae Ngai natin te Atua e a tia ni kariki bwaai aika a batu ni babaire inanon maiu. I ataia naba bwa ngkana ti ira te Tamnei ao ni karaoi bwaai ake e tuangiira Tamara are i Karawa, riki ngkana e kangaanga, E na bon kakabwaiaira. Anne bon te kabanea n raoiroi n rinerine n tainako. ■

KABONGANAAKIN RAOI AM TAI N AE TAMAROA

*Ngkana ko moanibwaia moa te Uea,
iai nnen baikana imwiina.*

Iroun Natasha Andersen

Ana Maekatiin te Ekaretia

BWAAI

- Te tiaekei ae e kiraati
- Te tano, atama, raiti, ke atiibu aika uarereke
- Atiibu aika bubura riki (tao bon tiaaitin te booro ni kaobu, ke tao 5 cm ni bangaki)

KATAURAOI: Bairei raoi am bwai n rengarenga ni moanatai ni nnei moa taian atiibu ake a bubura inanon te tiaekei. Kabwakaa te tano ae bon tau (ke te atama, raiti, ke atiibu aika uarereke) ni kaonrakea te tiaekei ni karokoa ieta. Ko na tangiria ni kan ioioa te tiaekei ngkai ko kabwakaa te tano n te aro bwa e na mwaawa riki teutana. Kabwakai ngkai atiibu ao te tano ni kaokoroi inanon taian kaonteina imwaain ae ko anga reirei.

Iraua mwaitin waaki ni kakukurei ae anaa nanom ni katoa bong? Ti bane ni kabanea 24 te aoa, ma e kanga aron kabonganaan te tai anne iroura e karekea te bitaki ae korakora!

Beretitenti Dallin H. Oaks, te Moan Kauntira n te Moan Beretitenti, e taku: "Mwaitin bwai aika raraoi ake ti kona ni karaoi e riaon te tai ae e tau ibukin katiaia. Tabeua bwai a tamara riki nakon ake a raoiroi, ao aikai bwai ake a na taraaki riki inanon maiura. . . . Ti na riai ni

katikui bwai tabeua aika a raoi bwa ti aonga n rinei tabeua riki aika a tamara ke a rangi n tamara riki."¹

N te waaki ae e karoaki aei, ko na kaotia bwa tera ae na riki ngkana ti karika ana mwakuri te Uea bwa ara moanibwai.

1. KANOAAKIN TE TAI

A mwaiti waaki ni kakukurei aika raoi areti kona ni kabongana iai ara tai ni karekea. Tuangiia kaain am utu bwa a na tibwauai tabeua bwai ake a kabanea aia tai iaona ni karaoi nikatoa bong.

Kabwarabwara bwa te tiaekei e tei ibukin te tai. Atiibu ao te tano a tei ibukin bwai aika kakaokoro ake ti kona ni karaoi ma ara tai: atiibu ake a bubura a tei ibukin bwai ake e tuangiira te Uea bwa ti na moanibwai ni karaoi, n aron kamatebwai booki aika tabu, mwakuri n ibuobuoki, te mwakuri n te tembora ao rongorongan te utu, te nanako n taromauri, ngkai te tano bon kanikinaean tabeua

waaki ni kakukurei aika raraoi, n aron karoan ara bwai n reirei ni mweengara ao ni kabanea ara tai ma raoraora.

2. TE AKI RAOI BABAIRE

Kabwaroa te tano ni kabane nako nanon te tiaeki, imwiina karin atibu ake a bubura iaona. Ngkana ko kabwakaa moa te tano, akea nnen taian atiibu aika bubura—n aron te kawai are ngkana ti moanibwaii moa waaki ni kakukurei tabeua iaon bwaai ake e a tia n tuangiira Tamara are i Karawa bwa ti na karoai, e na aki tau ara tai ibukin bwaai aika a rangi ni kakaawaki riki.

3. A RIKI BWAAI N ARON AE KANTANINGAAKI

Iesu Kristo e tua, "Tai ukoukoru bwain te aonaba aei ma ukoukora moa katean uean te Atua, ao ni kateimatoa ana raoiroi" (Ana Rairairi Iotebwa Timiti, Mataio 6:38 [ni Mataio 6:33, bwaai aika a na taraaki i nano a]). Maroroakinna bwa ko na kanga ni moanibwaii moa am tai man ukoukoran uean te Atua *moa*.

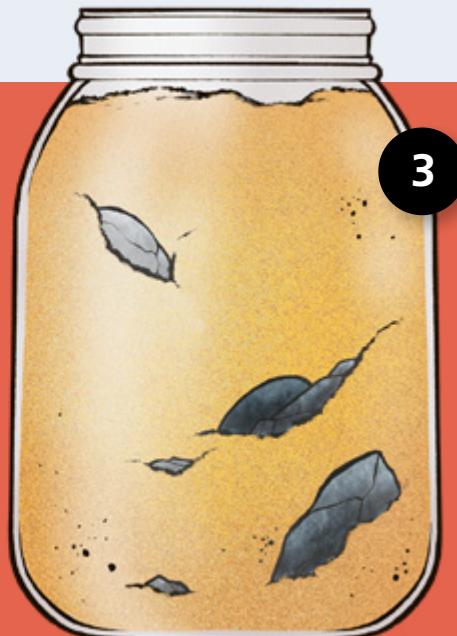
Kabwaroa kanoan am tiaeki ao manga moanna ma bwaai akane riki. Tarim ao mwaanem aika uarereke a bae n

tangiria ni kan ibuobuoki. Tuangiia bwa a nnei moa atiibu aika bubura riki inanon te tiaeki. Ngkai ko kabwakaa te tano imwiina, taraia bwa e kanga ni kanoaa te tabo are e mwaawa ni katobibi atiibu aika bubura ni karokoa are e bon bane n rin te tano inanona.

Titirakinia am utu n aia iango bwa tera ae nanonaki n ana berita Russell M. Nelson aei: "Ngkana ko teimatoa n angan te Atua mwakoron am tai ae moan te kakawaki, E na kabatiaa are i mwiina."²

MOANIBWAI MOA TE UEA

Ngkana ti ukora karoan ana kantaninga te Atua *moa*, E na buokiira ni karekea ara tai ae tau ibukin baika a riai ao ni kakukurei. Ngaia are ngkana iai rootakim ni kakaean am tai ae tau ni katiai am bwai n reirei ni mweengam, ni karikirakei am taarena, ke ni karekea motirawam ae ko kainnanoia, butiia te Atua tera ae ko na kona ni karoia ni moanibwaii moa am tai ni kaineti ma Ana babaire. Kam na uaia ni karoa ami kouru n utu ni karimoa ana mwakuri te Uea—ao ami reitaki ma Ngaia—ni moanibwaii ni katoa bong. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Dallin H. Oaks, "Raoiroi, Tamaroa, Kabanea n Tamaroa," *Riaona, Nobembwa* 2007, 104, 107.
2. Russell M. Nelson, "Teei bwa Taan Kakoaua," *Riaona, Oki.* 2016, 51.

TE WIRIKIRIKI AE REITINAKO

N TE BONG teuana inanon karaaoan au mwakuri ni mitinare ni kawain Kenya ae barekareka, Ngai ma toau ti marooro ma te aine. E butimwaea te boki ae uarereke are ti anganna ma e tuangiira bwa tina aki manga oki.

Tabeua te bong imwiina ti kunea bwa ti a manga mena n te kawai naba arei, ao ti karekea te wirikiriki bwa ti na taorimwia mwiin ara marooro ma neienne. I titirakinai i bon irou, "Bukin tera ngkai ti na manga oki ngke e a tia n tuangiira bwa ti na aki manga oki?" Ma ti ongotaeka n te wirikiriki.

E miimi ngke ti roko ikekei ma e taku bwa e kukurei n noorira. Ti a waaki n anga te reirei, ma e waekoa naba ni bitaki nakon te kauntaeka. Ngai ma toau ti kaina te reirei n te tataro ao n nako, ni waekoa ni kariaia n aki manga okira ikekei. Ma te bong raoi are imwiina, ti a *manga moan* karekea naba te wirikiriki ae korakora. I aki manga tangiria

ni kan oki, ma e taku toau bwa ti riai n ongotaeka nakon te Tamnei. Ngaia are l a katoka au namakin ni kainikatonga, ao ti a mang oki nako. Ngke ti a roko ikekei, I rangi n tounako. Titebo ma e a kaokoro taraan te aine arei. E bitaki taraakin moana, ao e a tauraoi n ongora nakon te bwai are ti na taekinna. N rokora are imwiina, e titirakinira nningai ae na kona ni bwabetitoaki iai.

Aua te wiiki imwiina, e a bwabetotoaki nakon Ana Ekateria lesu Kristo Ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira. Imwiin kamatoakina, e rabwatiira ao n tuangiira bwa e rangi ni kakaitau ibukin okira. I reiakinna bwa n taainako ti bon riai ni kakauongo ao ni mwakuri iaon taian wirikiriki. Tamara are i Karawa e katauraoia Natina bwa a na karekea te euangkerio, ao E kabonganaira ni kabane rinanon te Tamnei ae Raoiroi. ■

Leaha M., KwaZulu-Natal, Amerika Maiaki

N NA KANGA N IRI RAOI TAIAN WIRIKI- RIKI N TE TAMNEI?

- Tataro ibukin te kairiri.** E na kairiiriko te Uea rinanon te Tamnei ae Tabu (taraa Aramwa 37:37).
- Bwaina te Nanorinano.** Te nimamannei e kaao te Tamnei (taraa Moronai 8:26).

- Tai tatabwara.** Te aro n aomata e kariiria nanom bwa ko na kanakoa ke n aki mutiakina te wirikiriki (taraa Motiaeia 3:19). Tai nanououa ngkana e roko te kauoua n iango!

- Karaoia ngkekei naba.** Te motinnano ni kaeka n taainako *ngkekei naba* nakon taian wirikiriki mairo-un te Tamnei (taraa Thomas S. Monson, "The Spirit Giveth Life," *Ensign*, Meei 1985, 68–70).

BUKIN TAIAN TUA

I KUKUREI NI kaea ana maungatabu te rorонrikirake, ma ngkanne I a kunea bwa a rangi ni mwaiti taian tua—n aron te katooto, akea te tareboon ao akea te otinako ngkana tii ngkoe. Titebo ma ikawai a teimatoa n tarataraira. Ma e reke au tai ae moan te nakoraoi, a rawata raoraou aika a reke, karaoa te ibubuoki iaon te mwakuri ni karikirake, ao n reiakina taekan te euangkerio.

N tain te bootaki ni kaoti koaua n ana kabanea ni maungatabu te rorонrikirake, temanna te tia kairiiri e taekinna bwa e batи ana tangira ibukira, kairake n te titeiki.

Ngkana ko tangiriira, bukin tera ngkai a rangi ni mwaiti taian tua? I iangoia. N te tai naba anne, titebo ma e ataa au iango, e a kaeka au titiraki.

Taan kairiiri a katauraoi tuua, e taku, n aki karawawataira ma ibukin kamanoakira. N te tai are e taekina iai arei, I bon riingaki iroun te Tamnei. I ataa bwa Tamara are i Karawa e anganiira tuua ibukin naba anne. A na aki karawawataira, a na bon buokiira n okiria ma te kamanoaki (taraa Reirei ao Berita aika Tabu 82:2–9).

I riingaki iroun te Tamnei ae Raioroi ao e buokai n ataia bwa e koaua aio. ■

Serge P., Île-de-France, France

NNINGAI AE N NA KONA NI KAAINA IAI TE EKARETIA?

NGKE N NANG tokara au kanimaua n ririki, e a bua ana onimaki tamau ao ni baireia bwa e nang kitana te Ekaretia. E bon rangi ni kangaanga, ai moarara riki ngke e a koro waniua au ririki. I bon rangi ni kukurei ni bwabetitoaki, ma te bwai ae riki e taku tamau bwa N na aki. E tangirai bwa N na tataninga ni karokoa are I a ikawai riki n te aro are I aonga n ataia raoi ae N na tangiria ni karaoia ma te motinnano. Ao ngaia are I a mamataku ngke a bwabetitoaki raoraou.

I uringa mengon au iango—ngkana e koaua te Ekaretia, bukin tera ngkai e na totokoa bwabetitoaki? N aron te kairake ae tebwi tabun ana ririki, e bon rangi n tang nanou n nooriia kairake ni kabane bwa a nako n te tempora ibukina ngkai e rangi ni korakora nanou ni kan nako iai. E bon kaangaanga ae N na aki ira te waaki, ma I ataia n taainako bwa e na bon reke au tai!

Ni Meei 2019, I a bwabetitoaki ngke 16 au ririki. I uring taniei aika mwaiti ake I a tia ni karekei n namakinan te kimwareirei n te euangkerio ao karekean te koaua. Bon te taniei aei moan te kakaawaki, ao rinanon ni kabane taian kangaanga ake I karekei ni karokoa te bong anne, I ataia ma nanou ni kabane bwa e koaua te euangkerio ao e bon koaua n taainako. ■

Trinity C., Colorado, USA

Te Kakoaua ao te Rairaki

Iroun Unimwaane David A. Bednar

Kaain te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

Te reirei ae moan te kakaawaki imarenan te koaua ao te rairaki e kakoauaaki n aia mwakuri ni mitinare natin Motiaeaa aika mwaane.

"Ke a mwaiti ake a kairaki nakon ataakin te koaua, man aia kabwarabwara Amon ma tarina, n aron tamnein te kaotioti ma te taeka ni burabeti, ao mwaakan te Atua are e karaoi kakai irouia—eng, . . . n aron ae maiu te Uea, ao n aron ae a mwaiti Reimwanaite ake a kakoaua aia kabwarabwara, man rairaki nakon te Uea, a bon aki manga tannako.

"Bwa a riki bwa te botanaomata ae raoiroi; ao a kawenei aia bwai ni buaka ake a kakaitara iai, ao aki manga buaka ni kaitaraa te Atua. . . .

"Ao ngkanne, naakai ake a rairaki nakon te Uea:" (Aramwa 23:6–8).

Uoua bwaai aika a kabwarabwaraaki ni kiibu aikai: (1) *te atatai n te koaua*, are e kona n nanonaki bwa te koaua ae reke iroum, ao (2) *te rairaki nakon te Uea*, are ni mataatau te rairaki nakon te Tia Kamaiu ao Ana euangkerio. Ngaia are, te korakora ni botakin te koaua ao te rairaki nakon te Uea e karekea te matoatoa ao n aki kona ni kamwaingaki ao e katauraoa te kamanoaki n te maiu n tamnei.

Te koaua bon te ataibwai n tamnei n te koaua are e reke man mwaakan te Tamnei ae Raioiroi. Te rairaki ae reitinako bon te kakaonimaki ae teimatoa nakon te koaua ae kaokaki are ti karekei—ma te nano ae tauraoi ibukin mwakuri aika a raraoi. Ataakin te euangkerio bwa e koaua bon aan te koaua. Te teimatoa ni koaua nakon te euangkerio bon aan te rairaki ae kakaawaki. Ti riai n ataia bwa te euangkerio e koaua ao ni bwaina te kokoaua nakon te euangkerio.

Ni kararoai 'bwaai ni buaka ni kakaitara' n aron te tinanikubeka, te kamoamo, te aki ongeaba e kainnanoa riki ae tii kakoauaana ao ataakina. Namakinan te eti ao ae kaairua, te nanorinano, te rairannano, ao te tatauraoi n anganano a roko imwain kitanan ara bwai ni buaka ni kakaitara. Tao ngkoe ao ngai iai ioura ngkai ara bwai ni buaka ni kakaitara are e tukiira n rairaki ni koaua nakon te Uea? Ngkana iai, ti riai n raira nanora ngkai.

I berita bwa ngkai ti moanna n ataa te koaua ao n rairaki nakon te Uea, ti na teimatoa ni matoa ao n aki kamwaingaki ao n aki kona ni bwaka. ■

Man te marooro n te maungatabu ni kabuta n Okitobwa 2012.

Amureki ao Aramwa

Bon
mitinare
aika korakora
n itoatoa ake a
reiakiniia aomata
aika a mwaiti taekan
te euangkerio.

Te Atua
e anganiia te
mwaaka bwa
aonga n
aki kona
n tiringaki
ke ni kamatawarikaki.

Amureki e
rairaki imwiin
tuangakina iroun
te anera bwa e na
butimwaea
te burabeti
(Aramwa) nakon
ana autii.

Aramwa
e kabotaua
onimakinan
ana taeaka
te Atua
ma unikakin te kora
are e na rikirake
ngkana

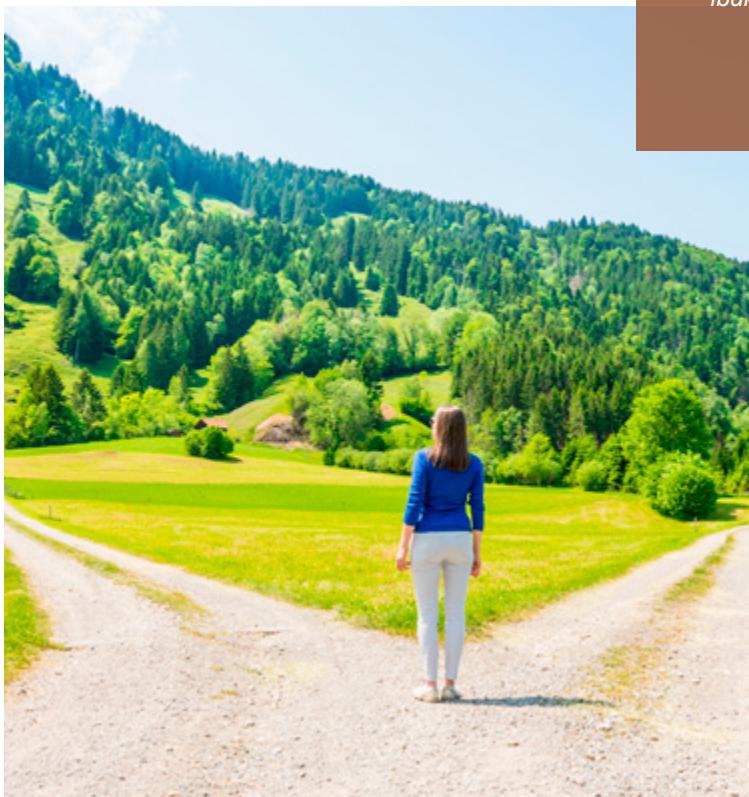

Aramwa e rairaki imwiin
tuangakina iroun te
Anera bwa e na
katoka
bwainikirinan
Ana Ekaretia te Atua.

RARAOMAEAKINA TAAI AIKA A NA ROKO?

*Ni kaitaraan te aki koaua,
kairake n ikawai a tibwa
te bwai ae a tia ni karoia n
onimakina te Atua ao ni katauraoi
ibukin taai aika a na roko.*

44

KAIRAKE

AU UTU E AKI
KUKUREI—NI
KAROKOA I KAAINA
TE EKARETIA

54

REIREI N BWAII
NI KABOTAU

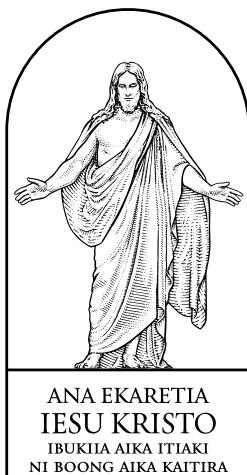
ATIBU AO
MOANIBWAI

60

KAARO

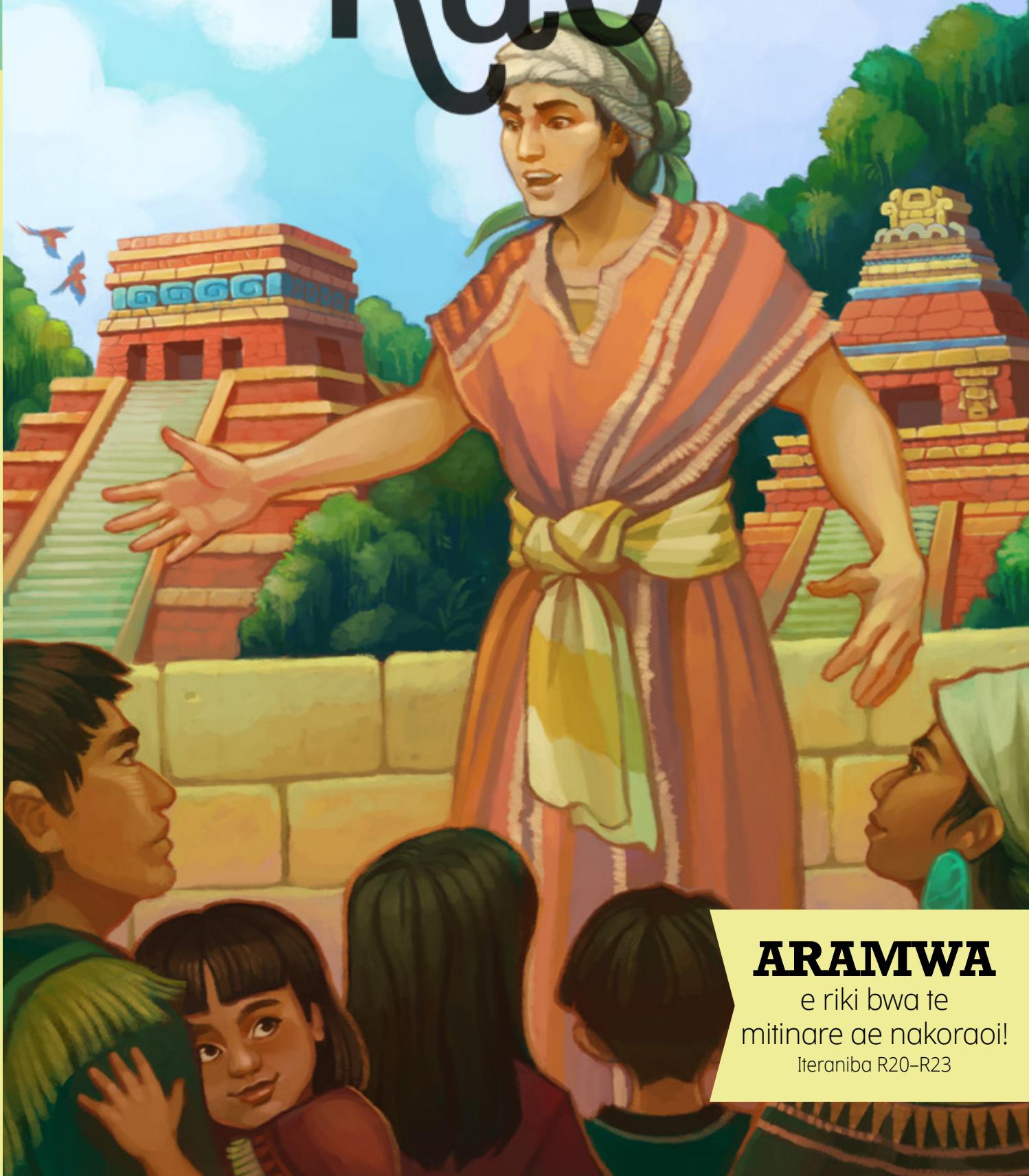
BUOKIIA ATAEI
N ATAIA BWA
RABWATARA BON
TAIAN TEMBORA

R4

ANA EKARETIA
IESU KRISTO
IBUKIIA AIKA ITIAKI
NI BOONG AIKA KAITIRA

Rao

ARAMWA

e riki bwa te
mitinare ae nakoraoi!
Iteraniba R20-R23

Iroun Beretitenti
Dallin H. Oaks

Moan Kauntira n te
Moan Beretitentii

Irakin Aia Banna ni Katoto Bwaeoniia

Tii te taina ae I nakonako iai n irii kawai ake a nakonako iaona bwaeoniia n te Ekaretia n taai akekei n nakonako Mwanono are i Salt Lake. I namakina te nanorinano n nakonako n te tabo are a nakonako iai bwaeoniia. Ma e aki kakaawaki te nakonako n te tabo are a nakonako iai ma bon maiuakinan te maiu are a maiuakinna.

Bwaeoniia a waakinako ma te onimaki inanon te onimaki ae boou, te aba ae boou, ao ni kawai aika a boou ni karaokin bwaai. A onimakina te Atua. Ti kainnanaoa **te onimaki** naba.

A tou mwiin bwaai ake a tuangaki irouia aia taan kairiiri. Ti riai n **ongeaba** naba.

A kabonganai aia tarena ao a ikotaki ni mwakuri ni katea Tion. Ti riai ni **katiteuanaaki** naba.

Akea ae a kiitanna. A kakoaua bwa a kairiia naake iai aia kangaanga iaon te kawai. Ti riai n tatauraoi ni **bubutimwaei** naba.

Ti kona ni karineia bwaeoniia man irakin aia banna ni katoto. ●

E anaaki man "Following the Pioneers," Ensign, Nobembwa 1997, 72–74.

I kona n Riki bwa te Bwaeoniia

Te aomata are e kaira te kawai ni buoka katamaroan te maiu nakoia ana utu bon te bwaeoniia.
Kakaea kawaim rinanon te kangaanga.
Rinanoan kawai aikai, ko kona n riki bwa te bwaeoniia ngkana . . .

Waaki

Ngkana I
reiakina te
bwai ae boou.

Ngkana I
waakina te
katei ae
tamaroa.

Ngkana I
karaoi bwaa ni
katea au utu ae
akea tokina.

Ngkana I
reiakiniia au
utu taekan te
euangkerio.

Bane

Ana Rinerine Lila

Lila e tangiria n rinea ae eti.

Iroun Carolina Marín

(E boboto iaon te karaki ae koaua)

“Rabwatau bon te tembora are e anganai Tamau”

(Aia Boki n Anene Ataei, 153).

Ai tain koroboki aika a tabu!” E taku Lila.
Lila e tatangiria ni wareware nakon tarina ae uarereke, Anita, ao mwanena te teei, Svetan. E a uakaan ana tai Lila ni bwabetito! Ni katauraoana, e tangiria ni wareki koroboki aika a tabu ni katoabong.

Lila e kauka ana boki ni karaki ni koroboki aika a tabu nakon te moan iteraniba. Ánika ao Svetan a kauangi ni kaniia bwa a aonga n noori tamneina.

“Kakauongo raoi bwa N na manga titirakini ngkami imwiina (ngkana e bane au wareware),” e taku Lila.
Imwiina e a waaki ni wareka te moan mwakoro.

“Imwain ae ti bungiaki, ti maeka i karawa,” e wareware Lila. “A tuai ngkanne n reke rabwataro. Bon tamnei ngaira.”

Lila, Ánika, ao Svetan a tarai tamneia aomata aika a kunnikainia n te mainaina.

“Tauraoi nakon ami moan titiraki?” Lila e rairaki nakon Ánika. “Kam nako mai ia imwain ae kam bungiaki?”

Ánika e uboi baina. “Karawa!”

“Eti anne,” e taku Lila. “Ao e nako mai ia Svetan?”

“E roko naba mai karawa,” e taku Ánika. Svetan e ngarengare ao e karina ana timoi i wiina. Lila ao Ánika a ngare. Svetan bon ngaia te kabanea ni kakateke n teuania n ririki i Argentina!

“Ara utu ni kabane a roko mai karawa,” e taku Lila.
“Iesu ngaia naba. E roko bwa e buokiira bwa ti aonga ni manga maeka riki ma Tamara are i Karawa.” Lila e kotea tamnein Iesu iaon te iteraniba.

Imwiina ngke e tia ni wareware, Lila e teimatoa n iangoia bwa ai tera arora ngke ti tiku ni maeka ma Iesu i Karawa. E tangiria ni kan riki n ai Arona. E tangiria n tainako n rinea ae eti!

Te bong are imwina n te reirei, e a kokoa birotón Lila (ni kaota te un) ngke e tataninga n te rain ibukin te kaingabong. Ai aron ae e a kan kana te empanadas ngke Señora Ruiz e itii nako aon ana raurau. A rang boi kangkang!

Imwiina Señora Ruiz e kabwaroa niman Lila te miriki n te mwangko. *Uu oo*, e iango Lila. Te miriki e taraa n roo riki nakon are bon teina. N tabetai n ana reirei a renganna ma te koobe ke te ii nakon nimaia.

"Iai te ii ke te kobee ae renganaki ma te miriki n te bong aei?" E titiraki Lila.

Señora Ruiz e kateitea baina. "Teutana te kobee," e taku. "Ko bon aki kona n ataia ngkana ko nimma."

Lila e iango tabeua te tai. E uringnga arona ni kan riki n ai aron Iesu ao n rinea te eti. E ataia bwa nimakin te kobee bon te bwai are a taekinna burabeti bwa e na aki karaoaki.

"I aki, e rabwa. I aki mooi n te miriki n te bong aei," e taku Lila. E moangare nakon Señora Ruiz. Imwiina e teketeke n amwarake.

N te tairiki anne, Lila e buoka Papi n irei bwainnammwarake n te umwanikuuka. E bon teimatoa n iangoi karaki inanon koroboki aika a tabu. E iangoa naba taekan te miriki.

"Papi?"

"Eng?" E taku Papi.

"Bukin tera e tangiriira Tamara are i Karawa bwa ti na karekei rabwatara?"

E iango Papi ngkai e kaitiaka teuana riki te raurau. "E koaua, E anganiira rabwatara bwa ti aonga n riki n

ai Arona," e taku. "Rabwatam bon mweengan tamneim. Anne te bwai ae ti nanonna ngkana ti taekinna bwa rabwatara bon taian tembora."

E katoutoua atuna Lila. E anenenea te kuna iaon anne n tabetai n te Moanrinan! "Ngaia anne bukina Tamara arei Karawa e tangiriira bwa ti na kawakin rabwatara?"

"Bon anne raoi," e taku Papi.

"N te bong aei, a rengana te miriki n te kobee," e taku Lila. "I aki nimma, eng. I kataia n tararua au tembora."

"I rangi ni kakatonga iroum," e taku Papi. E kamwai baina n te taara ao e inga ma Lila.

Lila e koona Papi ni kamatoa. E kukurei bwa e kawakina rabwatana are e a tia n anganna Tamana are i Karawa. ●

E maeka te tia korokaraki i Corrientes, Argentina.

Te utu n te karaki aei a maeka i Argentina. Wareka te rongorongo are imwiina bwa kona reiakina riki taekan abaia.

Mauri!

**Ngaira
bon Margo
ao Paolo.**

Mauri mai Argentina!

**Raoniira
ngkai ti
a kawara
Argentina!**

Empanadas bon amwarake aika ataaki i Argentina. Bon te kabuki ae kanoaaki n te irikomaiu, te koon, ke te uanikai. Kangkang!

Argentina bon te aba i Amerika Maiaki. E raka iaon 2,000 te maaire (3,219 km) abwakina. I meang, e bon rangi ni kabuehue n tain te kabuehue. I maiaki, iai buraoki n aiti n riki inanon te ririki ae bwanin!

A mwaiti maan aika kakamataku ae a maeka i Argentina—jaguars, condors, ao penguins!

Taian Kaaubooi a aranaki bwa *gauchos* i Argentina. A kaikawaiia nanai ni man ao taian aoti.

Angiina aomata a kabooi amwarake n taian mwakete i tinaniku. Te ataeinimwaane aei e buoka tamana n uota te sandía ke te uotameron.

Ushuaia bon teuana mai ibuakon kaawa ae kaan ma te Bora Meang n te aonaaba! Iai teniua uoote n te kaawa anne.

Te ataeinnaine aio e kawara te Córdoba Argentina Tembora n te bong are e katabuaki iai. N te tai ae waekoa ao Argentina e na reke teniua ana tembora!

Kaitibo ma raora tabeman mai Argentina!

Ngke Beretitenti Russell M. Nelson e kaota te burokuraem ae boou ibukin taian kouru ibukiia ataei ao kairake, I katea au kouru bwa N na biri, n riki bwa te rao ae raoiroi, ao ni kanakoraoa riki au tataro. I kaota au koaua n te bootaki n toa ae I ataia bwa ngkana I karaaoa te burokuraem aei, e na buokai Tamau are i Karawa.

**Gonzalo L., ana ririki 7,
Buenos Aires, Argentina**

Ngkana ti wareki booki aika tabu, ti reiakina taekan Iesu Kristo ao E kanga n tangiriira. Anne e buokai bwa N na kukurei. I ataia bwa E tangirai.

**Emma L., ana ririki 5,
Buenos Aires, Argentina**

**Ngkoe kaain Argentina?
Koroboki nakoiraa! Ti rangi
ni kan ongora mai irouum.**

**Ko
rabwa ibukin
raonakira
n neweabaakin
Argentina. Tiabo
rimwi!**

Te Waekon ae
Uarereke ae
Nnen te Kariki

Iroun Gayle Kinney-Cornelius
(E boboto i aon te kariki ae koaua)

“Ngkana kam beku ibukiia raomi ao kam bon beku naba iroun Atuami”
(Motiaeae 2:17).

Ekaurei matana Sammy ao e aa.
E aroka te bwai ae boi kangkang.
Mmmm, Papa e karaoa te kariki!
E iango Sammy.

E kamwaa te kariki Papa ibukin te utu ni katoa Kaonobong. E mamataku Sammy irouna ni kaotinakoi kariki aika raewaewa ao ni buraaun man te ainuumum. E aki toki Papa n angan Sammy te moan kariki are e koreaki.

Ma te bong aei bon tiaki te Kaonobong,
e iango Sammy. *Bukin tera ngkai e a bon kamwaa te kariki Papa?*

E teirake mai aon ana kainiwene Sammy ao n nako n te tabo ni kuuka.

E titirakina Papa tera ae e a bon riki.

“Ko uringa te bwai are e tuangiira bitiobi bwa ti na karaoria?” E titiraki Papa.

E katoutoua atuuna Sammy. “E butiira bwa ti na buokiia aomata. Ao I buoka Titita Martin n uota ana baeki nako eeta, ko uringnga?”

“E tamaroa te mwakuri ae ko karaoria,” e taku Papa.

“I tataro bwa N na kanga n ibuobuoki. E a reke au iango bwa N na kamwaa te kariki ao n tibwatibwaia.”

Sammy e taratara man wintoon te ainuumum. E wareki taian kariki.

“Teuana . . . uoua . . . teniua . . . aua. Antai ae ko na anganiia kariki aikai?”

“Anne te bwai ae I kainnanoa iai am ibuobuoki,” e taku Papa. “Iai teaina te kariki ibukin Titita Martin. Ao uaai ibukin te utu ae Miller. Antai ae ti na anganna te ka aeai ni kariki?”

E tabe n angoia Sammy.

“Ao ibukin Mr. Lee?” E titiraki Sammy. E maeka Mr. Lee n aia karinan n auti. E aki batu n otiotinako. Angin te tai e tatataraiia aomata man ana wintoo.

“Anne bon te iango ae moan te nakoraoi,” e taku Papa.

Imwiin kamwaakin te kariki, Sammy e buoka Papa n niira te kariki. Imwiina e anaa ana waekon. A nnei taian kariki inanona.

“Te waekon ae nnen te kariki e nang tauraoi ni butinako!” E taku Sammy.

Papa e buoka Sammy ni katika te waekon. E tamaroa ana namakin Sammy ao n aabue n aron kariki ake a nang tibwatibwai nako! ●

E maeka te tia korokaraki i Vermont, USA.

Kaokoro ma Ti Katiteuanaaki

Iroun Bethany Bartholomew
(E boboto i aon te karaki ae koaua)

"Kariaia bwa a na taromauri ni kanga, te tabo ra, ke are a rineia" (Taekan te Onimaki 1:11).

Ellie ao ana utu a nako ni kawariia naan ai taria ma mwaneiia man ana itera tinaia aika a maeka i kiroa. Ellie e rangi ni kukurei! E tuai man nooria naan ai tarina ma mwanena n te tai ae maan.

Imwain te mwananga, ana karo Ellie a tangiria ni kan taetae iaon te bwai teuana.

"Ngkana ti ikotaki ma ara utu, ti aki toki n tataro imwain te amwarake. N tabetai ti kakarabakauakina taekan te taromauri, eti?" E titiraki Tamau.

"Eti!" E taku Ellie.

"Tamaroa, ana iai te bitaki teutana iaon te mwananga

aei," e taku Tinau. "Ai tinami ao ai tamami aikoa nanako n taromauri. Ao aki tangiria ngkana aomata a taekina taekana nakoia."

E mata nuun Ellie. "Bukin tera aaki?"

"Ti aki atai bukina ni kabane," e taku Tamau. "Ma a rang tangiriira. I taku bwa a aki tangiria ni kauntaeka ma ngaira ke ni kamaraki ara namakin. Ngaia are a tia n tua ngiira bwa ti na aki taekina taekan te taromauri nakoia."

E katoutoua atuna Ellie.

"Ti kona ni wareki koroboki aika tabu ngkana ti mena ikekei. Ma ti na karaoia n te tabo ae onoti," e taku Mom.

"Ao ngkana ti nang amwarake?" Tarin Ellie ae ikawai e titiraki.

"Ti a tataninga ao n nooria," e taku Mom. "Ngkana aki tataro imwain ae ti amwarake, ti kona ngaira n tatabemaniira n tataro inanora."

"Ngaia anne," e taku Ellie. "I kona ni karaoa anne!"

Te bong are imwina, ana utu Ellie a rin n aia kaa. A buti ni karokoa e bwakanako te tai n te bong. Ngke a roko n aia auti naan ai taria ma mwaneia, ai tinan ao ai taman Ellie a buokiia ni kaotinakoi aia baeki man te kaa. Ngkanne a bane n nako ni matu.

Te moaningabong are imwina, Ellie e karaoa ana tataro imwain nakona n amwarake n te umanikuuka. E namakina te nakonnano n nooraia ana utu. Ma ngkanne ai tinana e tekateka irarikina ma moangarena n iraorao iaon moana.

"Tabeman mai buakora a na nakon ana tabo ni karao ira ai tarim n te bong aei. Ko kan iri?" e titirakina Ellie.

"Te tabo ni karao ira?" E titiraki Ellie.

"Eng! Ngkoe ma tarim ko kona ni karaoa iram ngkana ko tangiria."

E moangare ao e katoutoua atuna. E taraa ni kaunga!

Imwin te kaingabong, a toka n te bwti nakon te tabo ni karao ira. Ellie e tangiria ni matakauakina ai tarina ngke e mwakuri. Tabonibaina e mwainging n okirikaaki ao e waerake ngke e koom ao e bibiri. Imwin tian iraia te koraki, a manga karaoa aongkoa karaoan taraakia n te kiraati n te tabo ni karao ira ao a ngarengare n taraakin moamoaia ae boou.

Te bong are imwiina, e rang korakora te karau. Ngaia ni kabane te koraki a iangoia n tiku n te auti n takakaro iaon te baba n takakaro. Ellie ao temanna ai tarina ae kairake a toka n te tiim ni kaaitaraia uoman ataenimwaane aika ikawai. A bon kangoongo imarenaia ngkana a kabubuti waaia n raraunia te baba n takakaro.

"Ti moanna!" Ellie e takarua ngkana e kabuta waana iaon te baba n takakaro. Ngaii ni kabane a uboi baia ieta ni kaota kaungaakia—riki ai mwaneia ake a ikawai, are aongkoa a ngure n taeken te konaaki.

Imwiin tabeua te bong, e a roko te tai n oki nakon mweengaia. Ngke Ellie e tamwarake ibukin aia kaa, ao e ongo aia kaboo ana utu.

"Ti na bon mitinii ngkami!"

"Manga waekoa n oki!"

"Ti rang tangiri ngkami!"

Ellie e moangare ao e kaboo ngke e butinako aia kaa. E rang kaunga. E ngae ngke a kaokoro aia onimaki ni bwaai, a na bon teimatoa n riki bwa te utu ae kukurei. ●
E maeka te tia korokaraki i Georgia, USA.

*Koreia ao kanimmwaa, titeiburanna,
ke kanimwi iteraniba aikai n ikotii ni karaoa te boki!*

AU ONIMAKI AE RIKIRAKE

Ara:

I buoka rikiraken au onimaki iroun Iesu
man te tataro ao n akoi nakoia tabeman.

Inanon ana Boki Moomon, Aramwa e taku
bwa te onimaki bon ai aron te koraa.

4

Ngkana e rikirake te aroka, e kona
n anganiira uaana ae karewe.

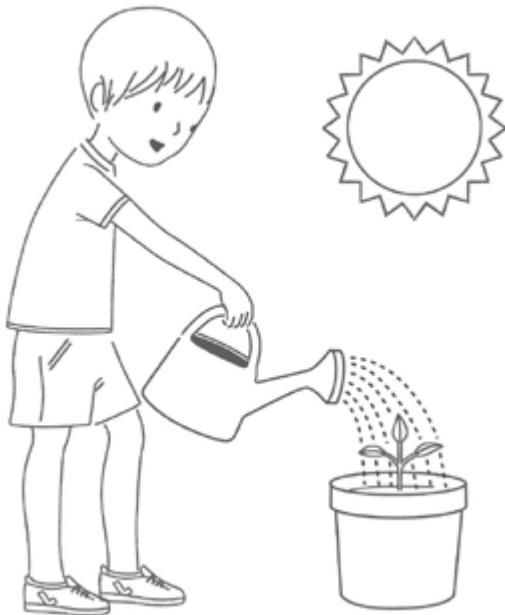
1

5

2

I kona ni unika oin au koraa n onimaki
man kakauongo nakon aia reirei
burabeti ao koroboki aika tabu.

3

Te koraa e kainanoa te ran ao te
riringa ni buokia n rikirake.

6

Ngkana au onimaki e rikirake, e na uoti
karewen kakabwaia inanon maiu.

7

N na teimatoa ni buoka rikiraken au
onimaki bwa e na korakora. Tamara
are i Karawa ao Iesu Kristo a tangirai!

Iroun Titita
Cristina B. Franco
Kauoman ni Kauntira
n te Beretitentii
ni Kabuta n te
Moanrinan

Te Rengarenga ae Raba

Tamara are i Karawa e Tangirira bwa ti na buokiia tabeman. Au tia reirei n te Moanrinan bon te banna ni katoto ae tamaroa n te ibuobuoki. Ngkana ti roko n te Moanrinan, Titita Antonietti n tainako e uouota te keeke ae te tiaokureti. I riba te keeke ae te tiaokureti! Ni kabane a bane n tatangiria. Ma ngai I tuai man kanna.

N te bong teuana, e titirakinai, "E aera ko aki kataia teuana? Te keeke aei e karaoaki n te rengarenga ae onoti."

I kariaia bwa N na kataia. Ao keeti bwa tera? I tangiria! Ririki ake imwiina tinau e tuangai ana rengarenga Titita Antonietti ae raba. "Titita Antonietti e aki batia ana mwane," e taku tinau. "Ni katoa wiiki e rineia imarenan

kabwakaan kantokana n te bwati ke kaboa ana rengarenga ibukin karoan te keeke te tiaokureti ibukiia kaain am kiraati. N tainako e rinea te tiaokureti keeke. Ngaia are n onean mwiin tokana n te bwati, e rianna n te raroa ae raka iaon uoua te maire [3 km], n nako ao n oki, n aki tara kanoan te bong."

Ana rengarenga Titita Antonietti bon ana tangira nakoia tabeman! ●

Anaaki man "Te Kimwareirei man te Ibuobuoki ae Aki Tauaninne," Riaona, Nobembwa 2018, 55–57.

I kona n ira Iesu Kristo ni bwaai aika
a uarereke man aki kangaanga.

(Taraa Aramwa 37:6.)

Turai 2020

R15

Te Wewete ae Kakubanako nakon te Mition

Iroun Lucy Stevenson

Ana Maekatin te Ekaretia
(E boboto i aon te karaki ae koaua)

Moangare Edwin Dharmaraju
Engke e otinako man te marae
ni wanikiba ao iaan otantaa. E kona
n noori taian aroka bwaam n tei ni
uaerinan n te kawai ao e aroka boin
renganan amwarake n te mwakete ae
uakaan. Ngaia ma buuna, Elsie, a mena i
Inria! A tia ni maeka i Samoa, ma ngkai a okira
mweengaia.

Edwin ao Elsie a aki tii roko ni kawara te tabo, kanga
n anne. A kaman tia ni weteaki bwa a na mwakuri
bwa mitinare ibukin Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia
Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira. E namakina te nako n
nano Edwin. Ma e ataia bwa e na buokiia Tamaia are i
Karawa. A rang kaman tia ni buokaki iroun Tamaia are i
Karawa.

Edwin ao Elsie a bungiaki i Inria. Ma Edwin e moan
ongo taikan te Ekaretia ngke e reirei n te United States.
E nako n taromauri ikekei n te taina. E wareka naba ana
Boki Moomon. Ma ngke e a oki nako Inria, e a mwani-
nga taikan te Ekaretia.

Tabeua te ririki imwiina, Edwin ao Elsie a namakinna
ae a riai ni mwaing nako Samoa. Edwin bon te tia
rabakau n te tiaeanti ibukiia maan aika kawakawa, ao e
reke ana mwakuri n te aba iaon karoan te kakae. Bon
mai ikanne are a kaitibo iai ma mitinare Edwin ao Elsie.
Ngke e a manga moan wareka riki ana Booki Moomon

Edwin, iai te bwai ae e namakinna
ae rangi ni kakaawaki. Elsie e ware-
ka naba ana Boki Moomon. A rineia
bwa a na bwabetitoaki, n raonaki ma
natia mwaane ao aine.

Imwiin kaainakin te Ekaretia, te bwai
ae rangi n tangiria Edwin bon ana utu ake
a tiku i Inria bwa a na reiakina taekan te euang-
kerio. Te kangaanga bwa bon akea mitinare i Inria ae a
na reireiniia! Edwin ao Elsie a korea aia reta nakon ana
etekuata te Ekaretia ni butiia ngkana a kona ni kamwa-
nangaia mitinare nako Inria.

Te bwai are e riki imwiina bon te kakubanako ae
bubura. Beretitenti Spencer W. Kimball e *weteia* bwa
a na riki bwa mitinare i Inria!

Ao ngkai, aikai ngaiia.

Aia moan tabo ae a tiku iai i Inria bon ana auti tarin
Edwin. Ana karo ma naan tarin ao mwaanen Edwin a
mena naba ikekei. N te tai ae waekoa, Edwin ao Elsie a
waaki n reireiniia. A kukurei aia utu n reiakina taekan te
euangkerio.

Tabeua te wiiki imwiina, a ikotaki Edwin ma ana utu
ni katobibia te tabo n uua n te katawanang irairikin
ana auti tarina. E a tia ni kaitiakaki te tabo n tebotebo,
ni beeniaki, ao n kaonrakeaki n te ran ae boou. A bane
ni bwai mainaina te koraki. Aine a kunnikainia n te
sari are toka nako aon angaia. Mwaane a bwainia n te

taiekete ae mwaamwaa ao te kawaerake ae mwarairai.

E tei Edwin inanon te tabo n tebotebo ma tamana. "Samuel David," E taku Edwin, n reken te kariaiakaki are I anganaki mai iroun Iesu Kristo, I bwabetitoiko n aran te Tama ao te Nati, ao te Tamnei ae Raoiroi."

E namakina te kukurei Edwin ngke e bwabetitoa tamana. E a namakina riki te kukurei ngke e bwabetitoa tinana imwiina. Imwaain tokin te bong, e a tia Edwin ni bwabetitoia 18 aomata!

Te bong are imwiina, Edwin ao Elsie a toka n te turein inanon onoua te aoa. A mwaiti aia utu ae a kawariia ao n reireiniia taekan te euangkerio. Edwin e bwabetitoia

aman riki ana utu n te karaanga ae uakaan.

N te kabane, Edwin ao Elsie a kabanea 16-te aoa n toka n te turein ni kawariia ana utu Elsie. Taman Elsie bon te tia kairiiri n teuana te Ekaretia. E tuai bwabetitoaki, ma e taku n ana iango bwa ana Boki Moomon bon te boki ae tamaroa. E ibuobuoki n raira ana Boki Moomon nakon te taetae n Telugu, teuana mai buakon te taetae i Inria.

Ngke e bane aia mition Edwin ao Elsie, iai membwa aika bon tau aika boou ibukin waakinan ana moan mwaanga te Ekaretia i Inria! A kukurei Edwin ao Elsie ngke a oki nako Samoa. A kakaitau ngke e kamwangaia Tamaia are i Karawa n nako ni mitinare! ●

Edwin ao Elsie Dharmaraju a karaoa aia mwakuri ni mitinare i Inria n 1978. E a tia ngkai ni kateaki te tembora ae rang tamaroa ikekei!

Akea te bwai ae buakaka ae I a tia ni
karaioia. I kainnanoia naba bwa n na
rairaninanou?—Nanououa i Udine

Nakon Nanououa,

Aomata ni kabane a riai n rairinanoia, ibukina bwa bon akea ae kororaoi! Te rairannano e kona n aki kangaanga n aron te tataro nakon Tamara are i Karawa bwa e uara am bong ao n tuangnga bwa ko na kanga ni kanakoraoia riki ningabong. Ti butiia ibukin kabwaraakin ara bure ngkana iai te bwai ae kairua ae ti a tia ni karaioia, ao E kabwarai ara bure. Tabeman aomata a taku n aia iango bwa te rairannano bon te bwai ae kakamaaku. Ma bon te bwai ae kakukurei! Te rairannano bon ana bwaintangira Iesu Kristo are e anganiira bwa ti aonga n reirei, n rikirake, ni bitaki, ao n riki n ai Arona. E taku Beretitenti Nelson bwa ti riai n rairinanora ni katoa bong. Ngkai ko karaioia, ko na namakina riki te rau ao te korakora inanon maium.

Ma te Tangira,

Te Rao

Kataa aio!

N aron te buun are e anaa te pepper inanon te waaki ni kakukurei aei, te rairannano e kona ni kaitiakiira man rinerine aika kairua ake ti karaoi ni katoa bong—a bubura ke a uarereke. Ibukin Iesu Kristo ao Ana Mwakuri ni Kamaiu, iai ara tai ngaira ni kabane n rairinanora.

Kona kainnanoa:

te taoro
black pepper
te buun buragetitiki
taara ae te bwai ni kaobai

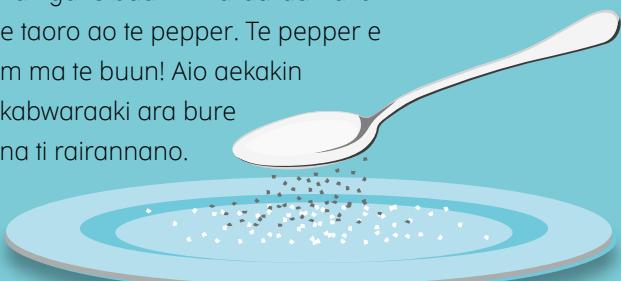
1. Kabwaroa teutana te taoro nakon aon te raurau. Aio e tei ibukin ae ti kanga n itiwewe ao n itiaki imwaaina ae ti bure.

2. Katimtimwa teutana te bebwa iaon te taoro. Aio e tei ibukin rinerine aika kairua ake ti karaoi.

3. Ngkai anaa te buun te buragetitiki ao kaokaoia iaon te taara.

4. Kamwainga te buun ni karaurau nako aon te taoro ao te pepper. Te pepper e na nim ma te buun! Aio aekakin ae a kabwaraaki ara bure ngkana ti rairannano.

Te Kamwaninga ae Uarereke Man Aki Kangaanga

N aron te Riaona are e kai-riiia ana utu Riaai, bwaai aika a uarereke a kona ni buokiira ni katokii kangaanga aika bubura (taraa Aramwa 37:6, 38–44).

Ko kona ni kakaei mwakorokoro n tatabeua inano n te kamwaninga?

Tera kawai aika uarereke man aki kangaanga aika ko na kona n iriira iai Iesu?

Aramwa te Teei e Rairananona

Iroun Haley Yancey

Ana Maekatiin te Ekaretia

Aramwa bon natin te burabeti. E bon aranaki ibukin tamana, ma e aki kakoauai bwaai ake e reireia tamana. E tuangiiia aomata bwa te Ekaretia e aki koaua.

Te bong teuana, e kaoti te anera nakon Aramwa.

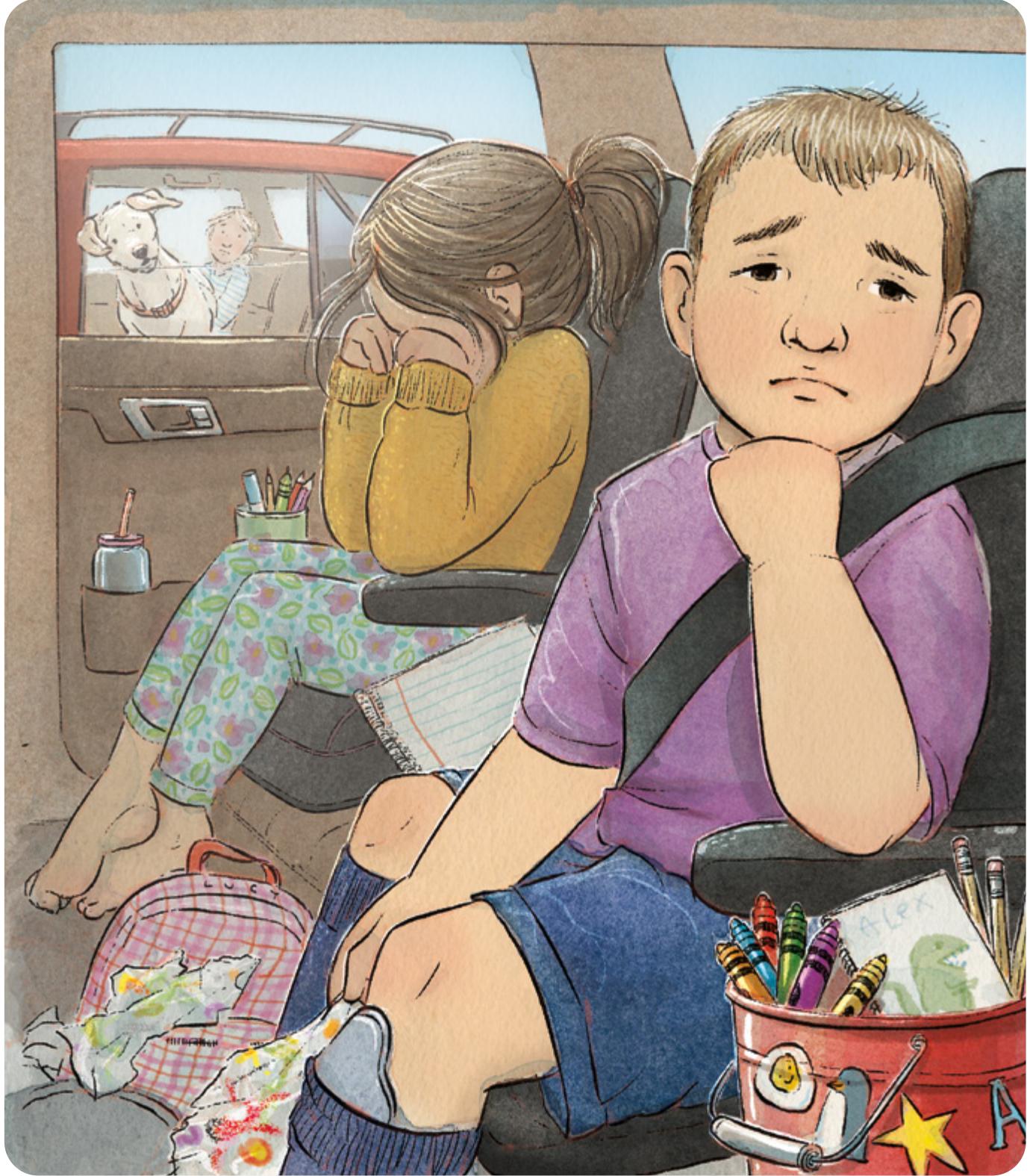
Te anera e tuanga Aramwa n rairananona.

Inanon teniua te bong,
ai aron ae kanga e matu
Aramwa. E iangoi taekan
aron ana rinerine aika
buakaka.

Ngkanne Aramwa e tataro ibukin kabwaraan
ana bure. Ao e bon kabwaraaki! E namakina ana
taangira Iesu Kristo. E uti Aramwa ao e reireiniia
tabeman bwa e kanga kamaiuana ioun Iesu.

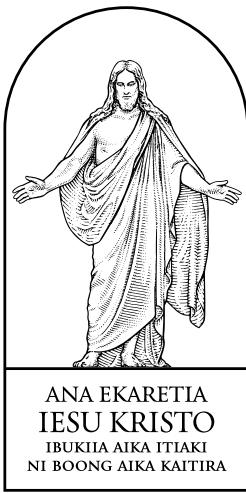
I kona n rairannanou ngkana I karaoa te rinerine ae kaairua.
Iesu e tauroi n taainako ibukiu. ●

Ko kona ni wareka taekan te karaki aei ni Motiaeaa 27.

Aramwa e Raira Nanona ao e Iriira Iesu

Ngkana ko karaoa te rinerine ae
bure, tera ae ko riai ni karaoia?

ANA EKARETIA
IESU KRISTO
IBUKIJA AIKA ITIAKI
NI BOONG AIKA KAITIRA

Nakoia Kaaro aika Tangiraki,

N tabetai ti aki boraoi ni iango ma aomata tabeman. Ma ti kona n teimatoa n tangiriia. Ti kona naba n reitinako n taua ae ti ataia bwa e bon koaua. Wareka te karaki iaon iteraniba R10 ma natimi ao marooroakin taekan titiraki aikai:

A kanga ana utu Ellie ni kaota te tangira?

A kanga ana utu Ellie ni kateimatoa korakoran aia onimaki?

A na kanga ara utu ni kaota te tangira nakoia aomata tabeman, riki ngkana ti aki booraoi ni iango?

Ngaira ti bane ni kaokoro, ma ni kabane aomata bon natin te Atua!

Tibwaua te tangira,

Te *Rao*

E NA KANGA KANAKOAN ANA KOROTAMNEI NATIM KE RABAKAUNA NAKON TERIAONA

Nakon liahona.ChurchofJesusChrist.org ao kotea "Kanakoa te Rongorongo ke te Kaeka." Ke kanakoa nakoira n te imeeri iaon liahona@ChurchofJesusChrist.org n raonaki ma aran natim, ana ririki, tabo ni maeka, ao te kariaia aei: "Ngai, [karina aram], I anga au kariaia nakon Ana Ekaretia Iesu Kristo Ibukiia Aika Itiaki ni Boong aika Kaitira bwa kam na kabongana ana bwai natiu are e karinna n ana maekatiin te Ekaretia, iaon ana webutiaite ao n taabo n reitaki n te intanete, ao are e kona ni bwain nako te Ekaretia." A ingainga nanora ni kan ongora mai iroum!

KANOANA

R2 Man te Moan Beretitentii: Iririid Bwaeoniia

R4 Ana Rinerine Lila

R6 Mauri mai Argentina!

R8 Te Uaekon ni Kariki ae Uarereke

R10 Ti Kaokoro ma Ti Katiteuanaaki

R12 Au Onimaki ae Rikirake

R14 Te *Rao* nakon te *Rao*: Te Rengarenga ae Raba

R15 Iango aika Tamaroa

R16 Te Banna ni Katoto ae Ninikoria: Te Kakubanako n te Wewete n te Mition

R18 Tera ae Ko Iangoia?

R19 Bwaai ni Kaunga: Bwaai ni Kamwaninga aika a Uarereke man Beebete

R20 Karaki man Booki Aika Tabu: Aramwa te Ataei e Rairananona

R23 Iteraniba ae na Karanaki: Aramwa e Rairananona ao E Iriira Iesu

**Kakaea te Riaona
inanona ae karabaaki!**

IAON TINANIKUN TE RAO
Kamataata n te tamnei iroun
Rebecca Sorge Jensen